

KGZS

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

LETNO POROČILO 2007

KAZALO VSEBINE:

Predgovor	3
1 Osnovni podatki	4
2 Poročilo in predstavitev oddelkov ter enot glede na področje dela	5
2.1 Oddelek za kmetijsko svetovanje	5
2.2 Sadjarski center Maribor	14
2.3 Selekcijsko trsničarsko središče Ivanjkovci	18
2.4 Enota Varstvo rastlin	19
2.5 Raziskovalna enota	23
2.6 Dopolnilno izobraževanje podeželja	24
2.7 Enota laboratoriji	25
2.8 Enota za agrarno ekonomiko in urejanje kmetijskega prostora	26
2.9 KGZS, Območna enota Maribor	28
3 Zakonske in druge pravne podlage, za delovanje dejavnosti	34
4 Dolgoročni cilji programa dela Zavoda	35
5 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	36
6 Nastanek nepričakovanih ali nedopustnih posledic pri izvajanju programa	37
7 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta	38
8 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja	39
9 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	40
10 Pojasnila, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi	40
11 Ocena učinkov poslovanja na druga področja	41
12 Analiza kadrovanja in kadrovska politika za leto 2006	42
Računovodsko poročilo	45

Predgovor

Spoštovani sodelavci in poslovni partnerji Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor, v uvodnih besedah ugotavljam, da je za nami še eno uspešno poslovno leto.

V letu 2007 smo nadaljevali z nalogami osnovnega poslanstva in planiranimi aktivnostmi. Hitra ocena poslovne uspešnosti po posameznih oddelkih potrjuje ugotovitev, da smo pri načrtovanju dobro ocenili možnosti za realizacijo poslovnih učinkov v letu 2007. V vsakem poročilu poslovne uspešnosti preteklega leta pa vedno ugotavljamo večja ali manjša odstopanja od zastavljenih ciljev v programu dela. Odgovor najdemo v hitrih in nenehnih spremembah poslovnega okolja, kot v spremembah skupne kmetijske politike, ki se prilagaja spremembam evropske in nacionalne zakonodaje. Tako nam kot edina stalnica v poklicnem življenju ostanejo le spremembe. Kljub veliko porabljeni energiji imamo še dovolj volje, da zmoremo vsa prilagajanja času in okolju. To potrjujejo tudi rezultati poslovnega leta 2007.

Prehod v novo poslovno leto 2007 smo začeli z izvajanjem urnika strokovnih predavanj za kmete. Z naborom tem smo se želeli približati željam in potrebam uporabnika tako na področju pridobivanja tehnoloških znanj kot potrebnih informacij pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike. Aktivnosti v javnem delu poslovanja so se nadaljevale na področju priprav in usposabljanj za izvajanje tehnične pomoči kmetom pri izvajanju subvencij in izdelavi investicijskih vlog iz vsebin PRP 2007-2013. V sklop javnega programa še spadajo vse aktivnosti Sadjarskega centra Maribor in Selekcijsko trsničarskega središča Ivanjkovci, ki so vezane na strokovno tehnološke naloge kot investicijska vlaganja. Obseg, vsebina in izvajanje nalog je usklajena z letnim načrtom dela, ki ima osnovo v razvojnem programu za oba centra. Vsi programi se usklajujejo s financerjem in skrbnikom programa s strani MKGP RS.

Želim še izpostaviti uspešnost pri pridobitvi in izvajanju Interreg projektov SLO-CRO in ponovno oživitve projektnih aktivnosti na območju BiH. Na lokalnem in regionalnem območju smo vzpostavili številna partnerstva na področju projektnega, raziskovalnega kot tudi razvojnega sodelovanja.

Povezava med oddelki in timsko delo je rezultat dopolnilnih izobraževanj podeželja na področju elektronskega opismenjevanja in priprave pogojev za izobraževanje iz posameznih vsebin vseživljenjskega učenja.

Na ostalih področjih delovanja smo nadaljevali z vsebinami osnovnega poslanstva Zavoda. Te aktivnosti so usmerjene v skupen cilj. To je pridelovati zdravo in varno hrano na poseljenem podeželju. To nalogo izpolnjujemo na področju izvajanja programa javne službe za kmetijsko svetovanje in tržne storitve z javnimi pooblastili na področju kontrole vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina.

S pomočjo projektnih sredstev smo dodatno razvili svetovanje na področju gozdarstva in izrabe alternativnih virov energije. Tržna dejavnost zajema še pedološke storitve na področju kmetijstva in kontrolo dozorevanja sadja ter storitve na področju urejanja prostora.

Široka kadrovska zastopanost, visoka strokovna usposobljenost, marljivost in prizadevnost nam omogočajo, da uspešno izvajamo ukrepe kmetijske politike vlade Republike Slovenije in ostale naloge na javnem področju.

Cilj naših aktivnosti je posredovati končnemu uporabniku aktualne in predvsem kvalitetne storitve, ki mu bodo omogočale konkurenčnejši nastop doma in na mednarodnih trgih. Zadovoljni uporabnik naših storitev je največje zagotovilo za naše nadaljnje uspešno delo in razvoj.

Vsem sodelavcem in poslovnim partnerjem se za opravljeno delo v letu 2007 najlepše zahvaljujem.

Direktor KGZS-Zavod Maribor
Dr. Stane Klemenčič

1 OSNOVNI PODATKI

Kmetijsko gozdarski zavod Maribor je javni zavod in sodi med posredne uporabnike državnega proračuna. Delovati je pričel leta 1894 kot poskusni in kontrolni zavod z imenom Kmetijska kemična deželna preizkusna postaja. Iz kemijskega preizkuševališča je prerasel v sodobno izobraževalno, kmetijsko svetovalno in kontrolno ustanovo. Od leta 1964 dalje je deloval pod nespremenjenim imenom Kmetijski zavod Maribor vse do leta 2001. V tem letu je prišlo do spremembe lastništva kapitala, organiziranosti, registracije in nenazadnje do prehoda iz gospodarstva v negospodarstvo. Osnova za nastale spremembe je Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici, ki je določil, da so zavodi osebe javnega prava. V juniju 2001 je bila izvedena nova registracija in preimenovanje naše ustanove. Tako smo postali javni zavod z ustanoviteljem Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in novim imenom Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor (skrajšano ime KGZS - Zavod MB).

Matična številka: 5129877

Identifikacijska številka SI 64054233

Tel.: **+386-2- 228 49 00 N.C.**

Fax: +386-2- 251 94 82

E-pošta: info@kmetijski-zavod.si

<http://www.kmetijski-zavod.si/>

2 POROČILO IN PREDSTAVITEV ODDELKOV TER ENOT GLEDE NA PODROČJE DELA

2.1 Oddelek kmetijsko svetovanje

Predstavitev območja

Naloge svetovalne službe se v zadnjih letih prilagajajo spremenjeni vlogi kmetijstva. Koncept sodobne svetovalne službe temelji na popolnem poznavanju evropske zakonodaje z vsemi standardi in finančnimi možnostmi prilagajanja v okviru programa razvoja podeželja in na obvladovanju tehnoloških rešitev v pridelavi in predelavi kmetijskih produktov. Svetujemo in izobražujemo za:

- PRIDELAVO VARNE HRANE
- VAROVANJE OKOLJA IN OHRANJANJE KULTURNE KRAJINE
- IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU

2. 1. 1 TERENSKA KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA IN OBMOČJE SVETOVANJA

Na območju treh UE, in sicer Maribor, Pesnica in Ruše opravlja strokovno delo osem terenskih kmetijskih svetovalcev in dve svetovalki za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti. Naloge so v glavnem vezane na svetovanje, izobraževanje in informiranje o možnostih koriščenja sredstev SKP, na pomoč pri pripravi vlog za subvencijska in investicijska sredstva ter na pomoč pri urejanju dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

2. 1. 2 SPECIALISTIČNA KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA IN OBMOČJE SVETOVANJA

1/ Sadjarstvo

SV Slovenija (Ormož, Gornja Radgona, Vitomarci, Ptuj, Lenart, Maribor): Obronki Pohorja (Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice);

Šmarsko/Šentjurski okoliš s Kozjanskim (Šmarje, Šentjur, Podčetrtek, Rogaška Slatina);

Savinjska dolina (Žalec, Celje, Velenje, Laško); Zasavje (Hrastnik, Trbovlje);

Koroška (Radlje, Slovenj Gradec, Dravograd);

- strokovna pomoč pridelovalcem in trgovcem sadja; promocija svežega in predelanega sadja: sejmi, razstave, degustacije; posveti; seminarji; predavanja; tečaji; strokovne ekskurzije;
- svetovanje tehnologije pridelave: na terenu, v pisarni po telefonu in elektronskem mediju, v sadjarskih obvestilih;
- načrtovanje investicij: naprava nasadov, mreže proti toči, namakalni sistemi, kmetijska mehanizacija, hladilnice in ostala kmetijska poslopja, naprave za predelavo;
- strokovna literatura, članki in prispevki, sodelovanje z radijskimi in televizijskimi hišami;
- sodelovanje s sadjarskimi in turističnimi društvi; sodelovanje s tujimi in domačimi strokovnimi institucijami.

2/ Vinogradništvo in razvoj podeželja

Vinorodna dežela Podravje: vinorodni podokoliš Maribor, Vinorodni podokoliš Srednje Slovenske Gorice, Ljutomersko-Ormoški vinorodni podokoliš, Vinorodni podokoliš Haloze, Šmarsko-Virštanjski vinorodni podokoliš

- organizacija izobraževanj: delavnice z demonstracijo, predavanja, posveti, strokovne ekskurzije;

- svetovanje tehnologije pridelave: prestrukturiranje vinogradov, oskrba mladega vinograda, prehrana vinske trte-gnojilni načrti, nega tal, oskrba mladega vinograda, integrirano in ekološko vinogradništvo;
- finančne podpore za vinogradnike: uredba o uravnavanju obsega vinogradniških površin, ukrepi in plačila Programa razvoja podeželja, EPD, organizacije pridelovalcev;
- sodelovanje z vinogradniškimi društvi (38 vinogradniških društev);
- strokovna literatura, članki prispevki, letaki, prispevki v časopisih, sodelovanje z radijskimi in televizijskimi hišami; sodelovanje z domačimi in tujimi strokovnimi institucijami.

3/ Vinarstvo

Vinorodna dežela Podravje: Vinorodni okoliš Štajerska Slovenija in Vinorodni okoliš Prekmurje in sadjeredna Slovenija

- strokovna pomoč pridelovalcem in uživalcem;
- svetovanje, predavanja, organizacija in izvajanje seminarjev; tečajev;
- izdajanje strokovne literature, objavljanje aktualnih člankov in nasvetov;
- organizacija in izvedba ocenjevanja in posveta »Vinski letnik vinorodne dežele Podravje«;
- preverjanje kakovosti vina in sadjevca;
- sodelovanje s strokovnimi institucijami, sodelovanje z vinogradniško-vinarskimi, sadjarskimi in turističnimi društvi, sodelovanje z vinarji in pridelovalci sadjevca; sodelovanje pri promociji vina in sadjevca.

4/ Poljedelstvo

KGZ Maribor (Maribor, Pesnica, Ruše)

KGZ Ptuj (Ptuj, Lenart, Ormož, Slovenska Bistrica in Radlje ob Dravi)

- strokovna pomoč pridelovalcem poljščin in kmetijski trgovini;
- izobraževanja: posveti, seminarji, predavanja, tečaji, strokovne ekskurzije;
- svetovanje tehnologije pridelave in ukrepov kmetijsko - okoljske politike: na terenu; v pisarni po telefonu in elektronskem mediju, v poljedelskih nasvetih; izdelava kolobarjev in gnojilnih načrtov,
- izvajanje sortnih poskusov (koruza, žita, krompir, soja);
- strokovna literatura: članki in prispevki, brošure, sodelovanje z radijskimi in televizijskimi hišami, sodelovanje z društvi in strojnimi krožki, sodelovanje s tujimi in domačimi strokovnimi institucijami.

5/ Zelenjadarstvo in okrasne rastline

SV Slovenija (Ormož, Gornja Radgona, Vitomarci, Ptuj, Lenart, Maribor)

Obronki Pohorja (Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice); Koroška (Radlje, Slovenj Gradec, Dravograd)

Strokovna pomoč pridelovalcem:

- organizacija izobraževanja: posveti, seminarji in delavnice, predavanje za zelenjadarje in vrtničarje, tečaji, strokovne ekskurzije;
- svetovanje tehnologije pridelave: na terenu, v pisarni po telefonu in elektronskem mediju, v obvestilih, na tel. odzivniku, analize mineralnega dušika v tleh in gnojilni načrti in nasveti;
- načrtovanje investicij: namakalni sistemi, rastlinjaki, trajni nasadi: špargelj, kmetijska mehanizacija, hladilnice in ostala kmetijska poslopja, naprave za predelavo;
- strokovna literatura, članki in prispevki, sodelovanje z radijskimi in televizijskimi hišami, promocija, sejmi, razstave;
- sodelovanje s specialnimi zelenjadarskimi društvi, turističnimi društvi in društvi kmečkih žena;
- sodelovanje s tujimi in domačimi strokovnimi institucijami.

6/ Ekološko kmetovanje

KGZ Maribor (Maribor, Pesnica, Ruše); KGZ Ptuj (Ptuj, Lenart, Ormož, Slovenska Bistrica in Radlje ob Dravi)

- strokovno svetovanje kmetovalcem ob preusmerjanju v ekološko kmetovanje;
- spremljanje in pomoč pri ekološkem načinu kmetovanja pridelovalcem, predelovalcem, trženju ekoloških živil,...

7/ Travištvo (živinoreja) in kmetijska mehanizacija ter kmetijske gradnje

KGZ Maribor (Maribor, Pesnica, Ruše); KGZ Ptuj (Ptuj, Lenart, Ormož, Slovenska Bistrica in Radlje ob Dravi)

- strokovna pomoč pridelovalcem krmnih rastlin in voluminozne krme,
- strokovna pomoč živinorejcem na področju: priprave krme, prehrane živali, zagotavljanja dobrega počutja živali, prireje mleka, mesa, higienskih in preventivno zdravstvenih ukrepov;
- svetovanje in pomoč pri usmeritvi reje (sonaravna, ekološka);
- varovanje okolja ob uporabi organskih gnojil,
- ravnanje skladno z evropskimi standardi obremenitve površin, skladiščenjem gnoja, gnojnice in gnojevke ter gnojenjem,
- iskanja tehnično tehnoloških rešitev pri načrtovanju reje živali;
- izdelava kolobarjev in gnojilnih načrtov, izvajanje sortnih poskusov (krmne rastline, travna ruša);
- svetovanje pravilne uporabe in ravnanja s kmetijsko mehanizacijo: demonstracijski prikazi, varno delo s kmetijsko mehanizacijo;
- kmetijsko strojne prireditve: prikazi uporabe kmetijske mehanizacije in izvajanje tekmovanja v oranju;
- testiranje in preizkušanje nove kmetijske mehanizacije, uvajanje obnovljivih virov energije v kmetijstvu;
- izdelava idejnih projektov in projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja;
- ureditev kompletne dokumentacije za gradnje ter vodenje in nadzor;
- strokovna literatura, članki in prispevki, sodelovanje z radijskimi in televizijskimi hišami, sodelovanje z društvi, strojnimi krožki in stanovskimi združenji, sodelovanje s tujimi in domačimi strokovnimi institucijam.

8/ Varstvo rastlin

SV Slovenija

Glavne dejavnosti specialistične službe za varstvo rastlin:

- delovanje opazovalno napovedovalne službe in javne službe za varstvo rastlin;
- strokovna podpora Fitosanitarni upravi republike Slovenije na področju zdravstvenega varstva rastlin;
- izobraževanja svetovalcev, tehnologov in kmetovalcev preko predavanj, seminarjev, informativnih izobraževanj, prikazov poskusov in predavanj SKOP;
- izobraževanje uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev;
- uradna biološka preizkušanja novih fitofarmaceutskih sredstev za varstvo rastlin in preverjanje že uveljavljenih;
- izvajanje aplikativnih in za potrebe prakse demonstracijskih poskusov s fitofarmaceutskimi pripravki zoper vse pomembnejše bolezni in škodljivce sadnega drevja, vinske trte in poljščin;
- dejavnost opazovalno napovedovalne službe:
 - spremljanje in opazovanje razvoja škodljivih organizmov na sadnem drevju, na vinski trti in na poljščinah ter določanje optimalnih rokov zatiranja;
 - evidentiranje izbruhov, napovedovanje razvoja in povečanega pojava škodljivih organizmov na podlagi opazovanj in izmerjenih podatkov;
 - spremljanje pojava in evidentiranje karantenskih in gospodarsko pomembnih bolezni in škodljivcev;
 - zagotavljanje meteoroloških, biotičnih podatkov za namene opazovanja in napovedovanja pojava škodljivih organizmov ter sodelovanje pri uvajanju informacijskega sistema,
 - opravljanje osnovne terenske in laboratorijske diagnostike škodljivih organizmov;
 - obveščanje in poročanje;
 - svetovanje in izobraževanje imetnikov v zvezi z izvajanjem dejavnosti zdravstvenega varstva rastlin;

Poročilo o delu v letu 2007

Kmetijska svetovalna služba je opravila delo v letu 2007 v skladu s planom. Delo smo izvajali v okviru štirih projektnih nalog javnega programa: (1) Izvajanje tehnoloških ukrepov za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij, (2) Spodbujanje pridobivanja dopolnilnega in dodatnega dohodka, (3) Izvajanje ukrepov kmetijske politike in (4) Združevanje in povezovanje na podeželju.

Naloge smo opravili v 45.325 urah. Zaradi nepredvidenih odsotnosti svetovalcev je bila realizacija 99 odstotna.

V okviru rednega javnega programa smo opravljali svetovanje v zvezi z izvajanjem navskrižne skladnosti predpisov. Poudarek je bil na informiranju in usposabljanju kmetov za izpolnjevanje zahtev iz NS, kar smo izvajali v okviru rednega zimskega izobraževanja in osebnih obiskih na kmetijah.

V okviru javnega programa smo se udeleževali in aktivno sodelovali na izobraževanjih in usposabljanjih svetovalcev. Sodelovali smo z znanstvenimi, raziskovalnimi, strokovnimi in izobraževalnimi institucijami doma in v tujini.

Prikaz porabe časa po posameznih projektnih nalogah v letu 2007

št.	Projektna naloga	ure	%ure	ure-NS	%ure-NS
1	Izvajanje tehnoloških ukrepov za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij	21.238	46,86	892	4,20
2	Spodbujanje pridobivanja dopolnilnega in dodatnega dohodka	2.927	6,46	7	0,24
3	Izvajanje ukrepov kmetijske politike	17.704	39,06	2.284	12,90
4	Združevanje in povezovanje na podeželju	1.629	3,59	23	1,42
	Drugi projekti in aktivnosti	1.827	4,03	6	0,33
Skupaj		45.325	100,00	3.212	7,09

Prikaz izvedenega obsega dela

št.ur progr m	št.ur poročilo	indeks
45.632	45.325	99

Iz zgornje tabele je razviden delež ur namenjen posamezni projektni nalogi. Poraba časa za svetovanje na prvi projektni nalogi, 46,86 %, kaže na veliko aktivnost specialistične svetovalne službe pri uvajanju znanih novih postopkov na usmerjenih kmetijah, saj se konkurenčnost kmetij krepi le z obvladovanjem sodobnih tehnologij. Izvajanje ukrepov kmetijske politike je bolj vezano na območje terenske svetovalne službe, poraba časa, 39,06 %, je skoraj v celoti usmerjena v informiranje in zahtevne priprave vlog in zahtevkov za razpisana sredstva namenjena ohranjanju podeželja ter posodabljanju kmetijskih gospodarstev. Največji delež časa namenjen izvajanju zahtev NS je prav na tretji nalogi. Za vse druge naloge smo potrebovali 14 % časa.

1. Izvajanje tehnoloških ukrepov za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

Aktivnosti na tej nalogi so obsegale 46,86 % vseh ur. Visok delež ur za realizacijo te naloge, kaže na močno aktivnost svetovalne službe, predvsem specialistov, na krepitvi tehnološkega svetovanja na tržno usmerjenih kmetijah. Realizacijo beležimo 102 %. Vseh dvanajst specialistov opravlja delo v celotnem Podravju oz. širše. Naloga opredeljuje svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti, kjer je največji poudarek na izobraževanju in usposabljanju kmetijskih pridelovalcev. Število planiranih predavanj je izvedeno v 65 %, saj je bilo zaradi zmanjševanja stroškov, nekaj predavanj združenih. Ob upoštevanju realizacije predavanj na tretji nalogi, je plan dosežen. Ambiciozno zastavljen cilj pri pisanju člankov in prispevkov

ni bil v celoti realiziran, smo pa napravili spletno stran in preko elektronskega medija uspešno posredovali obvestila in informacije. V okviru osebnega svetovanja je bilo v krajšem času, posredovanih več nasvetov in informacij. Veliko več od planiranih, je bilo aktivnosti na pripravi gnojilnih načrtov, načrtovanju njivskega kolobarja in izvedbi hitrih talnih in rastlinskih N-testov. Realizacija je preko 200 %. Povečan obseg na teh nalogah je posledica aktivnega dela na vključevanju kmetij v integrirano pridelavo poljščin in vrtnin, v IPS in IVG, ter ekološko kmetovanje, kot tudi aktivno spremljanje kmetovanja in gnojenja z dušikom na vodovarstvenih območjih. Več smo pripravili razstav in več prikazov poskusov, ki so zelo učinkovit način posredovanja novih tehnologij. Za izvajanje nalog opazovalno napovedovalne službe smo bili časovno učinkoviti, saj smo vse naloge uspešno opravili in zanje porabili 72 % planiranega časa.

Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov izven ukrepov kmetijske politike, je usmerjeno na priprave tehnoloških projektov in to za novogradnje oz. adaptacije kmetijskih objektov na kmetijah, ter spremljanje gradenj. Delo je obsežno in projekti se zaključujejo v dveh ali več letih, tako v tem letu ni bilo realizacije. Kontinuirano so se izvajali programi agromelioracij, v nekoliko večjem obsegu od planiranega.

šifra	Šifrant ukrepov	ukrep	progr m	poročil o	indeks
A	Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti				
A1	Izobraževanje in usposabljanje				
A1.1	Predavanja	število predavanj	141	91	65
A1.2	Tečaji, krožki, seminarji, delavnice	število tečajev,...	50	29	58
A1.6	Članki, prispevki, tehnološka navodila	število člankov, ...	167	112	67
A1.7	Brošure, knjige, zborniki	število brošur, knjig...	5	38	760
A1.8	Osebno svetovanje	število kmetij	5.775	5.083	88
A1.10	Jemanje vzorcev	število vzorcev	500	367	73
A1.11	Hitri talni in rastlinski N-test	število	190	527	277
A1.12	Gnojilni načrt, bilanca gnojil, pisna navodila za gnojenje	število	580	1.270	219
A1.15	Izračun krmnega obroka, bilanca krme	število	20	1	5
A1.17	Načrt kolobarja	število	310	782	252
A1.18	Izvajanje nalog opazovalno napovedovalne službe				
A1.20	Izdelava izračunov za najustreznejši način obdavčitve	število	0	0	-
A3	Organizacija in izvedba strokovno pospeševalnih prireditvev				
A3.1	Razstave	število	1	12	1.200
A3.2	Prikazi tehnologij in veščin, vzorčnih objektov, preskusov	število prikazov, ...	45	132	293
A3.4	Organizacija ekskurzij, ogledi sejmov	število	14	49	350
A3.7	Ocenjevanje izdelkov	število ocenjevanj	11	10	91
A3.8	Ostale prireditve	število prireditvev	8	11	138
A4	Izobraževanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev				
A5	Sodelovanje z znanstvenimi, raziskovalnimi, strokovnimi in izobraževalnimi inštitucijami doma in v tujini, prenos znanja in izkušenj v prakso				

B	Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov				
B1	Kmetijska pridelava in prirreja				
B1.2	Tehnološki projekti – novogradnje	število projektov	0	0	-
B1.3	Tehnološki projekti – adaptacije	število projektov	0	3	-
B1.5	Poslovni načrti izven ukrepov kmetijske politike	število p.n.	0	0	-
B2	Agrarne operacije, ki jih izvajajo kmetje samo z lastnimi sredstvi				
B2.1	Program agromelioracije	število kmetij	36	66	183
B2.2	Program namakanja	število kmetij	0	0	-
B2.4	Program za ureditev pašnika	število kmetij	4	1	25
B2.5	Program naprave ali obnove trajnih nasadov	število kmetij	7	0	0
B2.6	Agrarne operacije - ostalo	število kmetij	0	0	-

2. Spodbujanje pridobivanja dopolnilnega in dodatnega dohodka

Aktivnosti so obsegale 6,46 % časa. V delo sta bili vključeni svetovalki, ki v času subvencijske kampanje v celoti opravljata delo na pripravi in vnosu vlog. V okviru izobraževanja in usposabljanja je bilo delo usmerjeno v osebno svetovanje, ki vključuje tudi informiranje in svetovanje za investicije v posodabljanje in diverzifikacijo, sodelovanje na prireditvah in ocenjevanje izdelkov. Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju kmetijske politike pa je bilo usmerjeno v pomoč pri vodenju evidenc. Planirano sodelovanje z investitorji v predelovalne objekte ni bilo realizirano, saj te investicije niso bile izpeljane.

šifra	Šifrant ukrepov svetovalcev	ukrep	progr m	poroč ilo	indeks
A	Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti				
A1	Izobraževanje in usposabljanje kmetov in njihovih družin				
A1.1	Predavanja	število predavanj	11	1	9
A1.2	Tečaji, krožki, seminarji, delavnice	število tečajev,...	8	1	13
A1.6	Članki, prispevki, tehnološka navodila	število člankov, ...	2	0	0
A1.7	Brošure, knjige, zborniki	število brošur, knjig...	2	1	50
A1.8	Osebno svetovanje	število kmetij	840	1.124	134
A1.10	Jemanje vzorcev	število vzorcev	70	0	0
A3	Organizacija in izvedba strokovno pospeševalnih prireditev				
A3.1	Razstave	število	10	0	0
A3.2	Prikazi tehnologij in veščin, vzorčnih objektov, preskusov	število prikazov, ...	8	1	13
A3.4	Organizacija ekskurzij, ogledi sejmov	število	11	0	0
A3.7	Ocenjevanje izdelkov	število ocenjevanj	17	17	100
A3.8	Ostale prireditve	število prireditev	1	0	0
A4	Izobraževanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev				
A5	Sodelovanje z znanstvenimi, raziskovalnimi, strokovnimi in izobraževalnimi inštitucijami doma in v tujini, prenos znanja in izkušenj v prakso	ure			

B	Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov				
B3	Razvoj podeželja - ožje				
B4	Dopolnilne dejavnosti				
B4.2	Tehnološki projekti – novogradnje	število projektov	12	0	0
B4.3	Tehnološki projekti – adaptacije	število projektov	14	0	0
B4.5	Poslovni načrti izven ukrepov kmetijske politike	število p.n.	0	0	-
C	Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike				
C2	Pomoč pri izpolnjevanju obrazcev				
C2.4	Pomoč pri vodenju evidenc	število kmetij	600	488	81

3. Izvajanje ukrepov kmetijske politike

V delo izvajanja ukrepov kmetijske politike je vključena celotna terenska kmetijska svetovalna služba, svetovalki za dopolnilne dejavnosti in z manjšim deležem ur tudi svetovalci specialisti. Za korektno opravljeno nalogo smo potrebovali 39,06 % delovnega časa. Aktivnost je bila osredotočena na območje terenske svetovalne službe.

Poudarek svetovanja je bil na izobraževanju in usposabljanju kmetov in njihovih družin. Projektni nalogi tri in ena se z vsebino ukrepov tudi prepletata. Aktivnosti so bile izpeljane v nekoliko manjšem obsegu od načrtovanega. Pri ukrepu, Obisk kmetije v zvezi z izvajanjem zahtev NS na poziv kmeta, je bila realizacija le v obsegu testnega pregleda stanja za pridobitev licence, ki dokazuje usposobljenost svetovalcev za opravljanje pregleda stanja na kmetiji. Razlog je objektivni, saj kmetje še niso prejeli brošure z napotki na osnovi katere bodo sami kontrolirali izvajanje predpisov in v primeru neurejenega stanja na področju NS, poiskali pomoč pri svetovalcu. O pomenu upoštevanja predpisov iz NS smo podajali informacije na vseh predavanjih in pri osebni svetovanjih.

Odstopanja se kažejo tudi pri osrednjem ukrepu, to je Pomoč pri pripravi vlog in dokumentacije za subvencije. Pomoč pri izpolnjevanju zbirnih vlog je bila dana v približno enakem obsegu kot vnos vlog, velika razlika, ki se kaže v tabeli je posledica napake nastale pri vnašanju planiranega indikatorja. Dopolnitev vlog in pritožb na odločbe je bilo veliko manj, kot smo načrtovali, kar je ugodno, je pa tudi posledica zamika izdaje odločb v naslednje leto. Velik interes za investicijska sredstva, namenjena posodabljanju kmetijskih gospodarstev, je zahteval več aktivnosti pri izdelavi poslovnih načrtov in pripravi vlog, tako da je bil plan tudi iz tega razloga presežen. Razpis za zgodnje upokojevanje kmetov ni bil objavljen, tako na tem ukrepu in na ukrepu priprave vlog za EU standarde ni realizacije, ker je slednji že izključen iz ukrepov kmetijske politike.

šifra	Šifrant ukrepov svetovalcev	ukrep	program	poročilo	indeks
A	Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti				
A1	Izobraževanje in usposabljanje in informiranje kmetov in njihovih družin				
A1.1	Predavanja	št. pred.	138	163	118
A1.2	Tečajji, krožki, seminarji, delavnice	št. tečaj.	19	3	16
A1.6	Članki, prispevki, tehnološka navodila	št. člank.	74	4	5
A1.7	Brošure, knjige, zborniki	št. knjig,	5	1	20
A1.8	Osebno svetovanje	št. kmet.	7.100	6.038	85
A1.19	Obisk kmetije v zvezi z izvajanjem zahtev NS na poziv kmeta	št. kmet.	386	9	2

A3	Organizacija in izvedba strokovno pospeševalnih prireditev		0		
A3.2	Prikazi tehnologij in veščin, vzorčnih objektov, preskusov	št. prikaz.	8	2	25
A4	Izobraževanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev		0		
A5	Sodelovanje z znanstvenimi, raziskovalnimi, strokovnimi in izobraževalnimi inštitucijami doma in v tujini, prenos znanja in izkušenj v prakso	ure			
B	Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov				
B1	Kmetijska pridelava in prireja				
B1.5	Poslovni načrti – svetovanje pri pripravi	št. prog.	0	24	-
B1.7	Pomoč pri pripravi vloge za investicijske podpore	št. prog.	0	0	-
B1.9	Priprava programov sanacij	št. prog.	0	0	-
B1.10	Priprava programa za prilagajanje standardom	št. prog.	0	0	-
B2	Agrarne operacije				
B2.1	Program agromelioracije	št. kmet.	0	7	-
B2.2	Program namakanja	št. kmet.	0	0	-
B2.3	Komasacije	št. kmet.	0	0	-
B2.4	Program za ureditev pašnika	št. kmet.	0	1	-
B2.5	Program naprave ali obnove trajnih nasadov	št. kmet.	0	0	-
B2.6	Agrarne operacije – ostalo	št. kmet.	0	0	-
B4	Dopolnilne dejavnosti				
B4.5	Poslovni načrti – svetovanje pri pripravi	št. proj.	0	0	-
B4.7	Pomoč pri pripravi vloge za investicijo	št. proj.	0	0	-
C	Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike				
C2	Svetovanje pri izp. Obrazcev v okviru SKOP, IP, trošarine...				
C3	Pomoč pri pripravi vlog in dokumentacije za subvencije				
C3.3	Pomoč pri izpolnjevanju zbirnih vlog	št. vlog	240	2.518	1.049
C3.5	Vnos vlog	št. vlog	2.260	2.374	105
C3.6	Svetovanje pri pripravi dopolnitev vlog in pritožb	št. vlog	220	30	14
C3.7	Svetovanje pri vodenju FADN knjigovodstva	kmetij	115	91	79

E	Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov				
E1	Priprava predlogov in mnenj za ukrepe in predpise na področju kmetijske politike (zakoni, uredbe, pravilniki, subvencije)	število	10	4	40
E2	Strokovna pomoč komisijam in odborom pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike	sestankov	0	2	-
G1	Posebne storitve individualnim uporabnikom				
G1.1	Poslovni načrti - izdelava	število	14	42	300
G1.4	Pomoč pri pripravi vloge za investicije	število	0	14	-
G1.12	Priprava programov in načrtov (enostavnejših kot poslovni načrti za EPD)	število	30	2	7
G3	Izvajanje programov državnega pomena po posebnih pogodbah				
G3.11	Priprava vloge za ukrep mladega prevzemnika	št. vlog	15	2	13
G3.12	priprava vloge za ukrep zgodnje upokojevanje	št. vlog	10	0	0
G3.13	Priprava vloge za ukrep EU standardi	št. vlog	400	1	0

4. Združevanje in povezovanje na podeželju

V okviru naloge združevanja in povezovanja na podeželju smo delali z društvi, jih strokovno vodili pri organizaciji, njihovem sodelovanju z občinami ter za člane organizirali predavanja, tečaje in ekskurzije. Tej aktivnosti je bilo namenjenih le 3,59 % časa. Tudi planirane naloge niso v celoti izvedene, saj se delo prepleta z aktivnostmi opravljenimi v okviru prvih treh projektnih nalog.

šifra	Šifrant ukrepov svetovalcev	ukrep	program	poročilo	indeks
A	Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti		0		
A1	Izobraževanje in usposabljanje kmetov in njihovih družin		0		
A1.1	Predavanja	število predavanj	15	6	40
A1.2	Tečaji, krožki, seminarji, delavnice	število tečajev,...	33	6	18
A1.6	Članki, prispevki	število člankov, ...	11	0	0
A3	Organizacija in izvedba društvenih prireditvev		0		
A3.1	Razstave	število	11	1	9
A3.4	Organizacija ekskurzij	število	18	8	44
A3.8	Ostale prireditve	število prireditvev	1	1	100
A4	Izobraževanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev				
A5	Sodelovanje z znanstvenimi, raziskovalnimi, strokovnimi in izobraževalnimi inštitucijami doma in v tujini, prenos znanja in izkušenj v				

	prakso				
B3	Razvoj podeželja - ožje				
D1	Strokovna pomoč pri organiziranju različnih oblik združevanja				
D2	Strokovna pomoč pri delovanju naštetih oblik združevanja				

Drugi projekti in aktivnosti

Na drugih projektih in aktivnostih smo planirali izvajanje strokovnih nalog v skladu z Uredbo o uravnavanju vinogradniških površin. Naloga se zaradi spremembe predpisa ni več izvajala. Druge planirane naloge smo izvedli v manjšem obsegu kot je bilo načrtovano. Svetovalna služba, predvsem specialista za vinogradništvo in specialista za vinarstvo, je bila aktivna pri pripravi in izvedbi Vinogradniško vinarskega kongresa, planirala čas za ta projekt in tudi poročala o izvedbi.

Izvajalci programa:

Vodja oddelka: 1

Svetovalci specialisti: 12

Svetovalki za delo s kmečko družino in dopolnilne dejavnosti: 2

Terenski svetovalci: 8

2.2 Sadjarski center Maribor

V programu dela za leto 2007 smo imeli opredeljene naslednje naloge:

1. Oskrba drevesničarjev s kakovostnim izhodiščnim materialom
2. Sodelovanje v procesu introdukcije sort in podlag
3. Preverjanje, soustvarjanje in uvajanje novih okolju in potrošnikom prijaznih tehnologij pridelovanja sadja
4. Sodelovanje pri ohranjanju senožetnih sadovnjakov in razvoju možnosti za sajenje novih tovrstnih sadovnjakov
5. Sadjarski center Maribor – strokovno in izobraževalno središče za domače in tuje sadjarje
6. Upravljanje centra in vzdrževanje objekta

Poročilo po nalogah:

1/ OSKRBA DREVESNIČARJEV S KAKOVOSTNIM IZHODIŠČNIM MATERIALOM

Letni cilj:

- Dokončati povečanje matičnega nasada s 300 elitnimi rastlinami sorte Zlati delišes Reinders in podsaditi 150 elitnih matičnih dreves Mitchgla, Decosta in Braeburn (drevesa nabavljena v letu 2006)
- V letu 2007 pridelati skupaj vsaj 300.000 cepičev kategorije osnovni II
- Prodati domačim drevesničarjem vsaj 150.000 cepičev kategorije osnovni II
- Prodati domačim drevesničarjem 50.000 cepičev kategorije CAC
- V matičnem zarodišču pridelati vsaj 35.000 podlag kategorije osnovni II in jih vsaj 20.000 prodati kot osnovne II in 15.000 kot certificirane
- Prodati tujim drevesničarjem del tržnih viškov – ocena začetnega potenciala cca. 50.000 cepičev kategorije osnovni II in 25.000 kategorije CAC

Realizacija:

Pomladi 2007 smo v matični nasad Selo posadili:

- 350 sadik Zlati delišes Reinders, 70 sadik Granny Smith ter podsadili 15 sadik Mitchgla in 30 sadik Braeburn.

V zimski sezoni letnika 2007 smo po oceni pridelali cca. 100.000 certificiranih cepičev za jabloano in cca. 140.000 CAC cepičev za jabloano. Prodaja zimskih cepičev je dosegla 85.000 certificiranih cepičev in 78.000 CAC cepičev jabloane.

V poletni sezoni smo po oceni pridelali 150.000 certificiranih cepičev jabloane in 297.000 CAC cepičev jabloane. Prodali smo 112.000 certificiranih cepičev in 120.000 CAC cepičev jabloane. Glede na razmere na tržišču, ki so vselej dokaj nepredvidljive, smo s prodajo 395.000 cepičev v letu 2007 lahko zelo zadovoljni, saj smo načrtovano število 275.000 močno presegli.

Pridelali smo skupaj 37.600 matičnih podlag (2.600 več kot smo načrtovali) in jih 19.000 tudi prodali kot matične, 18.600 pa smo jih prodali za cepljenje – oboje skoraj natančno v skladu z načrtovanim.

Vsem domačim povpraševanjem vselej dajemo prednost in smo jim v letu 2007 tudi v celoti zadostili, tržne viške pa smo uspešno prodali na tujih trgih.

Načrtovane investicije smo izvedli v celoti, načrtovano realizacijo prodaje pa smo občutno presegli.

2/ SODELOVANJE V PROCESU PRESKUŠANJA NOVIH SORT IN PODLAG

Letni cilji:

- v letu 2007 nadaljevati s spremljanjem sort jabolok v introdukciji II
- dokončati pripravo sadik za sajenje introdukcije II predvideno v letu 2008
- oskrbovati poskus s podlagami češnje (program A-A)
- oskrbovati poskus s sortami češenj – introdukcija II
- postaviti namakalni sistem in pripraviti travišče ter pasove za sajenje za površino jabloan 0,5 ha – introdukcija II
- nadaljevati s pripravo površine za sajenje sliv 0,3 ha –introdukcija II (sajenje predvideno v pomladi 2009)
- izkrčiti nasad introdukcija I
- nabaviti in obnoviti opremo za vrednotenje poskusov in manipulacije v hladilnici.

Realizacija:

- V letu 2007 smo v posebnem preskušanju sort (Introdukcija II) redno in v skladu z načrtom izvedli vsa fenološka opazovanja (začetek brstenja, začetek, vrh in konec cvetenja, T – stadij), vsa spremljanja poteka dozorevanja (pet zaporednih meritev parametrov zrelosti plodov na samodejnem stroju Pimprinelle) in vrednotenja količine pridelka na drevo ob obiranju za vse v poskus vključene obetavne nove sorte. Zaradi kontinuitete podatkov iste meritve spremljamo tudi na najpomembnejših sortah osnovnega sortimenta. Vsa opazovanja in meritve so vključena v poročilo o delu na nalogi posebno preskušanje sort Kmetijskega inštituta Slovenije.
- V sodelovanju z drevesnico Malus smo dokončali pripravo sadik za sajenje posebnega poskušanja sort II (Introdukcija II) predvidenih za sajenje v letu 2008.
- Pripravili smo sadike za 2. fazo preskušanja na škrlup odpornih sort:
- Topaz, enterprise, gold rush, ecolette, produkta, collina, ariwa, dalinbel, harmonie, santana, in initial. Skupaj smo pridelali 724 sadik.
- Za potrebe preskušanja podlag za jabloano smo na podlagah JTE-E, JTE-G, JTE-H, CG-3, CG-6, P16, P22, SUP-4, SUP-3, SUP-2, SUP-1 in 337 ter M9EMLA pridelali 2008 sadik, od katerih bomo 1/2 sadili na lokaciji v Gačniku, drugo 1/2 pa bodo posadili na lokaciji Brdo pri Lukovici (Kmetijski inštitut Slovenije).
- Oskrba nasada s sortami in podlagami češenj je tekla načrtovano in brez težav. Nasad smo tudi prekrili z v letu 2006 nabavljeno folijo in je prvi na najsodobnejši način pred dežjem zavarovan nasad češenj v Sloveniji.
- Končali smo tudi s pripravo površine za sajenje introdukcijskih nasadov v pomladi 2008. Nabavili smo vso potrebno ocevje za izvedbo namakanja, ki jih bomo namestili takoj po sajenju v pomladi 2008.
- Izvedli smo krčitev nasada 'Introdukcija I' in pričeli s pripravljalnimi deli za sajenja v pomladi 2008.
- Načrtovanega nakupa opreme za vrednotenje poskusov (mini sortirna naprava) nismo izvedli, ker je proizvajalec odstopil od dogovora. Niso namreč mogli obnoviti predvidenega stroja, trenutno pa primerljivega nismo našli pri nobenem drugem

dobavitelju. Gre namreč za tako rekoč unikaten stroj namenjen zelo specifičnemu vrednotenju, kakršnega ni mogoče kupiti na tržišču. Zaradi novo nastale situacije smo za izvedbo iste naloge nabavili opremo za vzdrževanje poskusov (obiralno platformo za obstoječi viličar, traktorsko armaturo za aplikacijo herbicidov in rotacijsko kosilnico za vzdrževanje travišča). V skladu s programom pa smo izvedli nakup paletnega viličarja za transport sadja.

- Načrtovane investicije smo ob upoštevanju nujne spremembe izvedli uspešno. Tudi vsa načrtovana spremljanja v poskusih smo izvedli v celoti in brez odstopanj.

3/ PREVERJANJE, SOUSTVARJANJE IN UVAJANJE NOVIH, OKOLJU IN POTROŠNIKOM PRIJAZNIH TEHNOLOGIJ PRIDELOVANJA SADJA

Letni cilji:

- dosaditev ekološkega nasada s cca 150 drevesi novih odpornih sort
- tehnično preskušanje stroja za obdelavo pasov pod drevesi kot alternative uporabi herbicidov
- spremljanje mikroklimatskih razmer ter vplivov na rast rastlin in razvoj populacij škodljivcev
- spremljanja nanosa FFS po metodi nanosa proporcionalnega volumnu drevesnih krošenj

Realizacija:

V pomladi smo posadili sadike treh zanimivih novih sort jablan (Luna, Opal, Sirius), ki po rezultatih iz tujine veliko obetajo. Z natančnimi pomološkimi opazovanji bomo pričeli v letu 2008.

Zaradi tehničnih težav z namestitvijo stroja za mehanično oskrbo pasov pod drevesi smo začetek njegovega preskušanja prestavili v leto 2008, ko bomo imeli tudi primeren nasad za tako preskušanje.

Zelo intenzivno smo delali na projektu spremljanja mikro klimatskih razmer ter razvoja rastlin ter populacij škodljivcev v nasadu z in brez protitočne mreže. V ta namen smo najeli sodobne samodejne klimatološke postaje ter izvedli številna merjenja in opazovanja. Glede na zahtevnost in dolgoročnost projekta bodo rezultati primerni za objavo šele po nekaj zaporednih letih opazovanj.

Za izvedbo začetka poskusa nanosa FFS po metodi nanosa proporcionalnega volumnu drevesnih krošenj smo nadaljevali z meritvami listne površine in volumna drevesnih krošenj. Rezultati dela zadnjih let bodo podlaga zahtevnemu poskusu, ki ga skupaj s svetovalno službo za varstvo rastlin in Fakulteto za kmetijstvo v Mariboru načrtujemo začeti izvajati v letu 2008.

Program naloge smo izvedli v veliki meri, le tehnično preskušanje stroja za oskrbo pasov pod drevesi smo prenesli v naslednje leto.

4/ SODELOVANJE PRI OHRANJANJU SENOŽETNIH SADOVNJAKOV IN PRI RAZVOJU MOŽNOSTI ZA SAJENJE NOVIH TOVRSTNIH SADOVNJAKOV

Letni cilji:

- Pripraviti opremo za fotografiranje pomoloških lastnosti neznanih sort
- Nadaljevati s preskušanjem metode vzorčenja in indetifikacije

Realizacija:

V skladu s programom smo nabavili opremo za fotografiranje (fotografski aparat in stativ za fotografiranje).

Nadaljevali smo s pripravo sadik za poskusni travniški nasad v drevesnici. Za zdaj so bila vsa predvidena dela izvedena – čaka nas le še kopulacija nabavljenih podlag in vzgoja sadik, ki jih bomo v skladu s programom posadili v pomladi 2009.

Načrtovano investicijo in predvidena dela smo izvedli v skladu s programom.

5/ SADJARSKI CENTER MARIBOR – STROKOVNO IN IZOBRAŽEVALNO SREDIŠČE ZA DOMAČE IN TUJE SADJARJE

Letni cilji:

- So organiziranje dela strokovne skupine pri KGZS in strokovnega odbora GIZ Sadjarstvo
- Organiziranje ogledov centra in terenskih vaj za dijake, študente ter ogledov za skupine domačih in tujih sadjarjev
- Organiziranje in sodelovanje na različnih strokovnih srečanjih
- Permanentno izobraževanje zaposlenih

Realizacija:

Delo strokovne skupine za pečkato sadje je v letu 2007 povsem zastalo. Razlogi za to so zelo kompleksni in presegajo namen tega poročila. Kljub temu smo pri posameznih dogodkih, ki jih je organizirala svetovalna služba sodelovali: dve strokovni predavanji v organizaciji KGZ LJ, Artiški dnevi v organizaciji KGZ NM, strokovno izobraževanje za člane Sadjarskega društva F. Lombergar v organizaciji KGZ MB. Koordinator skupine bo poskušal organizirati delo skupine v letu 2008.

GIZ sadjarstvo Slovenije je ob izdatni naši pomoči organiziral 4 seje upravnega odbora (tri na lokaciji v Gačniku) – te so bile istočasno seje strokovnega sveta. Kljub težavam ob reorganizaciji in deprofesionalizaciji delovanja GIZ smo uspeli vsaj ohraniti organizacijo, ki bi v prihodnje lahko pomenila pomembno skupno točko slovenskih poklicnih sadjarjev.

V letu 2007 je center obiskalo pet večjih skupin tujih sadjarjev (Švicarji, Avstrijci, Hrvati, Bosanci in Italijani), več manjših skupin (Čehi, Srbi, Italijani), ena večja skupina domačih sadjarjev (sadjarsko društvo Litija).

V okviru terenskih vaj smo sprejeli več skupin študentov iz: Biotehniške fakultete v Ljubljani, Kmetijske fakultete Maribor, Višje kmetijske šole Šentjur, Višje kmetijske šole Ptuj. Iz slovenskih srednjih šol so nas obiskali dijaki Srednje kmetijske šole Grm pri Novem Mestu, dijaki Biotehniške šole Maribor, Srednje kmetijske šole Ptuj.

Organizirali smo strokovna srečanja:

- razstavo sort iz projekta Interreg – posvet o sortimentu
- v soorganizaciji z GIZ – redčenje cvetov in plodičev
- v soorganizaciji z GIZ – posvet hladilničarjev
- v soorganizaciji – letno srečanje skupine Alpe – Jadran v Gradcu
- v soorganizaciji z GIZ – posvetovanje o novih tehnikah hlajenja sadja v Gornji Radgoni
- demonstracijo delovanja naprave za uničevanje voluharja
- sodelovali smo pri izvedbi »Lombergarjevega sadjarskega posveta« v Mariboru

Organizirali smo razstave sadja:

- v okviru prireditve »V objemu stare trte« v Mariboru
- razstavo in degustacijo na sejmu »Narava – zdravje« v Ljubljani

V okviru permanentnega izobraževanja smo se udeležili mednarodnih srečanj skupine za sorte Eufirin v Franciji, skupine za gojitvene oblike v Ahrweilerju v Nemčiji. Vsi stalno zaposleni delavci so se udeležili dneva odprtih vrat francoske drevesnice Valois. Ena sodelavka se je jezikovno izobraževala na tečaju nemškega jezika in en sodelavec je pričel s študijem ob delu na magistrskem študiju na Fakulteti za kmetijstvo v Mariboru.

Zelo pester program izobraževanj in strokovnih srečanj smo sami ali v soorganizaciji z drugimi sadjarskimi organizacijami izvedli v obsegu, ki je presegel načrtovano.

6/ UPRAVLJANJE CENTRA IN VZDRŽEVANJE OBJEKTA

Letni cilji:

- Kakovostno upravljanje centra v smislu izvajanja vseh predpisov v zvezi s koriščenjem javnih sredstev
- Nadzor nad izvajanjem programa in zagotavljanje racionalne porabe sredstev
- Zagotavljanje kakovostnega računovodsko knjigovodskega dela za transparentnost poslovanja
- Upravljanje z objekti centra v skladu z načeli dobrega gospodarjenja

Realizacija:

Vsi v centru stalno zaposleni, kakor tudi strokovne službe KGZ Maribor so si prizadevali za kakovostno izvedbo in spremljanje programa centra. Glede na to, da so bila mesečna poročila in zahtevki pripravljene pravočasno in pravilno lahko upravičeno sklepamo, da je tudi to delo potekalo v skladu s programom in pričakovanji.

2.3 Seleksijsko trsničarsko središče Ivanjkovci

V letu 2007 so vsi postopki, ki so se izvajali v STS Ivanjkovci potekali skladno s sprejetim programom za leto 2006-2010. Naše delo je potekalo pod strokovnim vodstvom Kmetijskega inštituta Slovenije in Biotehniške fakultete v Ljubljani.

1/ Oskrba koleksijskega nasada v Litmerku

V koleksijskem nasadu v Litmerku smo postavili vse betonske stebre za protitočno mrežo katere smo še imeli na zalogi.

Spomladi smo v nasadu dosadili manjkajoče trte ter vinograd skozi vegetacijo redno oskrbovali (rez, pletev, vršičkanje in vse strojna dela - škropljenje, mulčenje, kultiviranje, gnojenje...). V nasadu smo naredili negativno selekcijo in kontrole na rumenice, AT3 in Esco.

2/ Oskrba koleksijskega nasada na Jeruzalemu

V koleksijskem nasadu na Jeruzalemu so vsa dela potekala pod našim strokovnim nadzorom. Oskrba nasada je strošek Jeruzalem Ormoža VVS. Sami smo opravili vsa ostala dela s področja strokovnih nalog kot so opisi sort novih klonov, elemente rodnosti in kakovosti pridelka, vzdrževalno selekcijo in kontrole AT3, rumenic in Esce. Nasad smo škropili po naših škropilnih načrtih.

3/ Spremljanje klonov v kolekciji na Jeruzalemu

V letu 2007 smo nadaljevali s spremljanjem klonov v stari kolekciji na Jeruzalemu. Stara kolekcija nam služi kot gen banka in ravno zato jo bomo obdržali za razmnoževanje izvornih matičnih trt dokler ne bomo imeli dovolj cepičev v novem nasadu v Litmerku.

V letu 2007 smo verjetno zadnjič spremljali elemente rodnosti in kakovosti pridelka pri vseh posajenih klonskih kandidatih, opravili meritve sladkorjev, skupnih kislin in količine pridelka.

4/ Cepljenje baznih trsnih cepljenk

V letu 2007 smo za lastne potrebe cepili 14.800 kom. trsnih cepljenk in za Agronomski fakultet v Zagrebu 9.000 kom trsnih cepljenk. Za Agronomsko fakulteto smo cepili 320 klonskih kandidatov dvanajstih hrvaških sort. Fitosanitarni inšpektor je spremljal ta material od uvoza cepičev iz Hrvaške, do cepljenja, sajenja v trsnico, oskrbe izkopa, sortiranja in vračanja pridelanih cepljenk nazaj na Hrvaško kar smo realizirali v decembru 2007.

5/ Delo v rastlinjaku

V rastlinjaku vzgajamo in vzdržujemo referenčne matične in indikatorske rastline katere rabimo za indeksiranje (zeleno cepljenje) kot tudi za razmnoževanje že omenjenih rastlin. V letu 2006 in 2007 smo si razmnožili indikatorske in matične trte s katerimi bomo nadomestili izrojene stare trte.

Spomladi, ko začnemo ogrevati rastlinjak bomo posadili vse mlade referenčne trte in tako obnovili rastlinjak.

V rastlinjaku smo v letu 2007 oskrbovali cca 1.300 rastlin (zelena dela, dognojevanje, zalivanje, škropljenje...) in po načrtu opravili zeleno cepljenje klonskih kandidatov (800 cepljenj).

6/ Mikrovinifikacija

V letu 2007 smo opravili vinifikacije pri najboljših klonih šestih sort: Sauvignon, Beli pinot, Renski rizling, Chardonnay, Laški rizling in Traminec. S pomočjo kolegov iz Kmetijske fakultete v Mariboru in KIS-a smo opravili vse potrebne enološke ukrepe ter vino došolali, spomladi bomo vina filtrirali in napolnili v steklenice.

7/ Izobraževanje

Po programu za leto 2007 smo sodelovali na strokovnih posvetih v Sloveniji kot tudi na 3. slovenskem vinogradniško-vinarskem kongresu v Mariboru, kjer smo predstavili dosedanje delo v obliki STS-ih s skupnim posterjem.

8/ Certifikacija – uradno potrjevanje

V letu 2007 smo tudi po pogodbi s Kmetijskim inštitutom Slovenije izvajali kontrole matičnih nasadov, trsnic in matičnjakov (certifikacija).

2.4 Enota Varstvo rastlin

V letu 2007 je Oddelek za varstvo rastlin opravil naloge s področja zdravstvenega varstva rastlin, ki zajema delovanja opazovalno napovedovalne službe in programe posebnega nadzora trsnih rumenic, kostanjeve šiškarice, koruznega hrošča in hruševega ožiga. Izvedel je več aplikativnih in za potrebe prakse demonstracijskih poskusov s fitofarmaceutskimi sredstvi zoper vse pomembnejše bolezni in škodljivce jablane, vinske trte in poljščin.

Opravljena dela s področja zdravstvenega varstva so bila v letu 2007 sledeča:

1/ Izvajanje nadzora koruznega hrošča

V letu 2007 je Kmetijsko gozdarski zavod Maribor kontroliral na področju Podravja pojav koruznega hrošča skupaj na 61 kontrolnih mestih. Območje nadzora koruznega hrošča je v letu 2007 potekalo od Zgornje Kungote na severu, od Poljčan na jugu, od Selnice ob Dravi na zahodu, ter Središča ob Dravi na vzhodu. Na opazovanih lokacijah smo ulovili skupaj 889 koruznih hroščkov. Prve hroščke smo ujeli 13. julija, zadnje pa 3. septembra. Skupaj smo porabili 471 ur in prevozili 4189 kilometrov.

2/ Tehnološki ukrepi za zmanjšanje pojava trsnih rumenic v podravski vinorodni deželi

V letu 2007 smo se pri spremljanju pojava škrdžatkov s pomočjo rumenih lepljivih plošč osredotočili predvsem na pojav vrst, ki prenašajo rumenico počrnelosti lesa, kakor tudi ameriškega škrdžata, ki prenaša zlato trsno rumenico. Pojav škrdžatkov smo spremljali v 14 vinogradih SV Slovenije. Rumene plošče smo postavljali v dveh časovnih terminih: prvič konec meseca junija in drugič v začetku meseca avgusta, pri čemer smo plošče pošiljali na determinacijo v KGZS Zavod Nova Gorica. Zanimiv je predvsem pojav ameriškega škrdžata, kjer smo nimfe tretjega in četrtega razvojnega stadija na lokaciji Počehova našli že v začetku meseca julija, iz česar lahko sklepamo, da so se prve nimfe izlegle že konec junija. Prve image smo odkrili okoli 20. julija, zadnje pa v sredini meseca avgusta, saj 27. avgusta na dveh lokacijah v okolici Maribora njihove prisotnosti nismo več odkrili. Pokazalo se je, da je ameriški škrdžatek v SV Sloveniji mnogo bolj razširjen, kot smo do leta 2006 domnevali, saj smo škrdžatka na novo odkrili v Slovenskih goricah (Andrenci - Grabonoški vrh), v Lendavskih goricah (Dolga vas), na novi lokaciji v Halozah (Pestike in Dravinjski vrh), v Dobrovniku ter v Gančanih v ravninskem delu Prekmurja, kjer ni vinske trte in smo škrdžatka odkrili na rumeni plošči na orehu, kjer smo spremljali pojav orehove muhe. Zelo številčni ulovi ameriškega škrdžatka na rumene plošče so bili na lokacijah Dolga vas, Počehova in Nebova.

V letu 2007 smo odvzeli skupaj 24 vzorcev na 16 lokacijah. 21 vzorcev je bilo odvzetih iz 6 sort vinske trte, 3 vzorci iz gostiteljskih rastlin (njivski slak). 9 vzorcev vinske trte je bilo odvzetih iz sorte 'chardonnay', 5 iz sorte 'renski rizling', 3 iz sorte 'kerner', 2 iz sorte 'modra frankinja' in po 1 vzorec iz sorte 'sivi pinot' in 'laški rizling'.

V 19 vzorcih vinske trte (90,5%) je bila potrjena prisotnost fitoplazme, ki povzroča rumenico počrnelosti lesa (Grapevine bois noir phytoplasma).

Rezultati vzorčenja gostiteljskih rastlin – njivskega slaka so prav tako potrdili prisotnost fitoplazme počrnelosti lesa (Grapevine bois noir phytoplasma) v enem vzorcu (33,3%), v enem vzorcu (33,3%) pa ni bila potrjena prisotnost fitoplazem.

V letu 2007 smo tudi nadaljevali z nalogo, ki smo jo pričeli izvajati v letu 2002, da v večletnem poskusu preverimo vpliv različnih tehnoloških postopkov ali ukrepov na zmanjšanje pojava trsnih rumenic. Kot poskusni objekt smo izbrali parcelo sorte 'chardonnay', ki je bila zasajena spomladi leta 1997 v k.o. Strezetina pri Ormožu. Parcela meri 1 ha in je zasajena s 4176 trsi.

V postopku »A« smo skozi vso vegetacijsko dobo v medvrstnem prostoru želeli z »rotaspiranjem« ter z uporabo herbicidov (Boomefekt + Goal, Touchdown + U-46 M- Fluid) v vrstnem prostoru preprečiti zaraščanje (zapleveljenje) celotne površine. V tem postopku smo tudi v času najintenzivnejšega pojavljanja svetlečega škrdžatka (*Hyaletthes obsoletus*) uporabili dva krat kontaktne insekticide (Zolone liq + Laser in Pyrinex 25 CS).

V postopku »B« smo z uporabo totalnih herbicidov (Boomefekt + Goal, Touchdown + U-46 M- Fluid) v medvrstnem prostoru in hormonskega herbicida (U 46 M – fluid) po vsej površini želeli zmanjšati populacijo zeli oz. širokolistnih plevelnih vrst (slak, kopriva, ...), ki so gostiteljske rastline za najpomembnejšega prenašalca fitoplazme počrnelosti lesa »Grapevine bois noir phytoplasma«. Z še dodatno uporabo kontaktnih insekticidov (Zolone liq + Laser in Pyrinex 25 CS) za zatiranje drugega rodu grozdnih sukačev smo želeli čimbolj zmanjšati populacijo svetlečega škrdžatka (*Hyaletthes obsoletus*), kot najpomembnejšega prenašalca fitoplazme.

Manj obremenjujoči ukrepi za okolje so bili opravljeni v postopku »C«, kjer smo dosledno upoštevali tehnološka navodila za integrirano pridelavo grozdja v letu 2007.

Rezultati poskusa so pokazali, da je v letu 2007 prišlo do zmanjšanja števila okuženih trt v vseh treh postopkih, pri čemer se je število okuženih trsov najmanj zmanjšalo pri postopku »A« (iz 18% na 8,3%). Pri postopku »B« in »C« se je število okuženih trsov zmanjšalo tudi za pridelavo sprejemljivo število. V postopku »B« se je zmanjšalo iz 10,8% na 2,3%, pri postopku »C« pa iz 17,3% na 2,8%.

Tudi indeksi okuženosti trt, ki se nanašajo na začetno stanje okuženosti trt v jeseni 2002, kažejo upadanje števila okuženih trt v letu 2007. V postopku »A« znaša indeks 47,0, v postopku »B« 23,3 ter v postopku »C« 24,8.

Menimo, da je pri vseh treh postopkih po 5 rastnih dobah prišlo na okuženih trtah do pojava ozdravitve (»recovery« efekt), ki je v podnebnih razmerah v SV Sloveniji trajal dlje, kot npr. navaja Maixner (2002) v doline reke Ren (Mosel), kjer je po njegovih ugotovitvah po 5 letih kazalo simptome še samo 3% trt. Njegovi podatki se nanašajo na sorti renski rizling in beli pinot, ki sta tudi v naših podnebnih razmerah manj občutljivi, kot v našem poskusu preizkušana sorta chardonnay. Menimo, da so k temu efektu pripomogle tudi vremenske razmere v letu 2007, saj vinska trta v celotni rastni dobi ni bila pod večjimi klimatskimi stresi (vročina, suša). Po petih rastnih dobah se je zaradi dosledne uporabe (2x letno) insekticidov proti grozdnim sukačem, ki imajo tudi dobro stransko delovanje na vse vrste škrtatov, populacijska gostota škrtatov močno zmanjšala, kar nam je pokazal monitoring škrtatkov s pomočjo uporabe kečerja in sesalnika za insekte na tej lokaciji. Število novih okužb je bilo največje pri postopku »A« (16 okužb), pri postopkih »B« in »C« je bilo število novih okužb manjše (2 oz. 3). Po 5 rastnih dobah izvajanja postopka »A«, kjer je bil glavni ukrep rotaspiranje (strojno prekopavanje), lahko glede na pojav novih okužb v teku izvajanja poskusa trdimo, da ta ukrep v primerjavi s postopkom »B« (uporaba herbicidov v vrstnem prostoru) ne vpliva na število na novo okuženih trt. Mogoče je, da s tem ko s prekopavanjem eliminiramo gostiteljske rastline, da se svetleči škrtatek bolj množično seli na alternativne rastline (v tem primeru vinsko trto).

V letih 2006/2007 je zaradi rumenic in drugih vzrokov propadlo in je bilo zamenjanih oz. podsajenih v postopku »A« 67 trsov, v postopku »B« 62, ter v postopku »C« 61 trsov, kar kaže da nobenemu ukrepu ne moremo pripisati posebnega vpliva na število propadlih trt.

3/ Izvajanje nadzora kostanjeve šiškarice (*Dryocosmus kuriphilus*)

V juniju smo sistematično pregledali drevesa pravega kostanja na območju severovzhodne Slovenije in sicer na 36 različnih lokacijah, kjer je kostanj prisoten kot pomembna gozdna ali sadna vrsta.

4/ Izvajanje strokovnih nalog s področja prognoze rastlinskih škodljivih

V zimi 2006/2007 smo kontrolo vejic opravili pri 42 lastnikih intenzivnih jablanovih nasadov na področju severovzhodne Slovenije. Vzorce vejic eno, dvo in troletnega lesa jablan smo odvzeli iz 178 parcel. S pomočjo stereolupe smo v laboratoriju ugotovili prisotnosti in števila jajčec rdeče sadne pršice in jajčec listnih uši, prisotnost ameriškega in vejičastega kaparja ter krvave uši. Pri kontroli vejic v zimskem času smo v 21 parcelah (11,8%) našli tudi značilne ščitke vejičastega kaparja z jajčeci. Jajčeca listnih uši smo ugotovili v 98,8 % pregledanih parcel, prag škodljivosti (25 jajčec na dolžinski meter) pa je bil presežen v precejšnjem številu parcel. Prisotnost krvave uši smo ugotovili v 26 parcelah ali 14,6 % pregledanih parcel.

Spremljanje števila in jakosti izbruhov askospor jablanovega škrlupa

Saprofitski razvoj glive smo začeli spremljati že v začetku leta 2007. V letu 2007 je bilo možnih šest močnih okužb ali infekcij, 5 srednjih in dve blagi okužbi. Število močnih okužb je v tem letu nekoliko manjše od dolgoletnega povprečja, saj smo v zadnjih 28 letih običajno zabeležili do 7 primarnih močnih okužb v letu. V letošnji pomladi smo povprečno ob posameznih izbruhih ulovili na 5 objektnih stekelcih le okrog 593 askospor (v letu 2006: 3000), pri najmočnejšem pa okrog 4210 (15. in 16. maja). Najmočnejše izbruhe askospor smo zabeležili 4. maja, 9. maja, 12. maja in 15. maja. V letu 2007 jablanov škrlup v primerjavi z epifitocijami jablanovega škrlupa v zadnjih treh letih sadjarjem ni povzročal večjih težav. K temu je vsekakor največ prispevala 'suha zima' z malo padavin in nadpovprečno visokimi temperaturami zraka ter kratko obdobje s snežno odejo. Prav zaradi tega se je infekcijski potencial glive precej zmanjšal, kar potrjujejo za 5 krat manjši ulovi askospor jablanovega škrlupa na vazelinska stekelca in na lovilec askospor Myco-trap kot v letu 2006. Tudi v letošnjem letu smo spremljali ulov askospor z lovilcem askospor Mycotrap. Izbruhe askospor smo spremljali v istem obdobju, kot z objektnimi stekelci. Številnost in čas zabeleženih izbruhov se pri obeh metodah ujemata.

O nevarnostih pojava škrlupa smo napisali 11 obvestil o varstvu sadnega drevja, ki smo jih poslali 400 sadjarjem in tehnologom. Vsa obvestila so bila objavljena na spletni strani www.kmetijski-zavod.si in straneh Fito info.

Napovedovanje nevarnosti hruševega ožiga (Erwinia amilovora (Burr.) Winslow et al.) s pomočjo modela Maryblyt

Ugodne vremenske razmere z visoko zračno vlago so omogočile izpolnitev pogojev za okužbe s hruševim ožigom in sicer na sledečih lokacijah: Pohorski dvor (13.4.2007), Vitomarci, Pesnica (14.4), Ritoznoj (16.4.). Menimo, da zaradi suhega obdobja, v katerem so cvetele jablane, te okužbe v nasadi jablan niso bile mogoče.

Najugodnejši pogoji za možnost cvetnih okužb so nastopili po glavnem cvetenju jablan po 20. aprilu. Najbolj izpostavljene so bile sorte, ki dolgo odcvetavajo in tvorijo sekundarne cvetove (Gala, Idared, Gloster, Elstar...). Še posebej so bili izpostavljeni cvetnim okužbam mladi nasadi, sajani v letošnjem in v preteklem letu, ki so cveteli vse do zadnje deкаде meseca maja in tisti mladi nasadi, ki so bili v preteklem letu v juniju in juliju močno poškodovani od toče.

Največ možnih cvetnih okužb je program zabeležil na lokacijah Selo, Krištanci, Savci in Maribor (do 15. maja štiri cvetne okužbe). Prvi pojav bolezni v obliki posušenih cvetov in značilnih znakov okužb na poganjkih smo ugotovili po 20. maju, kar pomeni, da so bile okužbe, ki jih je program zabeležil okoli 30. aprila glede na dolžino inkubacijske dobe, realne.

V celotnem mesecu maju in juniju smo po izteku posameznih inkubacijskih dob podrobno pregledali nasade jablan v Pekrah (okuženo območje) ter v okolici, še posebej v Selnici ob Dravi, Rušah, Vurbergu ter Slovenski Bistrici, Oplotnici in Smartnem na Pohorju ter pri tem odvzeli pet vzorcev, ki smo jih poslali na Nacionalni inštitut za biologijo na analizo.

Spremljanje pojava in razvoja škodljivcev ter napovedi potrebnih ukrepov za znižanje populacije le teh v sadovnjakih in vinogradih.

V letu 2007 smo v okviru dela prognostično – signalizacijske službe v sadovnjakih in vinogradih opravili naslednje naloge spremljanja pojava in razvoja spodaj naštetih škodljivcev:

- Spremljanje začetka izleganja ličink rdeče sadne pršice in kontrola populacije tekom vegetacije.
- Spremljanje pojava jabolčnega cvetožera in kontrola cvetnih brstov na število ubodov in odložena jajčeca.
- Spremljanje pojava jabolčne grizlice s pomočjo belih lepljivih plošč v nasadih jablan.
- Spremljanje pojava metuljčkov sadnega listnega duplinarja v insektariju.
- Spremljanje pojava metuljčkov jabolčnega zavijača v insektariju in s pomočjo feromonskih vab, spremljanje pojava zavijačev lupine sadja in breskovega zavijača s pomočjo feromonskih vab.
- Spremljanje pojava metuljčkov križastega in pasastega grozdnega sukača s pomočjo feromonskih vab v vinogradu.

5/ Opravljeno delo na nalogi vzdrževanje postaj Adcon Telemetry

Na Kmetijsko gozdarskem zavodu Maribor trenutno deluje 20 vremenskih postaj Adcon Telemetry. 13 vremenskih postaj je tipa A 733 in 7 postaj A 730. Postaje so postavljene na celotnem področju severovzhodne Slovenije od Goričkega na severovzhodu do Lendave na vzhodu in Slovenskih Konjic na jugozahodu. Za nemoteno in kontinuirano delovanje postaj je potrebno postaje redno vzdrževati, kar zajema vsaj enkrat letno pregled vsake postaje, čiščenje senzorjev, solarnega panela in čiščenje ombrometra, ter morebitno menjavo baterij. V letu 2007 smo na področju delovanja zavoda programsko nadgradili vse vremenske postaje tipa A 733, kupljene pred letom 2007 (verzije programa 1.7, 1.9, 2.6), in sicer v Šentilju, Pesnici, Svečini, Zgornji Velki, Lendavi, Slovenskih Konjicah, Dravinjskem vrhu in Selu na Goričkem. Pri starejših verzijah 1.7, 1.9 (Lendava, Sl. Konjice, Dravinjski vrh) je bilo potrebno nadgradnjo opraviti celo dvakrat zaradi nekompatibilnosti. Prav tako smo zamenjali repetitor A 730 na Pohorju z novo postajo A 733, ki jo bomo v letošnjem letu zamenjali s pravim repetitorjem A 731. Vzrok za zamenjavo je nekompatibilnost pri prenosu podatkov med

postajami A 730 in A 733 z verzijami programa 2.6 in 2.9 V decembru mesecu smo postavili novo vremensko postajo A733 GPRS v Čermljenšaku pri Lenartu.

6/ Izvajanje aplikativnih in za potrebe prakse demonstracijskih poskusov s fitofarmaceutskimi sredstvi

V letu 2007 smo izvedli sledeča biološka preizkušanja kemičnih sredstev proti naslednjim boleznim, škodljivcem in plevelom:

- proti boleznim na pšenici in ječmenu
- proti pesni listni pegavosti na sladkorni pesi
- proti jablanovem škrlupu in jablanovi pepelovki
- proti jabolčnemu zavijaču
- proti oidiju in peronospori na vinski trti
- proti sivi grozni plesni ali botritisu na vinski trti
- proti grozdnim sukačem na vinski trti
- proti plevelom v koruzi
- proti rdeči sadni pršici na jablani
- proti plevelom v ječmenu
- proti plevelom na bučah

2.5 Raziskovalna enota

Raziskovalci Raziskovalne enote (RE) so se v letu 2007 vključevali v naslednje projekte:

- Analiza upravljanja s tveganjem zaradi toče z uporabo atmosferskega modela in dreves odločanja nosilec: KGZS - Zavod MB;
- Razvoj novega okoljskega sadjarskega pridelovalnega sistema na osnovi načel integrirane in ekološke pridelave sadja, nosilec: Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo Maribor.

Vsi omenjeni raziskovalni projekti Raziskovalne enote pri KGZS - Zavod MB 0148 (RE), pri katerih RE nastopa kot nosilec ali partner se v letu 2008 nadaljujejo.

2.6 Dopolnilno izobraževanje podeželja

Vodja programa dopolnilnega izobraževanja podeželja je v l. 2007 izvajal delovne naloge na področju:

- 1 Programa dopolnilnega izobraževanja podeželja.
- 2 Projektne aktivnosti.

Program dopolnilnega izobraževanja podeželja

Izvedene naloge:

- Izvedba poslovnega sestanka v Banja Luki, BIH, 09.02.2007. Predmet srečanja je bila strokovna pomoč KGZS - zavod Maribor pri projektnih aktivnostih razvoja podeželja v BIH vezano na razpisana sredstva pomoči EU državam JV Evrope (IPA program). Na podlagi ogledov posameznih podeželskih območij je bilo ugotovljeno, da ima območje izjemne naravne danosti za razvoj dopolnilnih dejavnosti (turizem, proizvodnja tradicionalnih izdelkov,...). Pripravil se je okvirni razvojni program in preučile so se vse možnosti financiranja programa razvoja podeželja BIH iz strukturnih skladov EU.
- Priprava in izvedba strokovnega programa: SME podpora v sektorju pridelave zelenjave in sadja. Program je bil izveden s strani svetovalke, specialiste na področju zelenjave od 9.1.-14.7.2007 v Laktaših in Gradadču, BIH. Obsegal je praktično svetovanje na terenu in zaključno poročilo s strokovnimi priporočili.
- Priprava in izvedba programa podpore študijskega potovanja v Slovenijo za sadjarje - kmetovalce iz BIH. Teoretični del programa se je izvedel v prostorih KGZS – Zavod Maribor, praktični del pa v Sadjarskem centru Gačnik in družinske kmetije, ki se ukvarja s predelavo sadja v okolici Maribor. Čas izvedbe programa: 9.9.- 13.09.2007, izvajalca specialisti na področju sadjarstva, introdukcije in varstva rastlin.
- Priprava in izvedba programa podpore študijskega potovanja v Slovenijo za podporo kmetijskim organizacijam iz BIH. Teoretični del programa se je izvedel v prostorih KGZS-Zavoda Maribor, praktični del pa v Sadjarskem centru Gačnik, KZ Selnica, KZ Rače in KZ Podravske vrtnine. Čas izvedbe programa: 2.10.- 4.10.2007, izvajalci so bili specialisti - svetovalci na področju sadjarstva, živinoreje in zelenjave.
- Priprava in izvedba programa dopolnilnega programa podeželja na področju projektnega managementa za kmetijska gospodarstva. Program se je izvedel v prostorih KGZS – Zavod Maribor. Čas izvedbe programa: 10.9- 12.9.2007, izvajalki – predavateljici iz področja projektne managementa in Programa razvoja podeželja.
- Priprava in izvedba programa dopolnilnega programa podeželja na področju trženja kmetijskih proizvodov. Program se je izvedel v prostorih KGZS – Zavod Maribor. Čas izvedbe programa: 17.9.-20.9.2007, izvajalka – predavateljica s področja marketinga.

Projektne aktivnosti

Izvedene aktivnosti

- Koordinacija projektne skupine na KGZS – Zavodu Maribor. Izvedeni trije projektni sestanki projektne skupine KGZS-Zavoda Maribor v letu 2007.
- Koordinacija notranjih in zunanjih projektnih partnerjev.
- Dogovarjanje in ustvarjanje dobrih projektnih partnerstev znotraj Slovenije in čezmejna partnerstva (čezmejno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje 2007-2013).
- Udeležba na seminarjih, konferencah in delavnicah v Sloveniji in EU za črpanje sredstev iz evropskih strukturnih skladov.
- Vodenje in vključevanje pri snovanju projektne ideje in priprave projektne prijave na razpis EGP finančnega mehanizma - Norveškega mehanizma. Prijava dne 10.05.2007 na temo: Ohranimo življenje na VVO.

- Zaključena projektna naloga: Učinkovit in sprejemljiv način zmanjšanja škode pred točo, september 2007 in predstavitev zaključkov naloge na RS Ministrstvu za okolje in prostor in MKGP.
- Ustanovljena Pisarna LAS na KGZS - Zavod Maribor in izveden začetne aktivnosti za ustanovitev LAS območju Zgornjega Podravja. V letu 2007 so bili izvedeni trije sestanki z lokalnimi skupnostmi (vključenih 11 občin Podravja).
- Izvajanje projektnih aktivnosti, kontrole in priprave vmesnih poročil skladno s pogodbo v okviru Ciljno raziskovalnega programa konkurenčnost Slovenije 2006-2013.

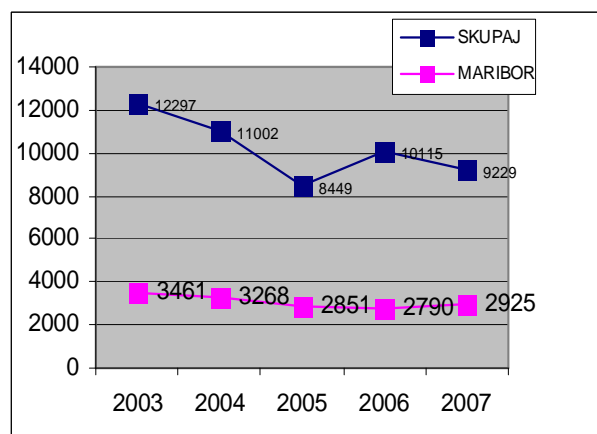
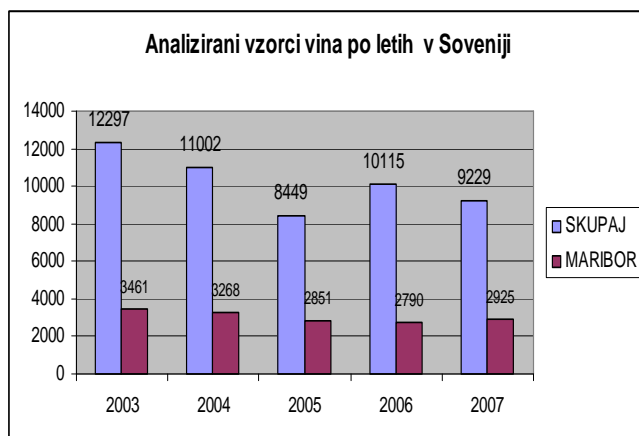
2.7 Enota laboratoriji

V mesecu marcu je Slovenska akreditacija opravila letni nadzor delovanja laboratorija v skladu s standardom SIST EN ISO/EG 17025. Ker je poteklo pet let od prve prejete akreditacijske listine, je ocenjevalni obisk potekal smiselno enako, kot začetni ocenjevalni obisk. Istočasno smo razširili število akreditiranih metod. Uspešno smo akreditirali metodo za določevanje skupnega dušika in reducirajočega sladkorja. Akreditacijske listine nam SA, zaradi preobremenjenosti v letu 2007, ni uspela podeliti, zato v tem letu še nismo mogli uporabljati oznake za na novi akreditirani metodi.

Ponudba možnih meritev v laboratoriju je bila ponujena v celoti. Večje število meritev organskih kislin s tekočinskim kromatografom smo opravili v jesenskem času. Analizirali smo 1480 vzorcev grozdja iz vseh vinorodnih okolišev vinorodne dežele Podravje. Rezultati meritev so kazalci tehnološke zrelosti grozdja in s tem povezanih priporočenih rokov trgatav. Na osnovi meritev smo izdali priporočila za začetek trgatav posameznih sort, na posameznih vinorodnih področjih. Izdala so se tudi priporočila glede dosladkanja in dovoljenja za obogatitve drozge ali mošta.

MKGP pokrije 80% stroškov kontrole kakovosti grozdja namenjenega za vrhunska vina in vina posebnih kakovosti. Do konca leta 2007 opravili 1285 ogledov. Opravljali smo kontrolo kakovosti grozdja ob trgatvi na enem prevzemnem mestu in kontrolo prevzemnih mest v 7 kletih.

Graf: Število analiziranih vzorcev vina v enološkem laboratoriju v zadnjih petih letih.

Število vzorcev vina analiziranih v petih laboratorijih v Sloveniji se je v letih od 2006 do 2007 v zmanjšalo za 9,6 %. V laboratoriju KGZ Maribor se je število analiziranih vzorcev od leta 2006 do 2007 povečalo za 4,6 %.

Organizirali smo ocenjevanje medenih pijač (medic, medenih žganj, medenih likerjev) za celo Slovenijo. Število vzorcev se je povečalo za 5%.

Prijavili smo se na razpis Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano za opravljanje analize in organoleptične ocene inšpekcijskih vzorcev vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina. Pridobili smo delo OE Celje, Izpostava Šmarje pri Jelšah, OE Maribor in OE Murska Sobota.

V enološkem laboratoriju smo v letu 2006 investirali v vzdrževanje aparaturne opreme in po planu smo opravili izobraževanja zaposlenih v laboratoriju.

Graf: Število analiziranih vzorcev v pedološkem laboratoriju v letih od 1994-2007.

Število analiz se je v pedološkem laboratoriju v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 po številu vzorcev zemlje zmanjšalo za 18 %. Vzroki za manjše število naročil za analizo zemlje so: spremenjena zakonodaja. Najbolj pogosto merjeni parametri v zemlji so: Ph, fosfor, kalij, humus, magnezij, mineralni dušiki. Kot podizvajalci različnih strokovnih institucij, smo sodelovali z meritvami vsebnosti mineralnih dušikov, vsebnosti kalija, vsebnosti skupnega dušika v rastlinah in plodovih. Opravljali smo kontrolo založenosti tal za pridelovalce na območju, katero pokrivajo druga dva zavoda.

Z novo aparaturo AAS opravljamo kontrolo vnosa nevarnih snovi (merjenje elementov: Ag/Cr/Cu/Fe/Ni/Co/Mo/Pb/Zn/Cd/Hg/Sn/Al/As - Pravilnik o vnosu nevarnih snovi). Opravljali smo kontrolo vsebnosti težkih kovin za potrebe kontrole integrirane in ekološke pridelave. Dosegli smo število planiranih vzorcev.

2.8 Enota za agrarno ekonomiko in urejanje kmetijskega prostora

Enota je v letu 2007 vključevala vodjo in štiri strokovne sodelavce. V letu 2007 so se izvajale naloge na osnovi že sklenjenih (trajnih) pogodb, pogodb sklenjenih med letom, sprotnih naročil strank in naloge v okviru sodelovanja pri izvajanju projektov drugih enot zavoda.

Naloge so se izvajale na naslednjih področjih:

1. ORGANIZACIJA KMETIJSKE PRIDELAVE

- Strokovna pomoč pri vodenju poslovanja Slovenskemu združenju za integrirano in ekološko pridelavo zelenjave (SIP&EKO)
- Strokovna pomoč pri vodenju poslovanja Gospodarskemu interesnemu združenju Pikapolonica
- Strokovna pomoč pri vodenju poslovanja in organizaciji kooperantske proizvodnje podjetju Sončni vrt d.o.o.
- Strokovno delo za poslovne subjekte: strokovni sodelavci enote so se vključevali v promocijske in projektne aktivnosti SIP&EKO in Pikapolonica GIZ. Omenjeno vključuje oblikovanje materialov, organizacijo raznih sejmskih prireditev, organizacijo tedna promocije ..., nadalje prijavo na razne mednarodne in nacionalne razpise in izvedbo projektov idr.

2. MEDNARODNI STROKOVNI PROJEKTI

- Izvedba in sodelovanje pri naslednjih mednarodnih projektih:
 - a) Interreg III/A "Intenziviranje rabe lesa v Sloveniji in Avstriji" (nosilec: KGZS - Zavod MB), vodenje projekta, projekt se je v letu 2007 zaključil;

- b) Interreg III/A "Partnerstvo dobrot brez meja" (nosilec: Razvojna agencija Sora, KGZS - zavod MB - partner), sodelovanje na projektu, projekt se je v letu 2007 zaključil;
- c) Interreg III/A "FOR PLAN", nosilec KGZS - Zavod MB, sodelovanje na projektu, projekt se nadaljuje v letu 2008;
- d) Interreg III/A "POT", vodenje projekta, nosilec KGZS - Zavod MB, projekt se nadaljuje v letu 2008.

3. IZDELAVA INVESTICIJSKIH PROJEKTOV IN SVETOVANJE

- Izdelava investicijskih načrtov: za kmetijske uporabnike (podjetja, zadruga, fizične osebe) v okviru programa razvoja podeželja (PRP). To zajema svetovanje, umestitev ideje naročnika v pogoje razpisov in izdelava investicijskih načrtov. Sodelavci enote so bili v letu 2007 nosilci 6 poslovnih načrtov (PN) za kmetijska podjetja in čez 10 PN za kmetijske pridelovalce.
- Pomoč pri davčnem svetovanju v kmetijstvu: v letu 2007 je bilo opravljeno davčno svetovanje v dveh primerih (priprava pritožb).

4. DRUGI PROJEKTI

- Projekt »zaščite geografskega porekla za Ptujski lük«: v letu 2007 je bil zaključen projekt zaščite Geografske označbe za Ptujski lük, katerega naročnik je bila zadruga Podravske vrtnine, nosilec pa KGZS-Zavod MB. V okviru tega je bila izdelana tržna analiza za čebulo na slovenskem trgu in pridobljena zaščita geografske označbe;
- Projekt e-točke: v sodelovanju s podjetjem iz področja informatike je bil v letu 2007 realiziran projekt e-točke, v okviru katerega je bila ena kmetija na območju Pohorja opremljena z e-točko. Rezultat omenjene točke je povečana možnost dostopa tamkajšnjega prebivalstva do širokopasovnega omrežja in opremljenost ene turistične kmetije z računalniki in brezplačnim dostopom za turiste do spleta. Nosilec projekta: KGZS - Zavod MB, razpisnik sredstev: Ministrstvo za gospodarstvo.
- Projekt e-podeželje: realiziran je bil projekt e-podeželje, rezultat katerega je postavljen e-portal za podeželje. Nosilec projekta: KGZS - Zavod MB, razpisnik sredstev: Ministrstvo za gospodarstvo.

5. POROČILA O VPLIVIH NA TLA

Izvajala se je izdelava poročil vplivov na tla na projektu AC Slivnica - Draženci. Pričakujemo, da se bo v večjem obsegu odprlo področje vplivov na tla v povezavi z blatom čistilnih naprav z ozirom na zaostrene predpise, kjer sodelujemo z ZZV Maribor. Enota izvaja ugotavljanje vplivov imisij hranil in škodljivih snovi v tleh ter izdeluje poročila o vplivih na osnovi pooblastila MOPE RS v sodelovanju s pedološkim laboratorijem zavoda in laboratorijem Inštituta za varstvo okolja Maribor. Področja PVO se nanašajo na različne objekte, ki z imisijami vplivajo na tla (gradnja ali sanacija farm, gradnja cest, čistilnih naprav in drugih infrastrukturnih objektov). Sama vsebina PVO-jev je vezana na pedolgijo tal, ki jo v enoti vzporedno obravnavamo na osnovi vzorčenj in izkopov potrebnih talnih profilov. Izdelava poročil PVO je izključno vezana na izbor na javnih razpisih.

6. UREJANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Za posamezna urejanja kmetijskih zemljišč kot so agromelioracije, manjše odvodnje in plazovi na kmetijskih zemljiščih, se izvajajo terenski ogledi, izdelava programov izvedbe in nadzor izvajanja del. Programi se v večjem delu izdelujejo samo za kmetije, ki jim del sredstev zagotavljajo občine (Maribor, Selnica, Ruše, Lovrenc na Pohorju, Rače-Fram, Hoče-Slivnica, Duplek, ...) Število projektov s področja melioracij se krči, ker je zaradi ukinitve namenskega vira – odškodnine za spremembo kmetijskih zemljišč, vse manj finančnih virov pri občinah namenjenih za sofinanciranje del. V letu 2007 je bilo izdelano 13 programov za posamezne kmetije (Občine Lovrenc na Pohorju 5, Maribor 2, Miklavž na dravskem polju 1, Rače-Fram 5).

7. MONITORING NA VVO

V sodelovanju z Inštitutom za varstvo okolja pri ZZV Maribor izvajamo nalogo monitoringa za zaščito podtalnice z odvzemom vzorcev tal na 17 lokacijah širšega mariborskega območja, vsebnost ostankov mineralnega dušika in pesticidov ter izdelavo poročil ter svetovanja pridelovalcem.

Pripravlja se program monitoringa še za druge občine oz. ugotavljanje nitratov za kmetije, ki so vključene v SKOP programe.

8. KOMASACIJE

Po pogodbi smo v letu 2007 sodelovali pri izvedbi komasacije Ptujsko polje I., in sicer za sodelovanje pri izdelavi elaborata vrednotenja komasacijskega sklada zemljišč.

9. CENITVE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

V enoti je zaposlen delavec, ki je zaprisežen cenilec kmetijske stroke in se tako redno izvajajo cenitve za podjetja in fizične osebe na osnovi metodologije o cenitvi kmetijskih zemljišč ter uradnih katastrskih podatkov za potrebe prometa s kmetijskimi zemljišči, zamenjave, dedovanja, preživnine itd. Predmet cenitev so tudi ocene škode po neurjih, divjadi in drugih vzrokih. V letu 2007 je bilo izdelanih 48 cenilnih zapisnikov.

10. SODELOVANJE PRI PRIPRAVI OBČINSKIH PROSTORSKIH AKTOV

V okviru priprav strategije razvoja in prostorskih redov občin bo za področje kmetijskega prostora potrebno sodelovanje enote, prav tako na področju dopolnitve kategorizacije kmetijskih zemljišč. V letu 2007 je bilo za področje občin izdelano 91 strokovnih mnenj pri spremembah prostorskih planov (Občina Maribor 10, Duplek 25, Hoče 2, Selnica 2, Lovrenc na Pohorju 34, Pesnica 5, Ruše1, Starše 3, Šentilj 1, Kungota 1, Rače-Fram 7).

11. PEDOLOŠKA POROČILA, MNENJA

V okviru te naloge se izdelujejo posamezna in celovita pedološka poročila. Pedološka poročila se izdelujejo tudi za druge posege na kmetijskih zemljiščih za različne manjše naročnike.

12. MERITVE NAGIBOV STRMIH TRAVNIKOV

Izvajanje meritev strmih travnikov se bo nadaljevalo na kmetijah, ki so vključene v program SKOP, ker je izmera nagiba potrebna za pridobitev subvencij in ugotavljamo, da veliko kmetij meritev še nima. Izdelano 28 meritev.

13. RAČUNOVODSKE STORITVE ZA PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE

Enota uvaja računovodski servis za uporabnike (pravne in fizične osebe), ki delujejo na področju kmetijstva. V letu 2007 so se izvajale storitve za: SIP&EKO, Govedorejsko društvo in Pikapolonica GIZ. Prav tako je bil sklenjen dogovor o storitvah za novonastalo podjetje Sončni vrt d.o.o. Do realizacije dogovora bi naj prišlo v letu 2008.

2.9 KGZS, Območna enota Maribor

Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS) je ustanovila Vlada Republike Slovenije s posebnim zakonom o njeni ustanovitvi. Poslanstvo KGZS, ki je nevladna stanovska organizacija, je zavzemanje za razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribištva na območju celotne države Slovenije. Tako je zbornica partner vladi na področju priprave, izdelave in usklajevanja zakonskih podlag in aktov, ki obravnavajo kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo. Zastopa interese članstva na poslovnem in delovnem področju. Za svoje člane opravlja splošno strokovno svetovanje in splošno strokovno pomoč.

Delovanje, naloge, obveznosti in pristojnosti Območne enote KGZS (OE) in Odborov izpostav KGZS (OI) pa določa Zakon o KGZS in Statut KGZS. Tako je osnovna vsebina aktivnosti dela OE in OI usklajena s Programom dela KGZS in je kot vsak samostojen Program dela sprejet na svojih najvišjih organih, obvezni sestavni del skupnega Programa dela KGZS.

Obseg dela OE in OI je geografsko določen in v najštevilnejših primerih poteka ter pokriva teritorialne meje delovanja posameznih upravnih enot in občin. Ekološki pogoji, splošen gospodarski razvoj in demografske razlike narekujejo posamezno specifiko problemov in interesov članstva v OE in OI. Tako je za delo OE pomembna problematika v kmetijstvu na območju njenega geografskega delovanja. Delo vključuje spremljanje, oblikovanje in izvajanje občinskih programov razvoja kmetijstva ter sodelovanje z vsemi pravnimi in civilnimi iniciativami na področju kmetijstva.

1/ ORGANIZIRANOST IN SESTAVA KGZS OE MARIBOR

Ime območne enote: KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA MARIBOR

Sedež območne enote: Vinarska ulica 14
2000 MARIBOR

Svet OE Maribor: **Predsednik: Alojz Sternad 02/60 81 161**
Podpredsednik za pravne osebe: Janko Stojkovič
Podpredsednik za fizične osebe: Anton Perko
Člani: Boris Rožman
Branko Kokol
Adolf Vrecl
Peter Hecl
Janez Golob
Ivan Celcer
mag. Eva Tkalčič
Janez Lesnika
Vodja: dr. Stane Klemenčič 041/27 90 76
Tajnik: Anica Kirič 02/228 49 00

Svet OI Maribor: **Predsednik: Boris Rožman 02/65 44 270**
Podpredsednik: Dušan Hlade
Člani: Zlatko Perko
Peter Hecl
Janez Bandur
Simona Hauptman
Miroslav Adam
Tajnik: mag. Eva Tkalčič 041/41 70 03

Svet OI Pesnica: **Predsednik: Anton Perko 031/50 19 34**
Podpredsednik: Alenka Rožman
Člani: Ivan Dreisiebner
Zvonko Šumenjak
Branko Kokol
Drago Gornik
Tajnik: Irena Merc 041/817 675

Svet OI Ruše: **Predsednik: Marijan Marin**
Podpredsednik: Ludvik Rihter
Člani: Marjan Repolusk
Maks Wolfgruber
Anton Pečovnik
Rudi Kosjek
Tajnik: Ludvik Rihter 041/818 395

Mandatno obdobje članov Sveta OE Maribor se je pričelo 11. 6. 2004. Mandatno obdobje članov Odborov izpostav Maribor, Pesnica in Ruše se je pričelo s konstitutivnimi sejami dne 24. 8. 2004.

Kratek povzetek opisa območja in problematike kmetijstva

Območje delovanja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Območne enote Maribor zajema območja občin: Mestne občine Maribor ter občin Pesnica, Kungota, Šentilj, Duplek, Hoče-Slivnica, Rače-Fram, Miklavža, Starš, Selnice, Ruš in Lovrenca na Pohorju. Območje je zelo razgibano, saj se na območju teh občin kmetuje tako na njivah in vrtovih, travnikih, pašnikih, vinogradih ter na intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakih.

Pogoji za kmetovanje so ugodni, razen na območjih z omejenimi dejavniki in na vodovarstvenih območjih. Močno se je povečal obseg integrirane pridelave poljščin in vrtnin. Višji standardi pridelave v smislu varovanja okolja in podtalnice so v porastu tudi na travnih površinah. Po ekoloških standardih kmetuje na območju OE Maribor vedno več kmetij, prav tako se vsako leto več kmetij odloči, da bo kmetovalo po standardih integrirane pridelave. Območje Dravskega in Ptujkega polja je posebej ranljivo, saj so tu viri pitne vode, ki narekujejo skrbno načrtovanje kmetovanja.

2/ DOSEGANJE CILJEV

Na začetku leta 2007 si je KGZS – OE Maribor zastavila program dela in ga skupaj z Odbori izpostav: Maribor, Pesnica in Ruše tudi izvajala. V letu 2007 so potekale številne aktivnosti – v društvih, zadrugah, občinah – v katerih so člani OE in OI aktivno sodelovali in promovirali delo KGZS in OE v okviru KGZS.

Seje Sveta OE in OI Maribor, Pesnica Ruše

OE Maribor je imela v času od januarja do decembra leta 2007

- 2 redni seji Sveta skupaj s člani OI: Maribor, Pesnica, Ruše
- 1 izredna seja Sveta skupaj s člani OI: Maribor, Pesnica, Ruše
- 1 korespondenčna seja Sveta KGZS – OE Maribor (potrditev programa dela in finančnega načrta)
- 1 okrogla miza v okviru Regijskega tekmovanja oračev
- 1 sestanek z župani, strokovnimi delavci občin in predsedniki kmetijskih odborov občin Podravja. Na sejo Sveta in sestanek so bili povabljeni tudi člani OI: Maribor, Pesnica in Ruše.

10. redna seja KGZS - OE MARIBOR in OI Maribor, Pesnica, Ruše, z dne 27. 2. 2007

Na 10. redni seji so bili člani OE in OI seznanjeni z zadnjo verzijo programa razvoja podeželja za časovno obdobje 2007 – 2013. Prav tako je bil predstavljen predlog uredbe Kmetijskega okoljskega programa (KOP). Člani sveta so sprejeli sklep, da je treba ponovno pregledati območja z omejenimi dejavniki in uvrstiti v območja z omejenimi dejavniki še k. o. Trate in k. o. Zgornji Dražen vrh. Sprejet je bil tudi sklep, da se mora vsem uvrščenim znotraj OMD zagotoviti enako plačilo. Na seji je bil podan nabor možnosti, ki jih imajo občine glede financiranja programov.

11. redna seja KGZS – OE MARIBOR in OI Maribor, Pesnica, Ruše, z dne 17. 12. 2007

Na 11. redni seji je bil sprejet Program dela in finančni načrt za leto 2008, ki je bil predhodno potrjen na korespondenčni seji. Na tej seji so bile podane naslednje pobude

Pobuda št. 1:

Zemljišča Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov bi naj šla v 30-letni dolgoročni najem vitalnim kmetijam brezplačno. Teh kmetij je na območju Slovenskih goric še 20. S tem bi se omogočilo preživetje tem kmetijam, istočasno bi se tako zagotovil dolgoročni razvoj območja Slovenskih goric. Pobuda izhaja iz dejstva, ker tujci ne le kupujejo privatna zemljišča, ampak dobivajo v dolgoročni najem državna zemljišča, katere upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Pobuda št. 2:

Osrednjim Slovenskim goricah je treba zaradi specifičnosti območja zagotoviti poseben status v okviru politike razvoja kmetijstva.

Za oživitev Osrednjih Slovenskih goric je nujno treba spremeniti način financiranja naložb v prestrukturiranje kmetij v smislu zagotavljanja večjega deleža, in to za 20 % nepovratnih sredstev v okviru strukture financiranja naložb.

Pobuda št. 3:

Vinogradniške površine naj bodo upravičene do plačila plačilnih pravic. Predlaga se, da naj Strokovni odbor pri KGZS spelje aktivnosti v zvezi s to pobudo.

Dne 30. 3. 2007 je potekal sestanek z župani, strokovnimi delavci občin in predsedniki kmetijskih odborov občin Podravja. Na sestanku je predsednik KGZS – OE Maribor povabil župane, strokovne delavce občin in predsednike odborov občin Podravja. Na tem sestanku je bil prisotnim predstavljen predlog Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja z vidika poenotenja občinskih uprav. Prav tako je bil na tem sestanku predstavljen predlog organiziranosti Lokalne akcijske skupine (LAS) na nivoju pokrajine Podravja.

Na izredni seji Sveta KGZS – OE Maribor in OI Maribor, Pesnica, Ruše, dne 28. 9. 2007 so bili imenovani elektorji in podan predlog za člana Državnega sveta.

Druge aktivnosti KGZS – OE Maribor in OI Maribor, Pesnica, Ruše

- Udeležba na sestanku na Občini Rače – Fram glede pridelovanja in obveznega kolobarja koruze na območjih prizadetih od koruznega hrošča.
- Udeležba na občnem zboru Strojnega krožka Orač, kjer je predsednik OE predstavil članom SK Orač delo KGZS – OE Maribor. Na tem zboru so se člani SK Orač tudi seznanili s potekom izpolnjevanja subvencij v tekočem letu.
- Srečanja svetnic in svetnikov Zadružne zveze Slovenije in Kmečke liste – društva za razvoj kmetijstva in podeželja v KGZS, ki deluje v OE Maribor in OI OE KGZS. Na srečanju je bilo predstavljeno delo KGZS in njene aktivnosti v regiji, kot tudi predlog za ustanovitev in delovanje regijskega Kluba svetnic in svetnikov Zadružne zveze Slovenije in društva Kmečke liste – društva za razvoj kmetijstva in podeželja v KGZS za Podravsko regijo.
- V mesecu marcu je potekal sestanek na katerem so prisotni – vabljeni obravnavali predlog Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini z vidika poenotenja občinskih uprav. Prav tako pa se je na tem sestanku predstavil predlog organiziranosti Lokalno akcijske skupine (LAS) v Podravju. Na tem sestanku je bilo ugotovljeno, da je pomoč svetovalnih služb KGZS mogoča, da pa se bo vsaka občina sama odločila kako in na kakšen način bo pripravila pravilnik. Zaključek druge točke dnevnega reda (Predlog organiziranosti LAS na nivoju pokrajine Podravje) pa je sugestija MKGP, da se na enovitem območju vzpostavijo LAS, ki pa bodo številčno omejeni. Treba se bo dogovoriti kako se bo pristopilo k združevanju že obstoječih strategij iz treh RPP pri vzpostavitvi enega LAS na območju Podravja. Do razpisa, bo treba še veliko pripraviti in postoriti, da nas ne bo prehitel čas. Če želimo uspešno kandidirati se moramo na območju Podravja ustrezno in poenoteno organizirati.
- V Murski Soboti je potekal sestanek na temo ukrepi in plačila SKOP in KOP programa, ki bi se naj v tekočem letu zmanjšal napram plačilom v letu 2006 do 70 %. Sestanka se je udeležil predsednik OE Maribor.
- V mesecu aprilu je OE Maribor pripravila tri predloge za priznanja, ki jih podeljuje KGZS, in sicer je OE predlagala za pridobitev priznanja: Leonido Gregorič, vodjo laboratorija KGZS – zavoda Maribor, Ivana Bučarja, kmetovalca – zelenjadarja in Zvezo društev vinogradnikov in vinarjev Slovenije – VINIS.

- V Občini Rače – Fram je potekal sestanek na katerem se je obravnavala informacija glede plačil, ki so v zaostanku s strani države za nitratno direktivo za leti 2004 in 2005. Na tem sestanku so se obravnavale tudi pritožbe glede izplačil za leti 2004 in 2005.
- V mesecu maju so se predsednik OE Maribor g. Alojz Sternad in vodja OE Maribor g. dr. Stane Klemenčič kot tudi predsednik Sveta KGZS – Zavoda Maribor g. Štefan Klinc udeležili razgovora v Rimskokatoliški cerkvi v Škofijem ordinariatu. Z gospodom nadškofom g. Janezom Krambergerjem so govorili o problematiki poslovne zgradbe na Vinarski ulici 14.
- 10. 5. 2007 je bil na Vladi RS sklican sestanek glede poslovne zgradbe na Vinarski ulici 14. Sestanka so se iz OE Maribor udeležili predsednik OE Maribor g. Alojz Sternad, predsednik Sveta KGZS – Zavoda Maribor g. Štefan Klinc in članica Sveta KGZS OE Maribor ga. mag. Eva Tkalčič.
- V mesecu juniju je predsednik OE Maribor ob otvoritvi EKO tržnice v Mariboru v imenu KGZS - OE Maribor pozdravil ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano g. Iztoka Jarca, kasneje pa še predsednika RS g. dr. Janeza Drnovška.
- Predsednik KGZS – OE Maribor g. Alojz Sternad se je v prisotnosti vodje OE g. dr. Staneta Klemenčič udeležil sestanka in razgovora, ki je potekal glede prostorske ureditve tržnice v Mariboru.
- V mesecu juliju se je predsednik KGZS – OE Maribor udeležil seje odbora za urejanje kmetijskih zemljišč na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Na seji odbora se je obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih. Prav tako se je predsednik v mesecu juliju udeležil predstavitev in razprave Zakona o pokrajinah.
- Dne 21. julija 2007 se je na predlog KGZS poslalo vsem 12 občinam na območju OE - MOM, občine Ruše, Selnica ob Dravi, Lovrenc na Pohorju, Pesnica, Duplek, Rače-Fram, Starše, Kungota, Šentilj, Hoče-Slivnica in Miklavž - poziv za oceno škode po suši v kmetijstvu.
- V mesecu avgustu se je predsednik poleg drugih aktivnosti udeležil tudi okrogle mize na temo: »Kmetovanje na občutljivih območjih za sušo in pristop k zmanjševanju njenih posledic«, na kateri je bilo sprejetih 5 sklepov, ki so bili posredovani v obravnavo na KGZS.
- Na Občini Rače Fram se je predsednik Sveta OE Maribor udeležil dveh sej Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Občine Rače – Fram.
- V mesecu novembru se je predsednik Sveta KGZS – OE Maribor skupaj z vodjem OE dr. Stanetom Klemenčičem in predsednikom KGZS g. Petrom Vriskom sestal v Ljubljani v zvezi s problematiko lokacije KGZS – Zavoda Maribor.
- V mesecu decembru je potekala 11. redna seja Sveta KGZS – OE Maribor.

Organiziranje skupnih srečanj

- 30. 1. 2007 – smo predsednikom OI, ki so se udeležili srečanja predsednikov svetov OE KGZS, predsednikov OI, vodij in tajnikov OE v Kranju, odobrili službeno vozilo za prevoz na ta sestanek. Na relaciji Maribor –Kranj – Maribor je bilo prevoženih 300 km.
- V dneh od 5. junija do 15. junija so potekala obveščanja kmetov z območja OE Maribor in članov Sveta in OI OE Maribor o drugem srečanju slovenskih kmetov treh dežel, ki ga je organizirala KGZS dne 17. junija 2007 v Strahinju.

- Člane sveta in člane odborov izpostav smo obveščali o organiziranju skupnih srečanj in o možnostih organiziranih prevozov na skupna srečanja. Predsednik Sveta KGZS – OE Maribor je ob priliki udeležbe na vseslovenskem shodu kmetov na Ponikvi obiskal še direktorico Ljubljanskih mlekarn, s katero sta se pogovarjala o odkupu in ceni mleka v prihodnjem obdobju.
- 15. in 16. 11. 2007 – je bil organiziran 3. Slovenski vinogradniško – vinarski kongres na katerega so bili povabljeni vsi predsedniki OE in OI iz vse Slovenije. Nekateri predsedniki so se kongresa udeležili.
- Dne 19. 12. 2007 pa se je predsednik udeležil še srečanja predsednikov in vodij območnih enot v Šenčurju, kjer se je pregledalo opravljeno delo v letu 2007 in obravnavala aktualna kmetijska problematika.

3/ POROČILO O IZVEDBI NALOG

Naloge, ki so bile opredeljene v programu dela so se izvajale preko celega leta. Na posamezno kmetijsko problematiko se je OE kot tudi vsi trije OI in strokovne službe KGZS – Zavoda Maribor takoj odzvala, organizirala sejo in pristojnim službam pravočasno podala pripombe in jih opozarjala na probleme, ki se pojavljajo na posameznih področjih.

4/ OCENA USPEHA DELA OE

Pri analizi ocene uspešnosti dela OE in OI izhajamo iz realne ocene stanja v kmetijski dejavnosti območja njenega delovanja in realne ocene možnosti sprejema pobud in zahtev članov KGZS OE Maribor.

Ocenjujemo, da so številne pobude in zahteve bile uspešno sprejete in vsebinsko realizirane v obsegu realnih možnosti. Kot primer navajamo usklajevanje vsebin Uredbe kmetovanja na VVO s pripravljalcem uredbe MOP RS. Izhodišča in posamezne vsebine smo usklajevali več kot 9 krat, izvedli številna skupna delovna srečanja z direktnim vključevanjem tudi kmetij na obravnavanem območju.

Globalna ocena potrjuje, da so uspehi predlogov, interesov članov in aktivnega delovanja uspešnejši na regionalnem in lokalnem nivoju v primerjavi z državnim nivojem. V tem primeru so tudi vsebine predlogov in zahtev lažje kot predlogi za državni nivo.

Z ogorčenjem ugotavljamo izredno neuspešnost pri predlaganih idejah in predlogih za uspešnejši odnos in delo z Agencijo republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Smo mnenja, da mora biti kmetovalcem omogočen način komuniciranja s to javno institucijo in možnost pridobitve odgovorov in pojasnil na njihova vprašanja. Predvsem se ta nedostopna komunikacija pogreša v primeru reševanja nepopolnih vlog za subvencije in investicijskih vlog.

Na področju razvoja podeželja in možnosti črpanja sredstev iz stebra LIDER ugotavljamo premalo zainteresiranost podpori in vlogi lokalnih skupnosti. Tako v Podravju ni bistvenih sprememb in rezultatov pri ustanavljanju LAS.

Manjši uspeh pri reševanju strukturnih sprememb na obmejnem območju in lastninskega prevzema nepremičnin pripisujemo neučinkoviti strategiji Sklada RS.

Za vzgled pristopa in približevanja državnih institucij uporabniku, v cilju lažjega in uspešnejšega reševanja skupnih interesov in pogojev razvoja kmetijske dejavnosti, dajemo za vzgled Ministrstvo za okolje in prostor.

3 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, ZA DELOVANJE DEJAVNOSTI

Javni zavodi so eni izmed posrednih uporabnikov proračunov, vendar vse zakonske določbe, ki veljajo za posredne uporabnike, veljajo tudi za javne zavode. Zanje velja Zakon o javnih zavodih, poleg tega pa so za posamezne vrste zavodov posebni zakoni, ki določajo njihove pravice in obveznosti. V našem primeru sta to Zakon o kmetijstvu in Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Krovni zakon, ki s finančnega in poslovnega vidika načelno ureja delovanje javnih zavodov je Zakon o javnih financah in Zakon o računovodstvu.

KGZ Maribor je vpisan v sodni register 1/00070/00 pri Okrožnem sodišču Maribor in je pravni naslednik vseh pravno organizacijskih oblik KGZ Maribor od njegove ustanovitve v obliki Kmetijsko – preiskovalnega fiziološkega zavoda, ki ga je ustanovil Štajerski deželni zbor 1. aprila 1892. Leta 2001 je bila izvedena reorganizacija kmetijskih zavodov v Sloveniji in s tem datumom je Kmetijski zavod Maribor dobil novega ustanovitelja in se preimenoval v Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor. V času reorganizacije sta se h KGZS - Zavodu Maribor priključila še Sadjarski center Maribor v Gačniku (SC Gačnik) in Seleksijsko trsničarsko središče Ivanjkovci (STS Ivanjkovci).

Odgovorna oseba KGZ Maribor za leto 2007 je direktor dr. Stane Klemenčič.

Zavod je bil registriran pod matično št. 5129877 in šifro podrazreda Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje 75.130.

Ob preoblikovanju je bil pripravljen nov organogram na podlagi tega nov katalog delovnih mest s količniki za določanje osnovnih plač KGZ Maribor.

Zakonske podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika na katere so pri izvajanju programa vezane službe KGZ Maribor:

- Zakon o kmetijstvu
- Zakon o kmetijskih zemljiščih
- Zakon o uporabi fitofarmaceutskih sredstev
- Zakon v varstvu rastlin
- Zakon o upravnem postopku
- Zakon o vinu
- Zakon o semenu in sadikah
- Zakon o varstvu okolja
- Zakon o javnih naročilih
- Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oz. živil
- Pravilnik o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve
- Pravilnik o tehničnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za kontrolo ekoloških kmetijskih pridelkov oz. živil
- Pravilnik o tehničnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za kontrolo integriranih kmetijskih pridelkov oz. živil.

4 DOLGOROČNI CILJI PROGRAMA DELA ZAVODA

Program dela zavoda, dolgoročni in kratkoročni je tako naravnani, da so vse aktivnosti usmerjene k doseganju zastavljenih ciljev po posameznih nalogah. Te pa so usklajene z vizijo in poslanstvom razvoja ter posameznimi strateškimi koraki za doseg teh zastavljenih ciljev.

Zavod ima zato izdelane cilje, strategijo in program aktivnosti, ki temeljijo na zaključkih analize notranjega in zunanjega okolja. Območje delovanja zavoda je severovzhodna Slovenija, določene naloge pa opravljamo za celotno Slovenijo. Sodelovanje z drugimi slovenskimi, pa tudi evropskimi strokovnimi in izobraževalnimi institucijami je vzorno in tvorno. Naši dolgoročni cilji so naravnani tako, da skupaj s sorodnimi institucijami pomagajo slovenskemu kmetu doseči čim večji ekonomski učinek njegove dejavnosti ter tako postati čim konkurenčnejši v skupnem prostoru. V skladu z nacionalnimi cilji želimo doseči raven delovanja, ki bo zadovoljila tako domačega kmeta, kot zahteve EU na področju kmetijstva.

Dolgoročni cilji temeljijo na strategiji razvoja in poslanstvu dejavnosti zavoda ter večletnemu delu, ki zajema naslednje aktivnosti:

- Razvoj kmetijstva in podeželja
- Vključevanje v razvojno – raziskovalne projekte
- Pridobitev akreditacijskih listin za laboratorijsko analitiko in druge postopke
- Sprememba vsebinske zasnove dela KSS
- Izvajanje tehnoloških ukrepov za dvig konkurenčne sposobnosti v sektorju kmetijstvo
- Usposobljenost podeželja za integracijo v evropske programe izobraževanja.

Letni cilji zavoda bazirajo na izdelanem planu posameznega oddelka in enot ter so predvsem naslednji:

- Izvajanje javnega programa nalog kmetijske svetovalne službe
- Izvajanje nalog z javnimi pooblastili
- Izvajanje nalog spremljanja dozorevanja grozdja
- Izvajanje laboratorijske analitike na področju krmil, zemlje, grozdja in vina
- Usposobitev izvajalcev za mikrobiološke teste
- Izvajanje kontrole kakovosti in zrelosti jabolk in hrušk
- Razširitev analiz za spremljanje omejitev posameznih agrotehničnih ukrepov na VVO z nitrati in pesticidi
- Uvedba analiz na mikroelemente v tleh in rastlinah
- Poglabitev sodelovanja s pridelovalci žit na področju proizvodnega procesa dodelave žit
- Usposabljanje kmetovalcev po zahtevah Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preverjanju znanja iz fitomedicine
- Povečano vključevanje v projekte razvoja podeželja, prekomejnega sodelovanja s projekti INTERREG IIIA, INTERREG IIIB v projekte varovanja in ohranjanja okolja
- Projektno delo na področju držav bivše Jugoslavije
- Pomoč kmetijam pri izdelavi ocene tveganja
- Povečati vpliv in tehnični suport pri izdelavi prostorskih planov občin
- Izvajanje opazovalnih, prognostičnih preizkuševalnih nalog
- Poglabljeno izvajanje prognostične službe
- Nadaljevanje nalog na pridelavi certificiranih brezvirusnih trsnih cepljenk, pridobitev novih kolekcijskih nasadov in baznih trsov
- Vzdrževanje obstoječega introdukcijskega nasada v Gačniku
- Pridelava cepilnega baznega materiala
- Nadaljevati s pripravljalnimi deli za matični nasad koščičarjev in njegovo zasaditev
- V okviru finančnih možnosti vzdrževati in opremiti laboratorije z nujno analitsko opremo
- Organizirati delo služb v smeri optimalnosti sodelovanja ter strokovnega dela vseh delavcev zavoda.

5 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Že v predgovoru tega poslovnega poročila Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor za poslovno leto 2007 smo preteklo poslovno leto ocenil kot uspešno. To je razvidno iz spodaj navedenih podatkov, ki so izveček primerjave realizacije prihodkov, odhodkov in medsebojne primerjave. Primerjavo smo okvantificirali z indeksnimi točkami in prikazali kumulativno.

Primerjava

• realizacija prihodkov (2006)	2.113.180 €
• plan prihodkov za 2007	2.129.090 €
• realizacija prihodkov (2007)	2.295.878 €
• indeks povečanje realiziranih prihodkov glede na plan 07/07	108
• realizacija odhodkov (2006)	2.056.606 €
• plan odhodkov za 2007	2.108.804 €
• realizacija odhodkov (2007)	2.257.538 €
• indeks povečanja odhodkov glede na plan 07/07	107
• realizacija presežka prihodkov na odhodki 06	56.574 €
• plan presežka prihodkov nad odhodki v 07	20.286 €
• realizacija presežka prihodkov nad odhodki 07	38.340 €

Analiza prihodkov

Iz direktne primerjave podatkov plana prihodkov 07 in realizacije prihodkov 07 je razvidno, da so bili planirani cilji za 8% preseženi. Primerjava skupnih prihodkov leta 2007 in 2006 pokaže, da so v letu 2007 ti večji za 182.698 € ali 9%.

Analiza odhodkov

Primerjalna analiza plana odhodkov 07 in realizacija odhodkov 07 pokaže, da so planirani odhodki bili preseženi z indeksom 107 kar nominalno predstavlja 148.340 €.

Primerjava skupnih odhodkov za leto 2006 in 2007 izkazuje, da so ti večji v letu 2007. Iz stališča poslovnih pogojev primerjave enega in drugega poslovnega leta je za pričakovati, da višina materialnih stroškov (osebni dohodki in materialna sredstva) na enoto rabe v vsakem letu porastejo najmanj za stopnjo inflacije. Posamezni materialni stroški pa še bistveno več.

Primerjava odhodki/prihodki

Analiza presežka prihodkov nad odhodki za leto 2007 je zelo ugodna. Tako znaša kumulativno 38.340 €. Če presežek ovrednotimo z indeksom primerjalno na plan presežka za 2007, potem ta znaša 189. V vrednosti to znaša 18.054 €. Pri takšni direktni primerjavi je treba kazalnike obravnavati z dovolj smelosti, saj je red velikosti vrednosti mali. Pri takšni obravnavi planiranih presežkov lahko imajo že mali nenačrtovani odhodki presoden vpliv.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev potrjuje, da je bila rast dohodka in odhodka v letu 2007 v tesnem linearnem sorazmerju in v mejah pričakovanj po finančnem načrtu za 2007. Pri doseganju prihodkov smo načrtovane cilje presegle. Prav tako so bili preseženi načrtovani odhodki, vendar so ti presežki manjši primerjalno s presežki prihodkov. Indeksna razlika je izredno mala.

Finančni uspeh poslovanja zavoda je v tesni povezavi s fizičnim obsegom storitev tako na javnem kot tržnem področju poslovanja.

6 NASTANEK NEPRIČAKOVANIH ALI NEDOPUSTNIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

V letu 2007 zvezi z izvajanjem programa in finančnega načrta dela ni bilo večjih nepričakovanih dogodkov, ki bi povzročili nedopustne posledice in s tem ogrožali načrtovane poslovne aktivnosti v 2007. Glede na plan zastavljenih programskih nalog smo te v veliki večini tudi realizirali.

Kot nepričakovan pozitiven dogodek omenjamo izvedbo 3. Slovenskega vinogradniško-vinarskega kongresa v Mariboru. Prireditelj je iz organizacijskega stališča bila predvidena, ni pa bilo možno planirati dokončen red velikosti sredstev, ki bodo potrebna za izvedbo, kot sredstev, ki se bodo realizirala in bodo zajeta v poslovnem poročilu za leto 2007.

Med nepričakovane dogodke lahko prištejemo negativno finančno poslovanje Sadjarskega centra Maribor. Takšen rezultat je enkratna posledica neuspešnega reševanja najemnega odnosa med javnim uporabnikom kmetijskih zemljišč - SC Mb in upravljalcem kmetijskih zemljišč - Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Strošek je zajemal poravnavo najemnine centra za ves čas dosedanje uporabe. Tako v programu financiranja ni bilo zagotovljenih tovrstnih sredstev iz tekočega poslovanja.

Nedopustna je splošna ugotovitev pri izvajanju javnega programa (Kmetijska svetovalna služba, kot Sadjarski center Maribor in Selekcijsko trsničarsko središče Ivanjkovci), da v finančnem načrtu financier- MKGP ne predvideva potrebnih investicijskih sredstev, ki so osnova za razvoj in širitev dejavnosti javnega programa.

Kot nepričakovan dogodek označujemo odpoved najemne pogodbe s strani imetnika pravice upravljanja z objektom Šola Vinarska 14, to je MŠŠ RS. Rok najemnega razmerja se izteka KGZ Mb z 28.02. 2008. V reševanje problematike nadaljnje lokacije delovanja smo animirali številne institucije, lokalno skupnost in ustanovitelja. Nastalo situacijo rešujemo s predpostavko, da je KGZ Mb javni zavod, ki izvaja javni program v interesu države. Tako njegovo delovanje pri širšem iskanju prostorskih rešitev Mariborskega kmetijskega šolstva ne more in ne sme biti ogroženo njegovo delovanje. Nedorečen status in nelagodje ob številnih različnih navzkrižnih interesnih informacijah pa vnaša med delavce zavoda veliko negotovosti in neproduktivno porabljene energije. Aktivna vloga zavoda je za izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike in storitve, ki so ključne za razvoj kmetijstva in podeželja neobhodna.

Med nepričakovane dogodke vendar z manjšimi posledicami prištevamo tudi neuspešno delo z lokalnimi skupnostmi za ustanovitev Lokalne akcijske skupine in s tem zagotovitev pogojev za črpanje sredstev iz programa Leader. Po številnih aktivnostih ni prišlo do skupnega konsenza in pripravljenosti lokalnih skupnosti, da bi zagotovile potrebna partnerska sredstva za ustanovitev in delovanje LAS-a in delež sredstev za realizacijo projektnih idej po predpisani metodologiji Leader pisarne-MKGP RS.

Nepričakovana posledica z manjšim vplivom je prav gotovo netekoče financiranje javnega programa. To v povprečju kasni več mesecev. Tako zaradi likvidnostnih težav (pridobivanje kratkoročnih poslovnih sredstev na trgu) ni mogoče tekoče in enakomerno razporejati porabe le-teh. Vsled tega prihaja do večje porabe sredstev v drugi polovici poslovnega leta in predvsem v zadnji dekadi leta, kar pa ni najugodnejši način v poslovnem procesu. Pri tem pa še dodatno nastajajo stroški iz obresti za najeta likvidnostna sredstva, ki jih kot strošek financier ne priznava v finančnem načrtu in njegovi realizaciji izvajanja javnega programa.

7 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA

Ocena uspeha za poslovno leto 2007 v primerjavi z zastavljenimi letnimi cilji za obravnavano poslovno leto je ugodna. V povprečju smo na oddelku in vseh enotah dosegli vse načrtovane aktivnosti, tako iz stališča fizičnega kot finančnega uspeha vezano na program dela z finančnim načrtom za leto 2007.

Če smo v poslovnem poročilu za leto 2006 primerjalno z leti nazaj ugotavljali zaznavno zmanjšanje obsega storitev, predvsem na tržnem delu in tudi na posameznih nalogah javnega programa, v letu 2007 ugotavljamo rahlo umirjanje negativnih trendov. Tako se je na področju analize vina v petih laboratorijih v Sloveniji v letih od 2006 do 2007 v zmanjšalo število vzorcev za 9,6 %. V laboratoriju KGZ Maribor se je število analiziranih vzorcev od leta 2006 do 2007 povečalo za 4,6 %. Povečanje števila vzorcev pri ocenjevanju medenih pijač (medic, medenih žganj, medenih likerjev) za leto 2007 beležimo povečanje za 5%.

Število analiz v pedološkem laboratoriju v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 se je po številu vzorcev zemlje zmanjšalo za 18 %. Glavne vzroke za manjše število naročil na tem področju vidimo v spremenjeni zakonodaji in zmanjševanju števila kmetij.

V naslednji razpredelnici prikazujemo porabo časa KSS na posameznih nalogah javnega programa.

Prikaz porabe časa po posameznih projektnih nalogah v letu 2007

št.	Projektna naloga	ure	%ure	ure-NS	%ure-NS
1	Izvajanje tehnoloških ukrepov za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij	21.238	46,86	892	4,20
2	Spodbujanje pridobivanja dopolnilnega in dodatnega dohodka	2.927	6,46	7	0,24
3	Izvajanje ukrepov kmetijske politike	17.704	39,06	2.284	12,90
4	Združevanje in povezovanje na podeželju	1.629	3,59	23	1,42
	Drugi projekti in aktivnosti	1.827	4,03	6	0,33
Skupaj		45.325	100,00	3.212	7,09

Prikaz izvedenega obsega dela

št.ur program	št.ur poročilo	indeks
45.632	45.325	99

Primerjalno z predhodnim letom ugotavljamo manjše zmanjšanje skupne realizacije, ki je nastala kot izpad ur izvajalcev (daljša odsotnost delavca v bolniškem staležu in odhod delavca v pokoj).

Pri analizi odsotnosti z dela primerjalno z letom 2006 na posameznih področjih dela je izstopajoča ugotovitev, da je v porastu delež ur bolniškega staleža. Odsotnost je v letu 2006 predstavljala 2,8 % na nivoju letne kvote ur. V letu 2007 pa se je ta povečala na 5,06%. To nakazuje vse večjo odsotnost z dela, ki delno sovпада s staranjem izvajalcev dela.

V oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev je potrebno izpostaviti uspešnost dela pri izvajanju javnega programa. Predvsem Sadjarski center Maribor in Seleksijsko trsničarsko središče Ivanjkovci sta vse zastavljene cilje preseгла. K ugodnemu rezultatu poslovnega leta gre omeniti še prihodek, ki so ga delavci zavoda pridobili z vključevanjem pri kontroli subvencij za leto 2007.

Poslovni uspeh javnega programa storitev se odraža na povečanem obsegu aktivnosti delavcev predvsem na projektnih nalogah;

- Interreg III/A "Intenziviranje rabe lesa v Sloveniji in Avstriji" (nosilec: KGZS - Zavod MB), vodenje projekta, projekt se je v letu 2007 zaključil;

- Interreg III/A "Partnerstvo dobrot brez meja" (nosilec: Razvojna agencija Sora, KGZS - Zavod MB - partner), sodelovanje na projektu, projekt se je v letu 2007 zaključil;
- Interreg III/A "FOR PLAN", nosilec KGZS - Zavod MB, sodelovanje na projektu, projekt se nadaljuje v letu 2008;
- Interreg III/A "POT", vodenje projekta, nosilec KGZS - Zavod MB, projekt se nadaljuje v letu 2008;
- CRP- Ciljni raziskovalni program- Konkurenčnost Slovenije 2006 – 2013, naslov projekta: »Analiza upravljanja s tveganjem zaradi toče z uporabo atmosferskih modelov in dreves odločanja«, nosilec: KGZS - Zavod MB;
- CRP-Razvoj novega okoljskega sadjarskega pridelovalnega sistema na osnovi načel IP in EKO, nosilec: UM-FK, KGZ Mb partner v projektu, projekt se nadaljuje v letu 2008;
- Projekt BiH; Usposabljanje kmetijskih svetovalcev v sadjarstvu, Kanton Tuzla (Federacija BiH) – jn 1174/07, nosilec: KGZS-Zavod MB;
- Projekt BiH; Usposabljanje kmetijskih svetovalcev in kmetov – kooperantov tuzlanske mlekarne v impelmentaciji pravilnika o kakovosti in odkupu mleka – jn 1158/07, nosilec: KGZS-Zavod MB.
- Projekt »Zaščite geografskega porekla za Ptujski lük«: v letu 2007 je bil zaključen projekt zaščite Geografske označbe za Ptujski lük;
- Projekt e-točke: v sodelovanju s podjetjem iz področja informatike je bil v letu 2007 realiziran projekt e-točke;
- Projekt e-podeželje: realiziran je bil projekt e-podeželje, rezultat katerega je postavljen e-portal za podeželje. Nosilec projekta: KGZS - Zavod MB, razpisnik sredstev: Ministrstvo za gospodarstvo.

K tržnemu delu uspešnosti so poleg storitev laboratorijev še značilno vplivale aktivnosti na ostalih, kot so:

- dopolnilno izobraževanje
- monitoring VVO
- cenitev kmetijskih zemljišč
- poročila o vplivov na tla
- vodenje knjigovodstva na kmetiji
- računovodske storitve za pravne in fizične osebe.

Zaključujemo lahko, da se zavod razvija tako na tržnem kot na javnem delu storitev. Predvsem presežki dohodka zadnjih let omogočajo nujno potrebna vlaganja v investicije na področju sredstev dela in razvijanje novih storitev.

8 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Na osnovi vseh dogodkov v letu 2007 lahko ocenimo, da je ocena gospodarnosti in učinkovitosti za leto 2007 ugodna. To ugotovitev želimo podkrepiti z dejstvom, da smo se obnašali gospodarno. Argument trditve najdemo v primerjavi indeksov velikosti prihodkov in odhodkov. Tako je bila rast stroškov za debeli odstotek manjša kot prihodkov.

Kot že dve leti nazaj smo poslovno leto 2007 pričeli s številnimi programi zmanjševanja materialnih in ostalih stroškov, da bi realizirali zastavljen plan. Pri tem pa smo upoštevali osnovno izhodišče, da ukrepi niso vplivali na obseg izvajanja javnega programa kmetijske svetovalne službe in ostalih storitev zavoda.

V prvi polovici poslovnega leta smo morali likvidnostne težave premeščati z iskanjem sredstev na trgu, kar je še dodatno povečalo stroške poslovanja. Vzrok je v izredno dolgem usklajevanju programa dela KGZS in njegova potrditev na MKGP ter vladi RS. Tako so prva sredstva (za januar 2007) za izvajanje javnega programa KSS prispela v juniju ter v juliju za SC Gačnik in STS Ivanjkovci. V tem času pa je bilo treba poleg tekočega transfera še izvajati zastavljeni investicijski program tekočega leta. Ta pa glede na naravo dela v kmetijstvu ne more biti izvajan v drugi polovici koledarskega leta.

V letu 2007 smo pridobili številna projektna dela, ki pa jih nismo uspeli realizirati in zaključiti v poslovnem letu financiranja. Financiranje je steklo, stroški za samo izvedbo pa bo nastali šele v letu 2008. Da bi pogodbene obveznosti nemoteno realizirali smo morali določena sredstva razmejili kot kratkoročno razmejene prihodke, ki bodo koriščeni v začetku leta 2008, oziroma ob nastanku projektnih stroškov.

Izpostaviti še moramo specifičnost KGZ Maribor pri pokrivanju območja delovanja javnega programa KSS na območju KGZ Ptuj in ostalih sosednjih zavodov. Tako se je treba s tem zavodom neminovno dogovoriti za način pristopa in delitve tržne dejavnosti tega območja, ki ga izvaja specialistična kmetijska svetovalna služba. Pri tem je potrebna širša pomoč ustanovitelja.

Tudi na področju laboratorijskih storitev je v izogib konkurence med zavodi in vnašanje zbežnosti pri skupnem uporabniku-kmetu, nujno potreben dogovor in konsenz o vrsti in območju izvajanja storitev posameznega laboratorija.

K oceni učinkovitosti poslovanja posredno spada ugotovitev, da v letu 2007 nismo napravili napredka pri prostorskem reševanju nadaljnjega delovanja zavoda. Problem lokacije delovanja je širšega značaja in spada v kontekst prostorskega reševanja kmetijskega šolstva v Mariboru. V razgovor sta vključeni MŠŠ kot imetnik upravljaljske pravice razpolaganja objekta Vinarska 14 in KGZS kot ustanovitelj KGZ Maribor. Neaktiven medsebojni odnos obeh pristojnih partnerjev vnaša med delavce zavoda veliko negotovosti in neproduktivno porabljene energije. Za pravno mnenje in posamezno zastopstvo interesov zavoda pa nastajajo s tem tudi direktni stroški.

Na koncu ugotavljamo, da kljub ugodnim poslovnim rezultatom vse preveč energije in časa porabljamo za nenehna usklajevanja, iskanje likvidnostnih finančnih sredstev in za reševanje pereče prisotne problematike.

9 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Revidiranje računovodskih izkazov je preizkušanje in ocenjevanje računovodskih izkazov, podatkov in metod, tako pravne osebe pridobijo strokovno mnenje ali računovodski izkazi podajajo resničen in jasen prikaz finančnega stanja in poslovni izid.

Presojajo se torej upravljalški, izvajalni in informacijski procesi, ugotavlja raven tveganja, njegovo obvladovanje, pri čemer notranji revizorji s preišljenim ravnanjem in ugotavljanjem dejanskega stanja v pravni osebi predvsem pomagajo uresničevati cilje in povečevati koristi poslovnega subjekta.

Za poslovno leto 2007 je KGZS – Zavod MB za pregled poslovanja izbral M-revizijo in svetovanje, d. o. o., ki je v mesecu decembru 2007 opravil kontrolo področja javnega naročanja, inventur, osnovnih sredstev in stroškov. Naša splošna ocena je, da sistem notranjih kontrol deluje zadovoljivo in brez večjih pomanjkljivosti. Kot priloga računovodskim izkazom je podana tudi izjava ocene notranjega nadzora javnih financ.

10 POJASNILA, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Ko ocenjujemo realizacijo zastavljenih ciljev na osnovi letnega načrta ugotavljamo, da so ti bili v osnovi v celoti doseženi. Tako so vse enote in oddelek poslovno leto 2007 zaključili s pozitivnim poslovnim zaključkom oz. večjim ali manjšim presežkom prihodkov nad odhodki. Manjše odstopanje finančnega uspeha beležimo pri SC Gačnik. Vzroke za nastalo obračunsko situacijo smo že pojasnili v poglavju 6. Nastalo situacijo obravnavamo kot enkratni primer, ki ne more biti ponovljiv in zato niso nujni posebni ukrepi na nivoju poslovanja.

Če primerjamo letni načrt z realizacijo obsega posameznih nalog ugotovimo, da prihaja do večjih ali manjših odstopanj pri realizaciji fizičnega obsega plana oz. nerealizacije zastavljenih nalog. Ta pojav razumemo kot delež tveganja, ki je pri snovanju programa vedno prisoten in na njegovo realizacijo v času izvajanja ne moremo v celoti vplivati.

Med nedosežene zastavljene cilje spada prav gotovo neuspešno kandidiranje na Norveški EGP finančni mehanizem s projektom Ohranimo kmetovanje na vodovarstvenih območjih. Kot olajševalno okolnost naj povemo, da je prvo ocenjevanje uspešno prestalo le 7% prijavljenih projektov in ta meja se nam je izmuznila za nekaj točk.

Tudi raziskovalna enota je bila manj uspešna pri kandidiranju novih raziskovalnih projektov, ter je tako obseg prihodka ostal le na obsegu starih nalog. Neuspešnost pri kandidiranju ne gre pripisovati samo RE oz. njenim delavcem, temveč tudi vse ostrejšim pogojem do raziskovalnih subjektov, ki se po svoji osnovni dejavnosti ne ukvarjajo s pedagoškim procesom. Takšno situacijo na Ministrstvu za znanost in visoko šolstvo obžalujemo ter ugotavljamo, da je s tem prikrajšan tudi aplikativni raziskovalni program institucij, ki se ukvarjajo z gospodarskimi dejavnostmi. Glavni negativni učinki pa se odražajo pri onemogočanju razvoja raziskovalnega kadra teh organizacij, kar bo imelo za posledico odliv visoko strokovnega kadra v druge dejavnosti. To pa je neizmerljiva škoda za razvoj KGZ Maribor in njemu podobnih institucij.

Na področju reševanja lokacije delovanja nismo dosegli bistvenega napredka. Poudariti je potrebno, da smo v smeri reševanja vložili veliko energije in prizadevanja, da bi položaj postal jasnejši. Naj navedemo, da so aktivnosti zajemale številne razgovore in iskanje stališč, kot pomoči v javnem interesu na MOM, MKGP RS, MOP RS, Mariborski nadškofiji, vse do razgovorov na političnem nivoju. V času pisanja tega poročila potekajo zadnje aktivnosti na to temo v obliki pravne mediacije med imetnikom pravice upravljanja z objektom Vinarska 14 –MŠŠ RS in Kmetijsko gozdarskim zavodom Maribor.

Zaradi negotovosti nadaljnje uporabe objekta Vinarska 14, smo v objekt vlagali le minimalna vzdrževalna dela, ki so nujno potrebna za njegovo dnevno funkcioniranje. Potrebno je izpostaviti, da je objekt starejše gradnje, ter številna notranja instalacijska oprema popušča (električna, vodovodna in telefonska napeljava,..). Nujni so večji investicijski vložki v menjavo vseh oken in del v protivlažno izoliranje kletnih prostorov. Ker je objekt s stališča gradbene arhitekture zaščiten, so ti posegi še bolj zahtevni in dražji. So pa v kratkem času neobhodni, če se želi objekt in njegovo funkcijo ohraniti.

Med zastavljene cilje, katerih realizacija je vezana na daljši čas, a vendar se mora v njo mora neprestano vlagati, je usposabljanje strokovnega kadra in njegovo motiviranje k tehnološko tehnični kreativnosti pri iskanju novih razvojnih programov. Na tem področju beležimo vse večja odmikanja osnovne kmetijske svetovalne službe, katere delo vse več zaseda administrativno izvajanje skupne kmetijske politike. Zaradi prerazporeditve nalog pa na terenu ostaja nepokrito strokovno delo s kmetom in njegovim razvojem.

11 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Ocenjujemo, da je izvajanje poslanstva zavoda in njegovega poslovanja pozitivno vplivalo na lokalno okolje. Skozi izobraževalni program izobrazimo veliko število direktnih in indirektnih kmetijskih proizvajalcev in kmetijskih svetovalcev. Tako se kmetijska in ostala znanja prenašajo na končnega uporabnika v celotni kmetijski dejavnosti.

Dokazljivi indikatorji so nove investicije na kmetijah, uvajanje novih tehnologij pridelave in predelave. Kmetom pomagamo pri izvajanju posameznih nalog, ki jih nalagajo uredbe, podzakonski akti in novi zakoni. Izvajamo strokovne in druge služnostne storitve, ki so kmetom potrebne za njegov osebni in tržni razvoj, ter njegov poslovni proces.

Kmetijskim proizvajalcem pomagamo pri njihovem uvajanju v kontrolo pridelave in predelave, ter prenašamo vse aktivne ukrepe slovenske kmetijske politike. Aktivno in sistematsko izvajamo vse aktivnosti pri prestrukturiranju kmetij v cilju povečevanja njene tržne uspešnosti. Pri tem pa uvajamo vse kontrolne sisteme za zagotavljanje zdrave in varne hrane.

Vse več smo prisotni v širšem družbenem okolju kot nosilec ali partner pri izvajanju projektnih nalog in aktivnosti. Dodaten učinek naše vloge v prostoru ocenjujemo tudi na področju dopolnilnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja.

12 ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKA POLITIKA ZA LETO 2007

a) zaposleni

KGZS - Zavod Maribor je imel po sistemizaciji v letu 2007 zaposlenih 56 delavcev z naslednjo izobrazbeno strukturo:

- 1 delavec zavoda ima naziv doktor kmetijskih znanosti,
- 6 delavcev ima naziv magister kmetijskih znanosti,
- 33 delavcev ima visoko izobrazbo,
- 7 delavcev ima višjo izobrazbo,
- 8 delavcev ima srednjo izobrazbo,
- 1 delavec ima poklicno izobrazbo,

- Program izobraževanja:

Zavedamo se pomena izobraženosti in usposobljenosti delovnega kadra, zato vsa leta posvečamo veliko pozornost in pripravljenost organizacije v podporo zainteresiranim delavcem. Usmeritev in sugestije zainteresiranim delavcem so usmerjene v smer tistih profilov dodatnega izobraževanja, ki jih delodajalec načrtuje kot potrebo v svoj viziji razvoja. V cilju resnosti in odgovornosti do študijske zavezanosti, je uveden delež lastne participacije zainteresiranega delavca.

- Zasedenost delovnih mest

Po sistemizaciji je bilo na dan 31. 12. 2007 zasedenih 56 delovnih mest.

Trije delavci so se v letu 2007 upokojili.

Zasedenost delovnih mest je bila v letu 2007 v skladu s kadrovskim planiranjem za leto 2007.

- Uresničevanje plana izobraževanja preteklih let

V letu 2007 je bilo 8 delavcev vključenih v izobraževanje za pridobitev višje stopnje šolske izobrazbe, in sicer:

- 2 delavca za pridobitev doktorata,
- 2 delavca za pridobitev magisterija,
- 1 delavka za pridobitev VII. stopnje izobrazbe in
- 1 delavec za pridobitev VI. stopnje izobrazbe
- 2 delavki sta v letu 2007 pridobili naziv univ. dipl. inž.

b) investicijska vlaganja

KGZS – Zavod MB je ustanova, ki si vseskozi prizadeva investirati v delovanje obstoječih dejavnosti, predvsem z rednim obnavljanjem opreme, ki jo je potrebno zaradi pospešenega tehnološkega razvoja hitro menjavati in nenehno dopolnjevati.

Glede na razvojno usmerjenost je potrebno iskati investicijska sredstva tudi v okviru projektov, kjer mnogokrat najdemo možnosti za posodobitve, kjer so potrebna večja finančna sredstva v naši ustanovi. Kot investicijo pojmuje tudi vlaganja v delovno silo, saj si vseskozi prizadevamo, da delavcem poleg permanentnega izobraževanja omogočamo tudi razna specialistična izobraževanja oziroma izobraževanja za pridobitev znanstvenega naslova.

V finančnem planu za leto 2007 smo zajeli predvidene investicije v skupni vrednosti 118.045 €.

Od planiranih investicijskih sredstev bi investirali iz sredstev javnih financ 42.932 €, vse ostalo bi pokrili iz presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2006 oz. preteklih let in sredstev amortizacije tržnega dela.

Dejansko realizirane investicije v letu 2007 znašajo 121.546 €, in sicer:

- SC Gačnik	24.202,97 €
- Varstvo rastlin	18.728,76 €
- Službeno vozilo	15.756,67 €
- Ostala oprema zavoda	62.857,60 €

Sredstva vložena v razvoj SC Gačnik in službe za varstvo rastlin so sredstva javnih financ pridobljena od MKGP. Brez odobrenih investicijskih sredstev je v letu 2007 poslovalo STS Ivanjkovci, kot tudi služba kmetijskega svetovanja.

Za nadaljnji razvoj v smislu kvalitetnega opravljanja vseh nalog, zaradi katerih so bile določene javne službe ustanovljene (KSS, SC Gačnik, STS Ivanjkovci) bo v prihodnjih letih potrebna strateška odločitev o nadaljnjem razvoju le – teh, politika zadnjih let namreč ne kaže razvojne naravnosti. Pričakujemo, da bo ustanovitelj prevzel koordinacijo med službami in financerjem, to je MKGP.

Po treh letih reševanja lokacije delovanja KGZS – Zavoda Maribor ugotavljamo, da še vedno ni prišlo do konkretnih rešitev. Ponovno velja opozoriti, da je zavod pripravljen sodelovati pri vseh pomembnih predlogih prostorskega reševanja, vendar pa pri kombinacijah in odločitvah za novo lokacijo njegovega delovanja, dejavnost zavoda ne sme biti motena ali celo ogrožena.

V poglavju Predlog razporeditve presežka prihodkov nad odhodki seznanjamo člane sveta in ustanovitelja, da bodo vsi presežki preteklega in predhodnih let porabljeni za pokrivanje morebitnih stroškov najema, nakupa oz. preselitve na novo lokacijo.

V naslednjem odstavku podajamo nekaj zaključnih misli, ki so vezane na nadaljnjo skupno poslovno pot v sistemu KGZS.

- V cilju doseganja najboljših rezultatov smo mnenja, da bi bilo treba v prihodnje rešiti kar nekaj vprašanj, ki vplivajo na likvidnost ali celo na rezultate poslovanja zavodov. Pri tem mislimo predvsem na nujnost sprememb in dopolnitev zakona o kmetijstvu, ki v zdajšnjem kontekstu ne dopušča možnosti ureditve začasnega financiranja ali financiranja javnega programa po dvanajstinah, kar je normalna oblika za ves preostali javni sektor. Prav tako pa ne daje rešitev k opredelitvi razvrstitve posameznih nalog, katere zajema programsko izvajanje in katere lahko služba izvaja pod tržnimi pogoji. Za slednje je potrebno uskladiti storitveni cenik in njegovo uskladitev na nivoju KGZS in izkoristiti zaračunavanja nekaterih storitev, kar bi pomenilo sofinanciranje izvajanja javne kmetijske svetovalne službe.
- Za razvoj vseh centrov znotraj KGZS je potrebna odločitev o nadaljnjem razvoju le teh. Politika zadnjih let ne kaže razvojne naravnosti. Tako se vse bolj postavlja v ospredje zastavljena funkcija same ustanovitve in njihove nadaljnje uporabnosti. Prav tako se pričakuje od ustanovitelja, da bo prevzel centralno koordinacijo pri dogovarjanju z MKGP o izvajanju posameznih nalog, njihovo vsebino in dinamiko.
- Od ustanovitelja in MKGP se prav tako pričakuje podpora in aktivnosti na področju omejevanja neelojalne konkurence na področju izvajanja laboratorijskih storitev. Predvsem akreditirani laboratoriji so, zaradi nejasne strokovne opredelitve MKGP ter Republiškega kmetijskega inšpektorata o koriščenju storitev akreditiranih laboratorijev za potrebe inšpekcijskih kontrol in nadkontrol, postavljeni pod pritisk nižjih cen konkurence oz. izvajanje neelojalne konkurence. Ta izhaja predvsem iz stroškov akreditacije in njenega vzdrževanja, ki jih tovrstna konkurenca privatnih laboratorijev nima. Ima pa pooblastilo za izvajanje laboratorijske analitike. Tu se še iz stališča države in nadkondrole postavlja vprašanje verodostojnosti podatkov in točnosti analiznih izvidov. Obstaja dvom, da lahko interes materialne pridobitve prevladuje nad strokovno etiko, še posebno pri manj učinkovitem nadzoru tovrstnih laboratorijev.

Ob koncu naj navedemo še, da KGZS – ZAVOD MB ima lastno vizijo strategije razvoja in nivo delovanja, predvsem pa prostor v katerem delujemo. Pri tem se ne zapira v določene strokovne ali prostorske okvire, ampak svoje potenciale ponujamo celotnemu kmetijskemu prostoru.

Da je pot, ki smo jo izbrali pravilna, so nas prepričali tako uporabniki naših storitev kot rezultati dosedanjega dela.

Prepričani smo, da nas v prihodnjih letih čaka še veliko novih izzivov in mi smo pripravljeni nanje.

Direktor KGZ Maribor:
dr. Stane KLEMENČIČ

RAČUNOVODSKO POROČILO

Javni zavodi so v skladu z določbami Pravilnika o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS št. 46/03) razvrščeni med posredne uporabnike državnega in občinskega proračuna.

Pri vodenju poslovnih knjig in izdelavi letnih poročil za javne zavode je treba upoštevati določbe Zakona o računovodstvu, prav tako pa so predpisani tudi računovodski postopki, kontni načrt, vodenje knjig in priprave poročil.

Računovodstvo javnega zavoda mora zagotavljati vpogled v stanje in gibanje sredstev in obveznosti do njihovih virov. Prav tako v posameznem obračunskem obdobju ugotavlja prihodke, odhodke in rezultat, ki so posledica poslovanja zavoda. Ustrezne evidence se vodijo v poslovnih knjigah, kjer se evidentirajo posamezni poslovni dogodki. Podlaga za vodenje poslovnih knjig je Pravilnik o računovodstvu zavoda. Ob koncu obračunskega obdobja se zaključijo vse računovodske evidence, ki so osnova za pripravo računovodskega poročila.

Javni zavodi kot določeni uporabniki pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov upoštevajo načelo nastanka poslovnega dogodka, prav tako pa spremljajo gibanje prihodkov in odhodkov po denarnem toku ali po tako imenovani plačani realizaciji. Gre za evidenčno izkazovanje prihodkov in odhodkov, ki služi predvsem primerljivosti podatkov potrebnih za spremljanje gibanja sredstev javnih financ.

V skladu z Zakonom o računovodstvu morajo javni zavodi prihodke, odhodke in poslovni izid izkazovati ločeno za tiste iz naslova opravljanja javne službe in za tiste iz naslova prodaje blaga in storitev, saj morajo zavodi za pridobitno dejavnost obračunavati in plačati DDPO.

Javni zavodi so ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti in ne zaradi pridobivanja dobička in tako tudi poslujejo.

Pri pripravi računovodskega poročila morajo posredni uporabniki proračuna upoštevati naslednje predpise:

- Zakon o javnih financah
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna
- Zakon o računovodstvu
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov oseb javnega prava
- Slovenske računovodske standarde
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu
- Pravilnik o načinu in stopnja odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Pravilnik o računovodstvu zavoda.

Računovodsko poročilo posrednega uporabnika proračuna mora vsebovati:

- Bilanco stanja s prilogama:
 - pregled stanja in gibanja neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
 - pregled stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov s prilogo:
 - izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka s prilogama:
 - izkaz računa financiranja določenih uporabnikov
 - izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

- Pojasnila k računovodskim izkazom

- Poročilo o porabi sredstev presežka prihodkov nad odhodki za leto 2006

- Predlog razporeditve presežka prihodkov nad odhodki za leto 2007.

Za leto 2007 morajo določeni uporabniki oddati letno poročilo pristojni enoti Ajpes, pristojnemu ministrstvu in ustanovitelju, in sicer do 29. 2. 2008.

Obvezni sestavni del letnega poročila oddanega na Ajpes je tudi Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ. Podlaga za njeno izdelavo je poročilo notranjega revizorja.

BILANCA STANJA

Tabela 1: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2007

BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2007		
	Tekoče leto	Preteklo leto
	31. 12. 2007	31. 12. 2006
SREDSTVA	1.746.198	1.637.314
Dolgoročna sredstva	999.273	989.417
Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	11.263	2.633
Opredmetena osnovna sredstva	982.172	980.390
Dolgoročne kapitalske naložbe	5.838	5.838
Dolgoročno dana posojila in depoziti	/	556
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	/	/
Kratkoročna sredstva	746.925	647.897
Denarna sredstva v blagajni in na računih	482.638	430.538
Kratkoročne terjatve do kupcev	130.051	85.431
Dani predujmi in varščine	2.295	1.321
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	106.320	108.551
Kratkoročne finančne naložbe	/	/
Kratkoročne terjatve iz financiranja	1.346	1.615
Druge kratkoročne terjatve	4.632	18.676
Aktivne časovne razmejitev	19.643	1.765
Zaloge	/	/
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.746.198	1.637.314
Kratkoročne obveznosti	394.733	298.481
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme	/	209
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	110.431	107.556
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	112.691	65.347
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	38.690	36.063
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	6.609	5.430
Kratkoročne obveznosti do financerjev	/	/
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	/	/
Pasivne časovne razmejitev	126.312	83.876
Dolgoročne obveznosti	1.351.465	1.338.833
Dolgoročne rezervacije	/	/
Druge dolgoročne obveznosti	/	/
Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje	1.036.886	1.044.064
Presežek prihodkov nad odhodki	314.579	294.769
Presežek odhodkov nad prihodki	/	/

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ob koncu obračunskega obdobja. Poseben poudarek pri členitvi postavk bilance stanja je dan sredstvom v upravljanju, ki so bila na zadnji dan poslovnega leta usklajena z ustanoviteljem in MKGP.

POJASNILA K BILANCI STANJA

SREDSTVA

I. Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi prikazujemo:

- neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR
- opredmetena osnovna sredstva
- dolgoročne kapitalske naložbe.

Neopredmetena sredstva, kjer vodimo dolgoročne premoženjske pravice (računalniški programi, vlaganja v tuja OS) smo v letu 2007 povečali za 9.880 €, ob upoštevanju odpisov 133 € in amortizacije 1.250 € je njihova sedanja vrednost 11.263 €.

Spremembe na opredmetenih osnovnih sredstvih v letu 2007:

- nepremičnine oz. vrednost zgradb v letu 2007 nismo povečali, po obračunu amortizacije znaša njihova neodpisana vrednost 678.514 €.

- nabavno vrednost opreme za opravljanje dejavnosti smo v letu 2007 povečali za 111.666 €, in sicer smo nabavili:

- računalniško opremo v vrednosti	29.887 €
- laboratorijsko opremo v vrednosti	12.134 €
- pohištvo v vrednosti	18.919 €
- opremo za znanstveno raziskovalno delo v vrednosti	16.709 €
- kmetijska mehanizacija	5.883 €
- oprema za transport – službena vozila	25.825 €
- droben inventar v vrednosti	2.309 €

V letu 2007 smo ob inventuri zaradi iztrošenosti in neuporabnosti odpisali več osnovnih sredstev, ki so že bila amortizirana, v skupni vrednosti 35.916 €.

Na dan 31. 12. 2007 je znašala nabavna vrednost opreme 1.564.545 €, skupna odpisana vrednost (amortizacija) 90.742 € in sedanja vrednost 273.471 €.

V znesku vrednosti opreme niso zajete umetnine v vrednosti 6.445 €, ki pa se ne amortizirajo in ohranjajo svojo vrednost.

Vrednost opreme, ki je že amortizirana in je še vedno v uporabi je 975.347 €, kar pomeni, da je 62% opreme že brez vrednosti, a se še vedno uporablja za namen, za katerega je bila nabavljena.

Javni zavodi pridobivajo osnovna sredstva na različne načine in iz različnih virov. Običajno ustanovitelj zagotovi denarna sredstva za nakup in gradnjo OS, oziroma jih ustanovitelj nabavi sam in jih javnemu zavodu prenese v upravljanje. Lahko pa javni zavodi za nakup osnovnih sredstev uporabijo tudi neporabljena sredstva amortizacije in ob soglasju ustanovitelja presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

V našem primeru so bila s strani ustanovitelja zagotovljena sredstva javnih financ v primeru največje javne službe le za tekoče poslovanje, torej brez investicijskih sredstev. Brez investicijskih sredstev je v letu 2007 poslovalo tudi STS Ivanjkovci, medtem ko je SC Gačnik pridobil v letu 2007 za 24.202,97 € investicijskih sredstev. Enote, ki delujejo na trgu, zaradi močne konkurence znižujejo cene na

minimalno raven tudi na račun stroška amortizacije, tako da se dotrajana in uničena oprema komaj obnavlja.

Tabela 1/a: Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

NAZIV	Nabav. vred. (1. 1.)	Popr. vredn. (1. 1.)	Poveč. nabav. vredn.	Poveč. povpr. vred.	Zmanj. nabav. vred.	Zmanj. povpr. vred.	Amortizacija	Neodp. vredn. 31.12.	prevrednot. zaradi okrepitve	prevrednot. zaradi oslabit.
I. Neopr. dolgor. sred in opredm. osn. sred. v upravlj.	2.612.955	1.642.822	121.546		36.049	36.049	121.986	969.693		
A. Dolgor. odlož. stroški										
B. Dolgor. prem. pravice	113.962	111.329	9.880		133	133	1.250	11.263		
C. Druga neopr. dolg. sred.										
D. Zemljišča										
E. Zgradbe	1.003.753	295.245					29.994	678.514		
F. Oprema	1.488.795	1.236.248	111.666		35.916	35.916	90.742	273.471		
G. Druga opredm. osn. Sredstva	6.445							6.445		
II. Neopredm. dolgor. sred. in opredm. osn. sred. v lasti										
A. Dolgoroč. odlož. Stroški										
B. Dolgoroč. premož. Pravice										
C. Druga neopr. dolgor. sred.										
D. Zemljišča										
E. Zgradbe										
F. Oprema										
G. Druga opredm. dolgoroč. Sredstva										
III. Neopredm. dolgoroč. sred. in opredm. osnovna sred. v finan.naj.										
A. Dolgoroč. odlož. stroški										
B. Dolgoroč. premož. Pravice										
C. Druga neopred. dolgoroč. sred.										
D. Zemljišča										
E. Zgradbe										
F. Oprema										
G. Druga opredm. osnovna sredstva										

Dolgoročne kapitalske naložbe, kjer gre za naložbe v druge pravne osebe v letu 2006 so naslednje:

- naložbe v PS Celje, v višini 739 €
- naložbe v KRS Rotovž, v višini 509 €
- naložbe v I-KONCERT, v višini 4.590 €

V tem obračunskem letu se vrednost kapitalskih naložb ni povečala.

Tabela 1/b: Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalski naložb in posojil

VRSTA NALOŽB OZ. POSOJIL	Znesek naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek popravljen naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravljen naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravljen naložb in danih posojil (31. 12.)	Knjigovod. vrednost naložb in danih posojil 31. 12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
I. Dolgoročne finančne naložbe	5.838						5.838		5.838	
A. Naložbe v delnice										
1. Naložbe v delnice v jav. podj.										
2. Naložbe v deln. V finanč. instit.										
3. Naložbe v delnice v privat. podj.										
4. Naložbe v deln. v tujini										
B. Naložbe v deleže	5.838						5.838		5.838	
1. Naložbe v deleže v javna podjetja										
2. Naložbe v deleže v finanč.institut.										
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	5.838						5.838		5.838	
4. Naložbe v deleže v tujini										
C. Naložbene nepremičnine										
D. Naložbe v plemenite kovine, druge kamne, umetn. dela ipd.										
E. Druge dolgoroč. kapital. Naložbe										
1. Namen. premož. prenes.javn.skl.										
2. Prem., prenes.v last drugim prav. osebam javn.prava ki imajo prem. v svoji lasti										
3. Druge dolgor. kapit. naložbe doma										
4. Druge dolgor. kapital. naložbe v tujini										
II. Dolgoroč. dana posojila in depoziti										
A. Dolgoroč. dana posojila										
1. Dolgoroč. dana posoj. posamezn.										
2. Dolgoroč.dana posoj. jav.skladom										
3. Dolgoroč.dana posoj.podjetjem										
4. dolgoroč.dana posoj.finanč.inst.										
5.Dolgoroč. dana posoj.privat.podj.										
6. Dolgoroč.dana posoj. drugim ravnem države										
7. Dolgoroč.dana posojila drž. pror.										
8. Druga dolgoroč. dana posoj.v tuj.										
B. Dolgoročno dana posoj. z odkupom vred. papierjev										
1. Domačih vredn. papierjev										

KGZS – Zavod Maribor
LETNO POROČILO 2007

VRSTA NALOŽB OZ. POSOJIL	Znesek naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek popravljen naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravljen naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravljen naložb in danih posojil (31. 12.)	Knjigovod. vrednost naložb in danih posojil 31. 12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
2. Tujih vredn. papierjev										
C. Dolgoročno dani depoziti										
1. Dolgoroč. dani depoz. poslov. Bankam										
2. Drugi dolgoroč. dani depoziti										
D. Druga dolgoroč. dana posoj.										
E. Skupaj	5.838						5.838		5.838	

II. Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva med katerimi izkazujemo:

- denarna sredstva v blagajni pri bankah in drugih finančnih organizacijah ter takoj vnovčljive vrednotnice
- kratkoročne terjatve do kupcev
- dani predujmi in varščine
- kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN
- kratkoročne terjatve iz financiranja
- druge kratkoročne terjatve
- aktivne časovne razmejitev.

Na zadnji dan poslovnega leta 2007 v blagajni nismo imeli gotovine. Na podračunu Banke Slovenije pa smo imeli 72.637,69 €.

Prosta denarna sredstva v višini 410.000 €, ki smo jih imeli ob koncu poslovnega leta smo vezali kot depozit pri poslovni banki.

Javni zavod izkazuje terjatve v poslovnih knjigah na kontih skupine 12 in 14, saj mora posebej izkazovati terjatve do kupcev, ki uporabljajo enoten kontni načrt in posebej terjatve do ostalih domačih in tujih kupcev.

Stanje terjatev do domačih in tujih kupcev na dan 31. 12. 2007 je 130.051 €, od tega je vrednost terjatev, ki so že zapadle v plačilo 87.210 €. Zapadle in neplačane terjatve so v primerjavi z letom 2006 večje za 25 %.

Glede na veliko razpršenost zapadlih neplačanih terjatev zahteva izterjava veliko porabljenega časa, tako vodij posameznih oddelkov in enot, kot delavk računovodstva. Praksa zadnjih let namreč je, da se izterjava opravlja predvsem na dva načina: preko osebnih stikov z naročniki teh storitev in pismenih opominov.

Izterjava nam povečuje stroške, ki pa jih v ceno direktno ni možno vkalkulirati.

Plačilna nedisciplina fizičnih oseb v kmetijstvu je še toliko večja, ker kmetje mnogokrat mislijo, da storitev, ki jo naročijo, spada med storitve javne službe, ki so za njih neplačljive.

Vsaka terjatev oz. vsak naročnik se obravnava individualno. Ob neuspešnosti vseh možnosti izterjave se posamezne terjatve predlagajo v odpis.

V letu 2007 smo tako zaradi neizterljivosti odpisali terjatve v vrednosti 5.348 €, od tega za 2.327 € terjatev iz svetovalne službe, 2.754 € terjatev enote za agrarno ekonomiko in urejanje kmetijskega prostora in 267 € terjatev laboratorija. Vsi odpisi terjatev so se opravili kot zmanjšanje popravka vrednosti terjatev, ki smo ga oblikovali v letu 2005.

Seznam večjih terjatev, ki niso bile poravnane do roka plačila:

Podjetje	Enota	Neporavnane terjatve
Malus Veržej	1020	26.685
Kmetijska zadruga Selnica	1020	2.431
Meja kmetijsko podjetje	1020, 2400	2.045
Pikapolonica - Združenje	2505	2.574
Slovensko združ. za ekol.in integr. prid.	2505	7.004
Zdrav vrt, z. o. o.	2505	2.322
Vinag Maribor	2505, 2400, 1606	10.075
Sadjarstvo Slovenije GIZ	1020	2.103
Semenarna Ljubljana	2400	3.851
Pleteršek Ivan	1610	2.640
Jeruzalem Ormož	1121, 2400	3.182

Po informacijah, ki smo jih pridobili v postopkih izterjave, bodo vse zapadle terjatve poravnane takoj, ko bodo naročniki pridobili likvidnostna sredstva.

Knjigovodsko stanje terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta na zadnji dan poslovnega leta je 106.320, od tega je 83.226 € terjatev do ustanovitelja. To so zahtevki za tekoče poslovanje meseca decembra za javne službe. 420 € terjatev imamo do Zavoda za zdravstveno varstvo iz naslova nege in bolezni nad 30 dni, 9.950 € terjatev do Zavoda za zaposlovanje za sofinanciranje težje zaposljivih oseb in 12.724 € terjatev do kupcev, ki so uporabniki EKN (fakultete, zavodi, inšpekcije) za katere se pričakuje plačilo v začetku leta 2007.

Vse terjatve iz skupine 14 so bile usklajene kot predvideva Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu.

Stanja ostalih kratkoročnih terjatev so:

• dani predujmi	2.295 €
• kratkoročne terjatve iz financiranja – obresti	1.346 €
• druge kratkoročne terjatve – DDV	3.312 €
• ostale terjatve	1.312 €
• aktivne časovne razmejitve – vnaprej plačana strokovna literatura	1.320 €

Na kontih aktivnih časovnih razmejitev imamo na dan 31. 12. 2007 knjižena dva zneska, in sicer vnaprej plačano strokovno literaturo v višini 908 € in prehodno nezaračunane prihodke v višini 18.735 €. Predhodno zaračunani prihodki se nanašajo na stroške projekta P. O. T. (Slovenija – Madžarska – Hrvaška), ki bodo potrjeni v letu 2008.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti med katerimi izkazujemo:

- obveznosti za prejete predujme
- kratkoročne obveznosti do zaposlenih
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev
- kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja
- kratkoročne obveznosti iz financiranja in
- pasivne časovne razmejitev.

Na kontih kratkoročnih obveznosti za predujme in varščine na dan 31. 12. 2007 nimamo stanj.

Obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2007 v višini 110.431 € v celoti izhajajo iz obračunanih in neizplačanih plač za mesec december 2007, izplačilo je bilo izvedeno 7. 1. 2008.

Del obveznosti, ki se ravno tako nanaša na obračunane in neizplačane plače december 2007 je knjižen na drugih kratkoročnih obveznostih iz poslovanja.

Gre za drugi del obveznosti obračuna plač, in sicer:

- davek na plače v višini 2.381 €
- prispevke delodajalcev v višini 17.214 €
- obračunani in neplačani krediti in članarine v višini 4.989.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi izkazujemo še:

• obveznost za plačilo DDPO v višini	772 €
• obveznost za plačilo DDV v višini	7.215 €
• obveznost za izplačilo pogodb o delu v višini	1.389 €
• druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	4.730 €

Kratkoročne obveznosti do domačih in tujih dobaviteljev na dan 31. 12. 2007 znašajo 112.691 €, od tega so:

- obveznosti do domačih dobaviteljev za osnovna sredstva	28.541 €
- obveznosti do domačih dobaviteljev za obratna sredstva	84.009 €
- obveznosti do tujih dobaviteljev	141 €

Na zadnji dan poslovnega leta smo imeli poravnane vse obveznosti, ki so že dospele v plačilo, razen obveznosti v višini 6.384 €, ki so bile predmet kompenzacij in bodo potrjene šele v začetku leta 2008.

Obveznosti do dobaviteljev, ki uporabljajo enotni kontni načrt so prikazane posebej v skupini 24 in znašajo 6.609 €.

Vse poslovne aktivnosti oz. prevzete obveznosti v letu 2007 zaradi različnih objektivnih in naravnih vzrokov (poskusi morajo biti ponovljeni, nedokončani projekti, analize še niso dokončane) niso bile zaključene, čeprav so bile storitve obračunane in prihodki pridobljeni že v letu 2007.

Stroški, za pokritje katerih so bili pridobljeni prihodki, v letu 2007 torej niso nastali, zato smo jih kratkoročno razmejili preko pasivnih časovnih razmejitev.

V letu 2007 nam ni uspelo dokončati naslednji nalog:

• nedokončane naloge iz projekta z Republiko Srbsko in BiH	30.000 €
• nedokončane naloge na področju dozorevanja grozdja in analiz zemlje	37.771 €

• nedokončane naloge na področju varstva rastlin	15.000 €
• nedokončane naloge zmanjševanja onesnaževanja pitne vode	9.241 €
• nedokončane naloge na projektu »Zmanjšanje škode pred točo«	19.500 €
• nedokončane strokovne naloge registracije sort rastlin ter semen	6.000 €
• nedokončane strokovne naloge zimskega izobraževanja	1.800 €
• nedokončane strokovne naloge VVK	7.000 €

Kratkoročno razmejevanje prihodkov je bilo opravljeno na osnovi strokovne obrazložitve vodij enot, oddelkov oziroma projektov in odobritve ter potrditve direktorja. Vsi razmejeni prihodki, ki se nanašajo na naslednje obračunsko obdobje bodo preneseni med prihodke v letu 2008, ko bodo dokončane naloge, ter nastali ustrezni stroški.

Obveznosti do virov sredstev

Lastne vire in obveznosti do lastnikov sredstev v upravljanju vodimo na skupini 98.

Javni zavodi morajo vsako leto znova uskladiti svoje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje s terjatvami lastnikov teh sredstev oz. ustanoviteljem kot to določa 37. člen Zakona o računovodstvu. Usklajevanja so opravljena s KGZS, MKGP in FURS.

Obveznosti za sredstva v upravljanju se zmanjšujejo zaradi pokrivanja stroškov amortizacije javnih služb, presežki prihodkov nad odhodki pa se uporabljajo predvsem kot vir namenjen pridobivanju neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

Konto presežka prihodkov nad odhodki je bil prvič oblikovan leta 2000 na podlagi Navodila za uskladitev računovodskih evidenc za uporabnike EKN in 8. člena Zakona o računovodstvu, ki določa kaj se šteje za sredstva prejeta v upravljanje. Navedeni izračun smo opravili v soglasju z Občino Maribor, kateri smo oddajali otvoritveno in premoženjsko bilanco, kot predhodnemu ustanovitelju.

V dobro obveznosti do virov sredstev knjižimo izkupičke od prodaje osnovnih sredstev ter namenska sredstva investicij za nabavo novih OS.

Na zadnji dan poslovnega leta so bile naše obveznosti do lastnikov sredstev v upravljanju 1.036.886 €. Presežki prihodkov nad odhodki pa so konec leta 2007 znašali 314.579 €.

Na dan 31. 12. 2007 je bil opravljen popis sredstev in njihovi virov.

Čeprav med dvema popisoma vodimo poslovne knjige pravilno in ažurno, se lahko stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov v poslovnih knjigah razlikuje od dejanskega stanja. Te razlike se ugotavljajo s popisom, popisne razlike se razknjižijo in tako pridemo do usklajenih podatkov, ki prikazujejo resnično stanje.

Ob popisu 2007 ni bilo ugotovljenih razlik med dejanskim in knjigovodskim stanjem, ampak so inventurne komisije predlagale le nekatere odpise.

Ugotovitve posameznih inventurnih komisij so združene v zapisniku glavne inventurne komisije po katerem so bili poknjiženi predlagani odpisi, in je priloga tega računovodskega poročila.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

Javni zavodi, kot določeni uporabniki pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja upoštevajo načelo nastanka poslovnega dogodka, pri členitvi stroškov, odhodkov in prihodkov pa nekatera pravila SRS ter Pravilnik o enotnem kontnem načrtu. Obračunsko obdobje je enako koledarskemu letu, torej od 1. 1. – 31. 12. poslovnega leta.

Tabela 2: Izkaz prihodkov in odhodkov

Izkaz prihodkov in odhodkov	Plan 2007	Realizacija 2007	Realizacija 2006	Indeks real./plan	Indeks 2007/2006	Struktura 2007
	1	2	3	2/1	2/3	
PRIHODKI						
Prihodki iz poslovanja:	2.116.573	2.274.592	2.089.892	107	109	
➤ iz proračuna	1.254.002	1.460.587	1.438.734	116	102	63,62
➤ lastni prihodki	862.571	814.005	651.158	94	125	35,46
Finančni prihodki	6.259	7.461	9.445	119	79	0,32
Drugi prihodki	6.259	13.825	13.843	221	100	0,60
Skupaj	2.129.090	2.295.878	2.113.180	108	109	100
ODHODKI						
Stroški materiala	138.541	161.331	136.608	116	118	7,15
Stroški storitev	410.632	545.581	421.789	113	129	24,17
Stroški dela	1.514.772	1.513.008	1.461.735	100	104	67,02
Amortizacija	25.455	21.811	23.220	86	94	0,97
Davek od dobička	5.245	5.820	5.245	111	111	0,25
Drugi stroški	7.273	8.331	6.733	115	124	0,37
Finančni odhodki	626	97	264	15	37	0,01
Drugi odhodki, prevr. od.	6.260	1.559	1.012	25	154	0,06
Skupaj	2.108.804	2.257.538	2.056.606	107	110	100
Presežek prihodkov	20.286	38.340	56.574	189	68	
Presežek odhodkov						
Povp. število zaposlenih na podlagi ur	57	55	54			
Število mesecev poslovanja	12	12	12			

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV

PRIHODKI

Viri financiranja oziroma pridobivanja prihodkov javnih zavodov so:

- javno finančni prihodki iz proračuna
- druga sredstva za opravljanje javne službe (doplačila ali plačila uporabnikov storitev javne službe – cene so določene)
- namenske ali nenamenske donacije
- sredstva pridobljena s prodajo blaga in storitev na trgu, kadar javni zavodi kot dopolnilno javnim službam opravljajo tudi tržno dejavnost.

Nekatere posebnosti sredstev javnih financ:

- prejetje sredstev za pokrivanje izbranih stroškov
- vrsto stroškov določa dajalec sredstev oz. financer
- prihodki se priznajo šele, ko stroški nastanejo
- namensko koriščenje javnih sredstev.

nam nemalokrat povzročajo težave, saj o izboru priznanih stroškov, obrazložitvi kaj pomeni v praksi, da je strošek nastal, kako obravnavati namen nekaterih sredstev, nismo predhodno obveščeni oz. informirani.

KGZS – Zavod Maribor je v letu 2007 ustvaril za 2.295.878 € celotnih prihodkov. Skupni prihodki, kakor tudi vse ostale postavke izkaza prihodkov in odhodkov so primerljive z letom 2006.

Če pa znesek celotnih prihodkov primerjamo s planom, smo plan preseglji za 7,83 %.

Glede na to, da določeni uporabniki v izkazu prihodkov in odhodkov izkazujejo prihodke in odhodke po načelu nastanka poslovnega dogodka, je treba omeniti, da je v znesku prihodkov zajetih za 144.529 € neplačanih terjatev, kar pomeni 6,3 %. Večino terjatev pričakujemo v plačilo v mesecu januarju 2008, ostale terjatve pa bomo izterjevali preko celega leta 2008.

V skupnih prihodkih predstavljajo največji delež prihodki od poslovanja in sicer 99,08%, medtem ko predstavljajo finančni prihodki le 0,32% in drugi prihodki 0,60 % celotnih prihodkov.

Prihodki od poslovanja so bili doseženi z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti.

PODROBNEJŠI PRIKAZ PRIHODKOV IN NJIHOVA STRUKTURA

	VRSTA PRIHODKA	ZNESEK V €	%
1	Prihodki od prodaje blaga in storitev	814.005	35,46
2	Prihodki proračuna	1.460.587	63,62
3	Prihodki od financiranja	7.461	0,32
4	Drugi prihodki	13.825	0,60
	SKUPAJ	2.295.878	100

Prihodki javnih služb iz javnih financ in s plačili uporabnikov njihovi storitev, predstavljajo v celotnih prihodkih 79,78% delež, medtem ko prihodki tržnega dela predstavljajo 19,30% delež, prihodki od financiranja 0,32% ter drugi prihodki 0,60%.

Javne službe so se v letu 2006 financirale:

- iz proračuna, in sicer:

p. p. 1317	-	808.639
p. p. 1430	-	298.279
p. p. 1429	-	37.847
p. p. 4275	-	57.500
- iz občinski proračunov v višini 28.870
- s plačili uporabnikov, raziskav in projektov 600.532

Prihodki javnih služb v višini 1.831.667 € so v primerjavi s planom 2007 1.503.152 preseženi za 22 %, prihodki tržnega dela v višini 464.210 € pa v primerjavi s planom niso bili doseženi.

Finančni prihodki, ki pomenijo le 0,32 % celotnih prihodkov so v večjem delu prihodek tržne dejavnosti in pomenijo obresti od občasno vezanih prostih denarnih sredstev. Znesek drugih izrednih prihodkov in prevrednotovalnih prihodkov v višini 13.825 € je pridobljen zaradi neobičajnih poslovnih dogodkov, ki se ne pojavljajo redno in pogosto, so nepredvidljivi in nepričakovani. Sem spadajo prihodki od odškodnin, donacij, plačil že odpisanih terjatev. V letu 2007 smo med ostalim na druge prihodke knjižili prejete namenske donacije v višini 12.172 € za izvedbo 3. slovenskega vinogradniško vinarskega kongresa.

ODHODKI

Med odhodke štejemo vse stroške opazovanega obračunskega obdobja, ki nastajajo pri opravljanju dejavnosti.

Stroške spremljamo analitično in tudi zbiramo kot:

- stroške materiala,
- stroške storitev,
- stroške dela,
- amortizacijo,
- ostali stroški,
- finančni odhodki,
- drugi odhodki in
- prevrednotovalni poslovni odhodki.

Zbir vseh stroškov za leto 2007 je 2.257.538 €. Podatek je primerljiv s preteklim letom in planom za 2007, ki nam pove, da smo presegli planirane odhodke za 7,05 %.

Vse stroške smo členili po načelu nastanka stroška, stroške, ki so bili skupni javnim službam in tržni dejavnosti, pa smo členili po vnaprej sprejetih ključih.

Tabela 3: Pregled stroškov

	Realizacija 2006	Plan 2007	Realizacija 2007	Indeks R/P1	Struktura 2007
Naziv konta	P	P1	R	%	%
Stroški porabljenega materiala	10.363	10.329	18.064	175	11
Stroški energije	57.823	58.362	60.325	103	37
Material za vzdržev. OS in opreme	26.605	25.620	31.407	123	19
Manjši delovni pripomočki	4.730	3.223	12.528	389	8
Stroški strokovne literature	6.521	7.385	5.897	80	4
Pisarniški material	21.483	23.670	24.661	104	16
Drugi stroški materiala	2.192	2.196	3.495	159	2
Stroški zaščitnih sredstev pri delu	6.891	7.756	4.954	64	3
Skupaj stroški materiala	136.608	138.541	161.331	116	7 (100)
Stroški telefona, internet, poština	40.884	44.531	34.323	77	6
Stroški čistilnega servisa	16.656	17.021	20.222	119	4
Tiskarske, založniške storitve	33.400	35.556	38.124	107	7
Obdelovalne storitve	13.365	7.562	23.424	310	4
Strokovno izobraževanje delavcev	13.740	4.507	17.478	388	3
Stroški tekočega vzdrževanja	39.906	33.900	38.578	114	7
Stroški najemnin, garažnin	20.914	20.022	43.236	216	8
Stroški storitev-vzdrževanja avtoparka	8.886	7.531	6.005	80	1
Stroški študentskega servisa	31.464	30.488	35.950	118	7
Stroški zavarovanja-nez., življ., avtom.	10.358	13.799	11.938	87	2
Stroški intelektualnih storitev	80.690	81.213	149.317	184	27
Storitve fizičnih oseb – AH, sejnine	35.896	33.827	37.855	112	7
Stroški prevoznih storitev	3.116	3.115	1.276	41	0
Stroški v zvezi z delom	53.897	59.501	50.029	84	10
Stroški plačilnega in bančnega prometa	1.302	1.418	1.545	109	0
Reprezentanca	5.342	2.822	5.219	185	1
Stroški drugih storitev	11.973	13.819	31.062	225	1
Skupaj stroški storitev	421.789	410.632	545.581	133	24(100)
Amortizacija	23.220	25.455	21.811	86	100
Amortizacija	23.220	25.455	21.811	86	1(100)
Plače + prispevki in davki	1.322.977	1.363.295	1.345.613	99	89
Dodatno pokojninsko zavarovanje	19.910	20.447	20.828	102	1
Regres za letni dopust	35.296	37.139	38.383	103	3
Povračila stroškov delavcev	83.552	93.891	108.184	115	7
Skupaj stroški dela	1.461.735	1.514.772	1.513.008	100	67(100)
Drugi stroški – takse, članarine	11.978	12.518	14.151	113	1
Odhodki za obresti	264	626	97	15	0
Drugi odhodki+prevrednotovalni	6	6.260	1.559	69	0
Izguba pri prodaji OS	1.006	0,00	0,00	0	0
SKUPAJ ODHODKI	2.056.606	2.108.804	2.257.538	107	100

STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

Pri primerjavi dejanskih stroškov materiala s planom za leto 2007 ugotovimo, da smo planirane stroške materiala presegle za 16%, planirane stroške storitev pa za 33%.

V strukturi celotnih stroškov pomeni strošek materiala 7% delež, strošek storitev pa 24% delež. Ugotavljamo, da je struktura precej podobna strukturi iz leta 2006.

Povišani stroški materiala in nekateri stroški storitev, so posledica dviga cen in povečanega ter spremenjenega obsega dela, delno pa verjetno tudi nepravilne ocene pri planiranju, in seveda nenačrtovanih stroškov, ki so nastali ob izvedbi 3. slovenskega vinogradniško vinarskega kongresa.

Največja odstopanja beležimo pri:

- stroških porabljenega materiala
- stroških materiala za vzdrževanje opreme in OS
- manjših delovnih pripomočkov
- drugih stroških materiala
- stroških čistilnega servisa
- obdelovalnih storitvah
- stroških vzdrževanja objektov in opreme
- stroških intelektualnih storitev
- drugih storitvah fizičnih oseb
- stroških davka DDPO, taks in članarinah
- strokovnem izobraževanju delavcev
- stroških najemnin
- stroških komunalnih storitev
- stroških reprezentance
- stroški drugih storitev.

Pri obrazložitvah odstopanj dejanskih stroškov od planiranih bi uvodoma navedli dva glavna vzroka nastanka razlik in to so stroški izvedbe 3. slovenskega vinogradniško vinarskega kongresa, drugi vzrok pa je ta, da smo plan pripravljali oktobra leta 2006, ko še niso bili znani dejanski stroški leta 2006, ko smo prvič poslovali brez enot ekološke pridelave in predelave ter integrirane pridelave in so bili zato marsikateri stroški napačno ocenjeni in planirani.

Stroški porabljenega materiala močno presegajo planirane stroške, predvsem pri laboratorijskem materialu, saj smo v letu 2007 zaradi uvajanja nekaterih novih metod, akreditiranja nekaterih že obstoječih metod in izvajanja zdravstvenih testov ELIS-a, nabavljali nove in več laboratorijskega materiala.

Nekoliko prenizko smo planirali stroške porabe materiala za vzdrževanje OS in opreme. Upoštevali smo le predvideno rast stroškov iz navodil, čeprav vemo, da so naša sredstva in oprema povprečno že dalj časa v uporabi in zato potrebna tudi večjih popravil.

Na kontu manjših delovnih pripomočkov smo v letu 2007 knjižili torbe, ki so bile razdeljene na 3. SVVK in ta strošek v planu 2007 ni bil zajet.

Drugi stroški materiala so glede na plan povišani za 50% kar je predvsem posledica preureditve sanitarnih prostorov, kjer smo morali preiti tudi na dražji sanitarni papir in čistilna sredstva.

V letu 2007 beležimo povišan strošek čiščenja poslovnih prostorov. Septembra 2007 se je zaradi upokojitve čistilke, čistilnemu servisu predalo v čiščenje dodatnih 800 m² površin poslovnih prostorov.

Obdelovalne storitve so se v letu 2007 povečale predvsem zaradi izpada lastne delovne sile (porodniška, bolniška) v STS Ivanjkovci, nekaj pa tudi na račun povečanega obsega dela na novih nasadih STS Ivanjkovci in SC Gačnik.

Stroški strokovnega izobraževanja delavcev so se v primerjavi z letom 2006 povečali za 30% in to zaradi nenačrtovane izvedbe tečaja tujega jezika in plačila magistrskega študija za 1 delavca. Indeks glede na planirane stroške pa menimo, da je posledica napačnega planiranja, glede na manjše število delavcev.

Stroške tekočega vzdrževanja smo glede na plan povečali iz razloga preureditve sanitarij v I. nadstropju poslovne zgradbe, nekaj več stroškov pa je pomenila tudi prilagoditev novi računalniški nastavitvi (novi strežnik).

Stroški najemnin so v letu 2007 bistveno porasli zaradi podpisa pogodbe o najemu zemljišča za SC Gačnik s Skladom kmetijskih zemljišč in najema računalniških licenc OFFICE, kar smo na novo uredili v letu 2007.

Dejanski stroški študentskega servisa so glede na plan preseženi za 18%, in sicer je prišlo do večjih stroškov zaradi večjega števila najetih študentov v SC Gačnik (obiranje sadja in podobno) ter več opravljenega dela pri kontroli dozorevanja grozdja preko študentov.

V letu 2007 smo glede na plan močno prekoračili stroške intelektualnih storitev, in sicer so povišanja nastala :

- zaradi del na projektih P. O. T., e-točke, e-podeželje, Interreg III. in For plan, ki smo jih dali v izvedbo podizvajalcem in teh stroškov pri pripravi plani nismo mogli upoštevati,
- novo nastalih stroškov strokovnih nalog, ki jih je za KSS opravil IHP Žalec in niso bili predvideni ter
- stroškov, ki so bili povezani z izvedbo 3. SVVK.

Storitve fizičnih oseb so v letu 2007 glede na plan presežena za 12% in sicer so povišani stroški nastali v SC Gačnik pri opravljanju raznih fizičnih del. Dela so plačana po podjemnih pogodbah.

Med stroške drugih storitev smo v letu 2007 knjižili veliko stroškov za izvedbo 3. SVVK, kot so akreditacijski stroški, hostesna služba, razna oblikovanja. Zaradi tega je prišlo do bistvene prekoračitve planiranih stroškov.

Stroške reprezentance v letu 2007 smo glede na plan presegli predvsem zaradi nakupa vin in pogostitev ob srečanjih za pripravo 3. SVVK, pogostitev partnerjev pri projektnem delu in nakupa novoletne okrasitve.

Preseženi so tudi drugi stroški, kot so DDPO, članarine ... Pri pripravi plana stroškov težko pravilno planiramo strošek DDPO, običajno je ta po obračunu mnogo višji in zaradi tega pride do manjše ali večje prekoračitve teh stroškov.

Indeks 115 imamo pri povračilih oz. drugih prejemkih delavcev. Vzrok za to prekoračitev je planiranje odpravnin delavcem ob upokojitvi v višini davčno priznanih, dejanski obračun pa je izkazal veliko razliko.

Ob koncu pripominjamo še, da so indeksi pod 100 rezultat nepravilnega planiranja iz razlogov, ki smo jih navedli že uvodoma.

STROŠKI DELA

	Leto 2006	Leto 2007	Indeks
Stroški dela	1.461.735	1.513.008	103,5
- plače in nadomestila plač	1.084.125	1.122.659	103,5
- prispevki delodajalcev	238.044	222.954	93,6
- drugi stroški dela	139.566	167.395	119,9

Stroški dela so v letu 2007 znašali 1.513.008 € in predstavljajo v strukturi vseh odhodkov zavoda 67 %. Primerjava z letom 2006 kaže, da je bil strošek dela v letu 2007 povečan za 3,5 %.

Stroški dela so se povečali predvsem zaradi odpravnin ob upokojitvah, ki spadajo med druge stroške dela, zato tudi visok indeks 119,9.

Povprečna mesečna bruto plača je znašala 1.619,37 € in se je v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta povišala za 3,7 %.

Nadomestila osebnih dohodkov za boleznine v breme zavoda so bila izplačana za 3.280 ur, v breme ZZS pa za 2.792 ur.

Boleznine skupaj predstavljajo 5,06 % obračunanih delovnih ur.

Plače delavcev smo v letu 2007 povečali dvakrat in to 1. 1. 2007 za 0,45 %, kar pomeni uskladitev z inflacijo za leto 2006 in 1. 7. 2007 za 1,3 %.

AMORTIZACIJA

Obračun amortizacije smo opravljali mesečno po posameznih osnovnih sredstvih kot dokončen. Za obračun smo uporabili predpisane stopnje Navodila o načinu in stopnjah odpisa opredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev iz decembra 2007 in ki so predpisane kot dovoljene tudi po ZDDPO.

V skladu s 44. členom Zakona o računovodstvu, se odpis opreme in drugih opredmetenih in neopredmetenih dolgoročnih sredstev pri določenih uporabnikih enotnega kontnega načrta lahko knjiži v breme obveznosti do virov sredstev oz. sredstev prejetih v upravljanje, razen kadar se sredstva za pokrivanje stroškov amortizacije zagotavljajo iz prihodkov pridobljenih na trgu, torej kadar je v ceni prodanega proizvoda ali storitve vključen strošek amortizacije. Strošek amortizacije je namenjen novim nabavam oziroma nadomestitvi iztrošenih osnovnih sredstev.

Obračunana amortizacija v letu 2007 znaša 121.988 €. Del amortizacije je bil pokrit v breme prihodkov tekočega leta in sicer za 21.811 €, del pa je prenesen v breme sredstev prejetih v upravljanje in sicer 100.177 €.

Sredstva amortizacije se v celoti porabljajo za nabavo nove opreme.

FINANČNI ODHODKI

Finančni odhodki v letu 2007 znašajo 97 € in predstavljajo plačila za obresti za najete kredite za tekoče poslovanje in negativne tečajne razlike. V letu 2007 smo za zagotavljanje likvidnosti morali najeti kratkoročni kredit, katerega smo izkoristili v vrednosti 25.000 €.

POSLOVNI IZID

Razlika med prihodki in odhodki za leto 2007 izkazuje pozitivni poslovni izid oz. presežek prihodkov nad odhodki v višini 38.340 €. Ustvarjen presežek je višji od načrtovanega in nižji v primerjavi z letom 2006.

Poslovni izid iz naslova delovanja javne službe je pozitiven in izkazuje za 20.388 € presežka prihodkov nad odhodki iz naslova tržne dejavnosti pa znaša 17.952 €.

Javni zavod pri poslovanju ustvarjenih presežkov ne sme porabljati po lastni presoji, ampak le za opravljanje in razvoj dejavnosti, torej tako, kot to določa Zakon o zavodih in Akt o ustanovitvi zavoda. Kaj natančno se lahko opredeli za opravljanje in razvoj dejavnosti ni nikjer definirano.

Priloga izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je:

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Pri pripravi izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti smo upoštevali 9. člen Zakona o računovodstvu, ki zavezuje javne zavode, da ločeno spremljajo poslovanje in ločeno izkazujejo izid poslovanja, ki je ustvarjen s sredstvi javnih financ in drugimi sredstvi za opravljanje javne službe od poslovnega izida, ki je ustvarjen s sredstvi pridobljenimi s prodajo blaga in storitev – tržno dejavnostjo.

Namen ločenega spremljanja izkazovanja je omogočiti preverjanje namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe sredstev za opravljanje javnih služb ter zakonitosti in smotrnosti te porabe.

Če obvezni del financiranja iz javnih sredstev ne zadošča za poslovanje so si javni zavodi dolžni tudi sami zagotoviti sredstva pri uporabnikih njihovih storitev. Kalkulacijo cen v tem primeru ne opravi izvajalec sam, ampak področno ministrstvo oz. v našem primeru lahko tudi ustanovitelj.

Natančne definicije in opredelitve katera sredstva imajo značaj javnih sredstev za leto 2007 še nismo imeli, zato se po lastni presoji poslužujemo večih pokazateljev, ki nas usmerjajo v tako opredelitev, kot na primer:

- naloge financirane iz občinskega ali državnega proračuna
- prihodki za opravljanje javnih služb pridobljeni od uporabnikov po določenem ceniku – storitve namenjene opravljanju temeljne dejavnosti zavoda za katero je bil ustanovljen
- naloge, ki so namenjene zadovoljevanju splošnih družbenih potreb in interesov in ne ustvarjanju dobička
- opredelitve v finančnem načrtu.

Odstopanja od razvrstitev v finančnem načrtu leto 2007 je raziskovalno delo in projektno delo. Razlog, da smo ga uvrstili med javno službo je financiranje iz proračuna, prav tako pa raziskave služijo našemu osnovnemu namenu, pri projektih pa gre za porabo proračunskih sredstev oziroma sredstev EU.

Upamo, da bo novi Zakon o zavodih jasno opredelil in razmejil posamezne dejavnosti ter določil, kateri subjekti jih lahko opravljajo, vključno s koncesijskimi razmerji, saj je lastna presoja prevelika odgovornost za pravne osebe kakor tudi odgovorne osebe pravnih oseb.

Prodajo blaga in storitev oziroma tržno dejavnost v javnih zavodih opredeljuje 48. člen Zakona o zavodih.

Javni zavodi morajo kljub temu, da cilj poslovanja zavoda ni pridobivanje dobička, v primeru ko zavod sam s svojimi pogoji (cenik) nastopa na trgu, upoštevati in spoštovati enaka pravila poslovanja kot velja za gospodarske subjekte. Za pridobitno dejavnost je treba obračunati in plačati davek od dohodka pravnih oseb. Za opravljanje tržne dejavnosti javni zavodi ne smejo porabljati javnih sredstev, ampak morajo ustvarjati prihodke in presežke s tržno dejavnostjo na osnovi lastnih cen storitev.

Tržna dejavnost javnega zavoda pomeni le dopolnilno, ne pa pretežno dejavnost zavoda. Ne glede na to vedno ostaja odprto vprašanje ali imajo sredstva pridobljena na trgu značaj javnih sredstev, ali pa se lahko na njihov račun javnim uslužbencem prizna več pravic. Vsa sredstva, ki jih ustvari javni zavod pri poslovanju je treba obravnavati kot celoto, ne oziraje se na ločeno izkazovanje. Ne glede na določene dileme pa je treba upoštevati, da je gospodarska dejavnost zavoda namenjena opravljanju temeljne dejavnosti, ki je nepridobitna, zato se tako presežki javnih kot tržnih dejavnosti namenijo le opravljanju in razvoju temeljne dejavnosti za katere so zavodi ustanovljeni. Gre torej za omejitve pri porabi presežkov prihodkov nad odhodki.

Tako prihodke kot tudi odhodke javnih služb oz. tržnega dela vodimo, členimo in zasledujemo po stroškovnih mestih.

Na osnovi višjih STM pa lahko dobimo zbirne podatke o vseh dejavnostih na javnih službah, kot tudi na tržnih dejavnostih.

Vse stroške, razen stroškov uprave, ki jih razdelimo konec leta, členimo in razmejujemo sproti tako kot nastajajo preko celega leta. Glede na to, za katero nalogo je strošek nastal, ga tako tudi primerno poknjžimo. Tiste stroške, ki so skupni vsem dejavnostim zavoda pa razdeljujemo po ključih, ki so izdelani glede na dejansko porabo v preteklem letu. Na predlog kolegija direktorja so potrjeni na svetu zavoda.

Tabela 4: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Naziv postavke	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
Prihodki od poslovanja	1.819.250	455.342
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	1.819.250	455.342
Prihodki od prodaje blaga in materiala	/	/
Finančni prihodki	155	7.306
Drugi prihodki	12.262	1.563
Prevrednotovalni poslovni prihodki	/	/
Celotni prihodki	1.831.667	464.211
Stroški blaga, materiala in storitev	544.058	162.854
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	/	/
Stroški materiala	122.009	39.322
Stroški storitev	422.049	123.532
Stroški dela	1.257.177	255.831
Plače in nadomestila plač	966.977	155.682
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	168.073	54.881
Drugi stroški dela	122.127	45.268
Amortizacija	1.965	19.846
Rezervacije	/	/
Davek od dobička	/	5.820
Ostali drugi stroški	6.504	1.827
Finančni odhodki	97	/
Drugi odhodki	1.478	81
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	/	/
Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki	/	/
Celotni odhodki	1.811.279	446.259
Presežek prihodkov	20.388	17.952
Presežek odhodkov		

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Pri izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka gre za spremljanje gibanja sredstev javnih financ na ravni občine in države. Govorimo o tako imenovanem evidenčnem izkazovanju prihodkov in odhodkov. Evidenčno knjiženje se opravlja za dejavnosti javne službe kot tudi tržne dejavnosti po predpisani členitvi. Spremljajo se torej prilivi in odlivi denarja v obračunskem obdobju, ne glede na to, kdaj je poslovni dogodek nastal.

Skupni prihodki po načelu denarnega toka v letu 2007 so 2.311.614 €, odhodki pa 2.240.653 €, kar pomeni, da imamo v letu 2007 večje denarne prilive od odlivov, in sicer za 71.061 €.

Več denarnih prilivov imamo na kontih prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo, in sicer za 4,43 % in občinskih proračunov za 257 %. V letu 2007 smo pridobili več sredstev iz očinskih proračunov iz naslova državnih pomoči. V primerjavi z letom 2006 so večji tudi denarni prilivi drugih prihodkov javnih služb, in sicer za 7,67 %, kar je posledica denarnih prilivov za 3. SVVK.

Denarni prilivi iz naslova prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu pa so se v primerjavi z letom 2006 povečali za 4,51 %. To povečanje je posledica boljše izterjave.

Sorazmerno pokazateljem denarnih prilivov so večji tudi odlivi za izvajanje javne službe, in sicer za 5,15 %.

Denarni odlivi za odhodke iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu pa so v primerjavi z letom 2006 manjši in to iz razloga, ker smo v letu 2006 morali poplačati še odprte obveznosti iz leta 2005, ki so se nanašali na dejavnosti IP in EKO kontrole, ki so bile v letu 2006 izločene.

Med prihodke javne službe smo uvrstili sredstva prejeta iz proračuna (javna služba, proračun in plačila uporabnikov, raziskave, projekti, občinska sredstva) vse ostale prihodke pa med prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu.

Odhodke smo razvrščali glede na to kam strošek tudi dejansko pripada.

Tabela 5: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Od 01.01.2007 do 31.12.2007			
Naziv konta	leto 2007	leto 2006	Indeks 07/06
SKUPAJ PRIHODKI	2.311.614	2.206.068	105
PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	1.844.536	1.759.140	105
Prihodki iz sredstev javnih financ	1.458.932	1.401.017	104
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	1.351.527	1.316.047	103
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	1.327.324	1.271.069	104
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	24.203	44.978	54
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	22.511	6.315	356
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	22.511	6.315	356
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	/	/	
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	/	/	
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	/	/	
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	/	/	
Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	/	39.482	

Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	/	/	
Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	/	/	
Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo rabo	/	/	
Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	/	39.482	
Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	/	/	
Prejeta sr. Iz drž.proračuna iz sredstev proračuna EU	84.894	39.173	217
DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	385.604	358.123	108
Prih.od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja JS	373.432	351.688	106
Prejete obresti	/	/	
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend javnih podjetij...	/	4.328	
Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	/	/	
Kapitalski prihodki	/	/	
Prejete donacije iz domačih virov	12.172	2.107	578
Prejete donacije iz tujine	/	/	
Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	/	/	
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU	/	/	
Prejeta sredstva iz drugih evropskih institucij	/	/	
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	467.078	446.928	105
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	366.548	406.273	90
Prejete obresti	10.610	6.800	156
Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prih.od premoženja	29.990	33.834	89
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki		21	
Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	59.930		
SKUPAJ ODHODKI	2.240.553	2.242.188	100
ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	1.674.712	1.592.727	105
Plače in drugi izdatki zaposlenim	921.747	887.898	104
Plače in dodatki	800.165	785.802	102
Regres za letni dopust	26.109	24.104	108
Povračila in nadomestila	62.072	59.445	104
Sredstva za delovno uspešnost	8.727	9.305	94
Sredstva za nadurno delo	8.361	7.514	111
Plače za delo nerezidentov po pogodbi	/	/	
Drugi izdatki zaposlenim	16.313	1.728	944
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	147.457	142.982	103
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	73.144	71.264	103
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	58.598	57.092	103
Prispevek za zaposlovanje	496	483	103
Prispevek za starševsko varstvo	826	806	102
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	14.393	13.337	108
Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	501.804	494.464	101
Pisarniški in splošni material in storitve	141.975	139.662	102
Posebni material in storitve	74.602	49.446	151
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	58.954	64.814	91
Prevozni stroški in storitve	24.492	27.432	89
Izdatki za službena potovanja	39.102	47.042	83
Tekoče vzdrževanje	23.127	24.301	95
Poslovne najemnine in zakupnine	34.457	20.357	169
Kazni in odškodnine	/	/	
Davek na izplačane plače	31.534	40.629	78
Drugi operativni odhodki	73.561	80.781	91

Plačila domačih obresti	89	/	
Plačila tujih obresti	/	/	
Subvencije	/	/	
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	/	/	
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	/	/	
Drugi tekoči domači transferi	/	/	
Investicijski odhodki	103.615	67.383	154
Nakup zgradb in prostorov	/	/	
Nakup prevoznih sredstev	9.254	/	
Nakup opreme	57.614	41.370	139
Nakup drugih osnovnih sredstev	23.605	16.353	144
Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	/	9.660	
Investicijsko vzdrževanje in obnove	13.142	/	
Nakup zemljišč in naravnih bogastev	/	/	
Nakup nematerialnega premoženja	/	/	
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor,...	/	/	
Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	/	/	
ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	565.841	649.461	87
Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in..	343.205	345.040	99
Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	55.081	56.637	97
Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	167.555	247.784	68
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	71.061	/	
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	/	36.120	

Prilogi izkaza prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka sta:

1. IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV,

v katerem izkazujemo povečanje kapitalskih deležev in naložb. V letu 2007 kapitalskih deležev nismo povečali, prav tako nismo dajali posojil.

Tabela 6: Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

NAZIV KONTA	Z N E S E K	
	Tekoče leto	Predhodno leto
IV. Prejeta vračila danih posojil	0	0
Prejeta vračila danih posojil posameznikov in zasebnikov	0	0
Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	0	0
Prejeta vračila danih posojil od jav.podj. in družb, ki so v lasti občin	0	0
Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	0	0
Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	0	0
Prejeta vračila danih posojil od občin	0	0
Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	0	0
Prejeta vračila danih posojil – državnemu proračunu	0	0
Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	0	0
Prejeta vračila plačanih poroštev	0	0
Prodaja kapitalskih deležev	0	0
Dana posojila	0	140
Dana posojila posameznikom in zasebnikom	0	0
Dana posojila javnim skladom	0	0
Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države	0	0
Dana posojila finančnih institucij	0	0
Dana posojila privatnih podj.	0	0
Dana posojila občinam	0	0
Dana posojila v tujino	0	0
Dana posojila držav.prorač.	0	0
Dana posojila javnim agenc.	0	0
Plačila zapadlih poroštev	0	0
Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0	140
Prejeta minus dana posojila	0	0
Dana minus prejeta posojila	0	0

2. IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

V izkazu računa financiranja se prikazujejo podatki o najemanjih in odplačevanju kreditov. Ob koncu poslovnega leta 2007 smo imeli vse kredite oziroma črpanja, ki smo jih v letu 2007 realizirali v višini 25.000 €, odplačane.

Tabela 7: Izkaz financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007

Naziv konta	leto 2007	leto 2006
ZADOLŽEVANJE	25.000	41.729
Domače zadolževanje	25.000	47.729
Najeti krediti pri poslovnih bankah	25.000	47.729
Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah		
Najeti krediti pri državnem proračunu		
Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti		
Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja		
Najeti krediti pri drugih javnih skladih		
Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih		
Zadolževanje v tujini		
ODPLAČILA DOLGA	25.000	47.729
Odplačila domačega dolga	25.000	47.729
Odplačila dolga poslovnim bankam	25.000	47.729
Odplačila dolga drugim finančnim institucijam		
Odplačila dolga državnemu proračunu		
Odplačila dolga proračunom lokalnih skupnosti		
Odplačila dolga skladom socialnega zavarovanja		
Odplačila dolga drugim javnim skladom		
Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem		
Odplačila dolga v tujino		
NETO ZADOLŽEVANJE		
NETO ODPLAČILO DOLGA		
POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	71.061	
ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH		36.120

Podatek povečanja oziroma zmanjšanja sredstev na računih je podatek iz izkaza denarnega toka.

Prihodki in odhodki pomembnejših oddelkov in enot

ZAVOD	SVETOVAL SLUŽBA	STS IVANJKOVCI	VARSTVO RASTLIN	LABORATORIJ
I. PRIHODKI	889.899	175.922	84.845	227.890
Prihodki iz poslovanja	889.886	175.916	84.687	227.681
- iz proračuna	812.811	144.434	58.124	/
- ostale dejavnosti	77.075	31.482	26.563	227.681
Finančni prihodki	/	/	155	/
Drugi prihodki	13	6	3	209
II ODHODKI	888.479	176.078	84.670	220.369
Stroški materiala	32.191	30.194	7.966	33.377
stroški storitev	115.157	55.554	12.354	40.775
Stroški dela	738.585	90.197	62.827	126.831
Amortizacija	/	/	777	17.898
Finančni odhodki	44	22	8	/
Drugi odhodki	2.502	111	738	1.488
Presežek prih/odhod	1.420	- 156	175	7.521

KAZALNIKI GOSPODARNOSTI IZ PODATKOV ZA TEKOČE IN PRETEKLO LETO

EUR KGZS – ZAVOD MB	VREDNOST		VREDNOST KAZALNIKA		INDEKS
	Preteklo leto	Tekoče leto	Preteklo leto	Tekoče leto	Tekoče/ preteklo leto
	2006	2007	2006	2007	2007/2006
a) gospodarnost poslovanja					
poslovni prihodki	2.089.892	2.274.592	1,02	1,01	99
poslovni odhodki	2.055.330	2.255.882			
b) stopnja delov. strošk. posl. prih.					
stroški dela	1.461.735	1.513.008	0,70	0,67	96
poslovni prihodki	2.089.892	2.274.592			
c) stopnja material. strošk. posl.prih.					
stroški materiala	136.608	161.331	0,07	0,07	100
poslovni prihodki	2.089.892	2.274.592			
d) stopnja storitvene strošk. posl. prih.					
stroški storitev	421.789	545.581	0,21	0,24	114
poslovni prihodki	2.089.892	2.274.592			
e) dobičkonosnost					
presežek prihodkov	56.574	38.340	0,03	0,02	67
celotni odhodki	2.056.606	2.257.538			

POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA ZA PRETEKLO LETO

V poslovnem poročilu preteklega poslovnega leta smo predvideli, da bomo presežek prihodkov iz leta 2006 v višini 56.574 € porabili za namen nakupa računalniške in pisarniške opreme, avdiovizualnih sredstev, službenih vozil ter laboratorijske opreme.

Dejansko smo porabili le za 18.530 € presežka in to za nabavo računalniške, pisarniške in laboratorijske opreme,

- računalniška oprema	8.881 €
- pisarniška oprema	170 €
- laboratorijska oprema	9.479 €

kar smo računovodsko prenesli na sredstva v upravljanju.

Ostanek presežka iz poslovnega leta 2006 bomo porabili v naslednjih letih.

PREDLOG RAZPOREDITVE PRESEŽKA PRIHODKOV NAD ODHODKI 2007

V poslovnem letu 2007 je KGZS – Zavod Maribor pri svojem poslovanju ustvaril 38.340 € presežka prihodkov nad odhodki.

Presežek prihodkov v višini 20.388 € se nanaša na poslovanje javnih služb, razlika 17.952 € pa je rezultat poslovanja tržnih dejavnosti.

Presežek prihodkov nad odhodki javnih služb nameravamo porabiti za posodobitev računalniške opreme v višini 6.000 €, posodobitev avdiovizualnih sredstev v višini 4.388 € in pisarniške opreme v višini 10.000 €.

Presežek prihodkov nad odhodki tržnih dejavnosti bomo namenili prav tako za posodobitev računalniške opreme v vrednosti 5.000 €, laboratorijske opreme v vrednosti 10.000 € in pisarniške opreme v vrednosti 2.952 €.

V primeru, da se bo v letu 2008 ali 2009 KGZS – Zavod Maribor moral preseliti na novo lokacijo se bodo vsi presežki iz preteklih let, vključno z letom 2007 uporabili za pokrivanje stroškov preselitve in investicij v nove prostore za vzpostavitev in nemoteno opravljanje dejavnosti, za katero je zavod ustanovljen. To možnost nam daje 49. člen Statuta in 23. člen Sklepa o ustanovitvi KGZS – Zavoda Maribor, ki pravi, da se sme presežek prihodkov nad odhodki uporabiti za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti.

Računovodsko poročilo pripravila:
Anita Kovačič Kogal, univ. dipl. pravnik

Priloga:

- zapisnik glavne inventurne komisije.